

RAPORT

---

*o stanie Gminy Międzyrzecz
za 2018 rok*

30 maja 2019 r.

Spis treści

1. Wstęp	7
2. Burmistrz Międzyrzecza. Urząd Miejski w Międzyrzeczu	8
3. Rada Miejska w Międzyrzeczu	10
4. Gmina Międzyrzecz – informacje ogólne, demografia	17
5. Jednostki organizacyjne gminy	27
6. Spółki z udziałem gminy	27
7. Jednostki pomocnicze, stan na dzień 31.12.2018 r.	28
8. Informacje finansowe	29
8.1. Dochody	29
8.2. Dynamika dochodów z tytułu udziału w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa	29
8.3. Środki pozyskane z innych źródeł / UE	30
8.4. Wydatki	30
8.5. Zadłużenie	31
8.6. Źródła środków przeznaczonych na inwestycje	31
9. Ład przestrzenny w gminie Międzyrzecz	32
9.1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	32
9.2. Gminny program rewitalizacji	38
9.3. Program opieki nad zabytkami	39
9.4. Realizacja uchwał z zakresu planowania przestrzennego	39
9.5. Gminna Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna	39
10. Mienie gminy	40
11. Gospodarka komunalna	40
11.1. Informacja o stanie mienia komunalnego	40
11.1.1. Wiaty przystankowe autobusowe	40
11.1.2. Targowisko miejskie	42
11.1.3. Drogi na terenie miasta i gminy	42
11.1.4. Cmentarze komunalne	42
11.1.5. Kanalizacja deszczowa	43
11.1.6. Oświetlenie uliczne	44
11.1.7. Szalety miejskie	45
11.2. Zakład Gospodarki Lokalowej w Międzyrzeczu	45

11.2.1. Informacja o stanie zasobu gminnego.....	45
11.2.2. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.....	46
11.2.3. Zasady polityki czynszowej.....	48
11.3. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych.....	53
11.4. Program ochrony środowiska	55
11.5. Realizacja kluczowych uchwał Rady Miejskiej z zakresu gospodarki komunalnej	60
11.6. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi (związki komunalne, porozumienia międzygminne).....	61
12. Rozwój gospodarczy.....	61
12.1. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii.	61
12.2. Plan gospodarki niskoemisyjnej (fundusze UE). Opis założeń z uwzględnieniem termomodernizacji, OZE, oświetlenia ulic, transportu publicznego (efektywność energetyczna)	63
12.3. Realizacja kluczowych uchwał Rady Miejskiej, w zakresie zadań wydziału rozwoju gospodarczego podjętych w 2018 r.....	64
12.4. Informacja dotycząca środków finansowych ze środków krajowych oraz źródeł zewnętrznych.....	65
12.5. Efekty działań prowadzonych przez burmistrza w 2018 r. w obszarze rozwoju gospodarczego.....	67
12.6. Efekty działań ciał konsultacyjnych działających w gminie, udział burmistrza w ciałach lokalnych i regionalnych	69
12.7. Informacja nt. innych form współdziałania.....	69
13. Realizacja inwestycji w 2018 r.	71
13.1. Zadania inwestycyjne wykonywane w ramach budżetu gminy i funduszy sołeckich.....	71
13.1.1. Termomodernizacja obiektów oświatowych	71
13.1.2. Rozbudowa szkoły podstawowej nr 3 w Międzyrzeczu o oddziały przedszkolne	74
13.1.3. Remont wraz z przebudową budynku byłego ogniska muzycznego – ulica Mieszka I w Międzyrzeczu..	76
13.1.4. Budowa dróg w gminie Międzyrzecz	77
13.1.5. Budowa chodników w gminie Międzyrzecz.....	80
13.1.6. Udzielona pomoc finansowa Powiatowi Międzyrzeckiemu	83
13.1.7. Remont i przebudowa stadionu miejskiego w Międzyrzeczu	83
13.1.8. Remonty budynków gminnych.....	87
13.1.9. Budowa obiektów małej architektury	88
13.1.10. Siłownie zewnętrzne oraz place zabaw	90
13.1.11. Ogrodzenia przy obiektach gminnych	93
13.1.12. Budowa oświetlenia w gminie Międzyrzecz	96
13.1.13. Instalacje wodno – kanalizacyjne w gminie Międzyrzecz.....	104
13.1.14. Budowa pomostów i kładek	104
13.1.14. Budowa wiat rekreacyjnych i przystankowych.....	106
14. Budżet obywatelski	110

14.1. Podstawowe informacje	110
14.2. Realizacja budżetu obywatelskiego w 2018 roku	110
14.3. Zadania inwestycyjne zrealizowane w ramach Budżetu Obywatelskiego w 2018 r.....	112
14.3.1. Montaż instalacji grzewczej w Sali wiejskiej w miejscowości Wyszano	112
14.3.2. Wykonanie podbudowy z masy bitumicznej pod boisko ze sztucznej trawy przy SP nr 2	112
14.3.3. Siłownie zewnętrzne i place zabaw	112
14.3.4. Budowa nowego ogrodzenia kortów tenisowych przy stadionie miejskim w Międzyrzeczu.....	114
14.3.5. Budowa chodnika na ul. Dworcowej w miejscowości Bobowicko	115
14.5. Zadania budżetu obywatelskiego, których realizacja została zapoczątkowana w 2018 roku ..	116
14.4. Edycja Budżetu Obywatelskiego 2019	116
15. Kultura, turystyka, sport i rekreacja.....	118
16. Współpraca z organizacjami pozarządowymi.....	131
17. Oświata i edukacja	140
18. Opieka społeczna oraz profilaktyka zdrowotna.....	155
18.1. Dokumenty kluczowe	155
18.2. Zadaniach w zakresie polityki społecznej.....	156
18.3. Środowiskowy Dom Samopomocy w Międzyrzeczu	158
18.4. Zadania z zakresu profilaktyki uzależnień.....	159
18.5. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy	159
18.6. Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) w latach 2017-2020 w Gminie Międzyrzecz w 2018 roku.....	160
18.7. Promocja i działania profilaktyczno-prozdrowotne – fluoryzacja zębów	160
18.8. Program Międzyrzecka Karta Rodziny 3+.....	161
18.9. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny.....	161
18.10. Program Międzyrzecka Karta Seniora	161
19. Transport w gminie Międzyrzecz.....	161
20. Bezpieczeństwo mieszkańców	162
21. Wydawanie zezwoleń, przestrzeganie przepisów sprzedaży napojów alkoholowych.....	163
22. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi	164
23. Inne istotne działania burmistrza.....	166
24. Podsumowanie	167

Spis tabel

Tabela nr 1. Demografia w gminie.....	21
Tabela nr 2. Liczba ludności zameldowanych na <u>pobyt stały</u> w sołectwach gminy Międzyrzecz – stan na dzień 31 grudnia 2018 r.	23
Tabela nr 3. Liczba ludności zameldowanych na <u>pobyt czasowy</u> w sołectwach gminy Międzyrzecz – stan na dzień 31 grudnia 2018 r.	24
Tabela nr 4. Pobyt w Gminie Międzyrzecz w latach 2010 – 2018.....	25
Tabela nr 5. Liczba zgonów na terenie gminy Międzyrzecz.	25
Tabela nr 6. Wykaz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących na terenie gminy Międzyrzecz	38
Tabela nr 7. Zestawienie kosztów poniesionych na utrzymanie mieszkaniowego zasobu Gminy Międzyrzecz w roku 2018.....	49
Tabela nr 8. Tabela stawek czynszu najmu dla mieszkaniowego zasobu Gminy Międzyrzecz (załącznik do Zarządzenia Burmistrza nr 40/2019 z dnia 11 marca 2019r.).....	50
Tabela nr 9. Zestawienie przypisu dotyczącego mieszkaniowego zasobu Gminy Międzyrzecz w roku 2018 oraz prognozowanego po zmianie stawki bazowej czynszu.	51
Tabela nr 10. Zestawienie przypisu rocznego dotyczącego mieszkaniowego zasobu Gminy Międzyrzecz w roku 2018 oraz wpłat z tytułu czynszu dokonanych w roku 2018.....	52
Tabela nr 11. Prognoza kosztów na utrzymanie mieszkaniowego zasobu Gminy Międzyrzecz w latach 2020-2022.....	53
Tabela nr 12. Dofinansowanie projektu pn. „Kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych w powiecie międzyrzeckim”.....	67
Tabela nr 13. Projekty wybrane w ramach BO 2018- głosowanie i wybór w 2017 r., realizacja w 2018 roku.	111
Tabela nr 14. Projekty wybrane w ramach BO 2019- głosowanie i wybór w 2018 r., realizacja w 2019 r.	116
Tabela nr 15. Analiza SWOT Budżetu Obywatelskiego.	117
Tabela nr 16. Wydarzenia sportowe organizowane przez MOSiW.....	122
Tabela nr 17. Koncerty w wykonaniu zespołów amatorskich, przeglądy, konkursy, turnieje organizowane przez MOK.....	126
Tabela nr 18. Działania plenerowe MOK.....	127
Tabela nr 19. Wystawy MOK.....	127
Tabela nr 20. Warsztaty i działania skierowane do dzieci i młodzieży organizowane przez MOK.....	129
Tabela nr 21. Spektakle, kabarety, koncerty artystów profesjonalnych organizowane przez MOK.....	130
Tabela nr 22. Dotacje udzielone podmiotom w ramach ogłoszonych otwartych konkursów ofert.	132
Tabela nr 23. Dotacje przyznane przez Gminę na realizację zadań publicznych, zlecone organizacjom pozarządowym w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej.	134
Tabela nr 24. Dotacje przyznane przez Gminę na realizację zadań publicznych, zlecone organizacjom pozarządowym z pominięciem otwartego konkursu ofert.	137
Tabela nr 25. Stan organizacji szkół podstawowych i gimnazjów w roku szkolnym 2017/2018 na dzień 30.09.2017 r.	141
Tabela nr 26. Stan organizacji szkół podstawowych i gimnazjów w roku szkolnym 2018/2019 na dzień 30.09.2018 r.	142
Tabela nr 27. Stan organizacji przedszkoli publicznych w roku szkolnym 2017/2018r. na dzień 30.09.2017r.....	143
Tabela nr 28. Stan organizacji przedszkoli publicznych w roku szkolnym 2018/2019r. na dzień 30.09.2018r.....	143
Tabela nr 29. Stan organizacji punktu przedszkolnego oraz przedszkoli niepublicznych w roku szkolnym 2017/2018 na dzień 30.09.2017 r.	144

Tabela nr 30. Stan organizacji punktu przedszkolnego oraz przedszkoli niepublicznych w roku szkolnym 2018/2019 na dzień 30.09.2018 r.	145
Tabela nr 31. Zatrudnienie w przedszkolach i szkołach w roku szkolnym 2017/2018.	146
Tabela nr 32. Zatrudnienie w przedszkolach i szkołach w roku szkolnym 2018/2019.	147
Tabela nr 33. Dane dotyczące egzaminu gimnazjalnego opracowano na podstawie Sprawozdania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu.	153
Tabela nr 34. Wyniki egzaminu gimnazjalnego.	154

Prace nad Raportem o stanie Gminy Międzyrzecz wykonane były własnymi siłami.

Urząd nie wydał żadnych środków finansowych firmom zewnętrznym przy opracowywaniu niniejszego dokumentu.

Z ramienia Urzędu Miejskiego koordynatorem prac była sekretarz gminy – Anna Sawka.

Fotografie zamieszczone na stronie 8 oraz 26 wykonała Pani Linda Trawińska.

Pozostałe zdjęcia są własnością Urzędu Miejskiego w Międzyrzeczu.

1. Wstęp

Szanowni Państwo!

„Raport o stanie gminy Międzyrzecz za 2018 r.”, jest dokumentem zawierającym informacje nt. zadań gminy, realizowanych inwestycji, polityk, strategii, najważniejszych uchwał podjętych przez Radę Miejską w Międzyrzeczu, a także budżetu obywatelskiego. Jest swoistym podsumowaniem działalności gminy Międzyrzecz w 2018 roku.

Wszystkie zadania, które zostały wykonane, są efektem szeroko rozumianej współpracy. Zmiany zachodzące każdego roku na terenie naszej gminy nie byłyby możliwe, dzięki wzajemnemu zrozumieniu, wielu rozmowom, kompromisom, a także spotkaniom z mieszkańcami naszej gminy, za co pragnę Państwu bardzo serdecznie podziękować.

Raport o stanie gminy Międzyrzecz, to opracowanie, które w kompleksowy sposób obrazuje integrację wszystkich mieszkańców gminy, Państwa pomysły oraz zainteresowania, ale przede wszystkim zasadność wydatkowania środków publicznych.

Zapewniam Państwa, że dokument stanowiący podsumowanie działań za rok 2018, to okres intensywnej pracy burmistrza, rady miejskiej, a także wielu środowisk, działających na rzecz nieustannej poprawy jakości życia mieszkańców gminy Międzyrzecz.

Dziękuję Państwu za wspólnie spędzony 2018 rok, Państwa pomysły oraz nieocenione zaangażowanie na rzecz rozwoju naszej małej Ojczyzny.

Burmistrz Międzyrzecza

Remigiusz Lorenz

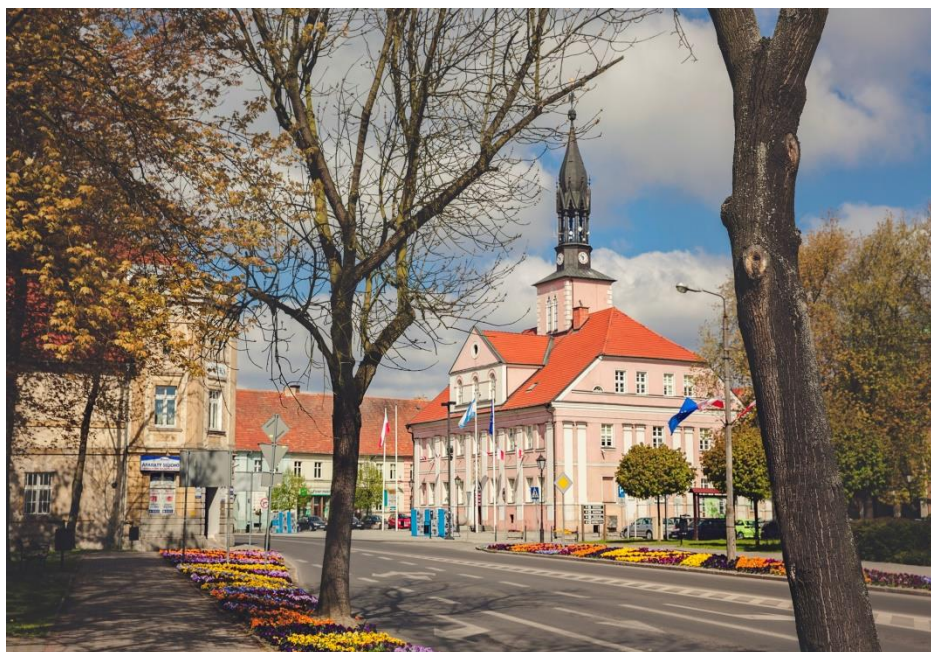
2. Burmistrz Międzyrzecza. Urząd Miejski w Międzyrzeczu

Burmistrz Międzyrzecza – Remigiusz Lorenz, urodzony 11 maja 1975 r. żonaty, ojciec trójki chłopców. Funkcję burmistrza pełni od 2014 roku do chwili obecnej.

Zastępca burmistrza – Agnieszka Śnieg

Sekretarz gminy – Anna Sawka

Skarbnik gminy – Kamila Anioł – Szymańska

Urząd Miejski w Międzyrzeczu

ul. Rynek 1

66-300 Międzyrzecz

tel. 95 742 69 30/31, fax. 95 742 69 60

e-mail: um@miedzyrzecz.pl, www.miedzyrzecz.pl

Godziny urzędowania:

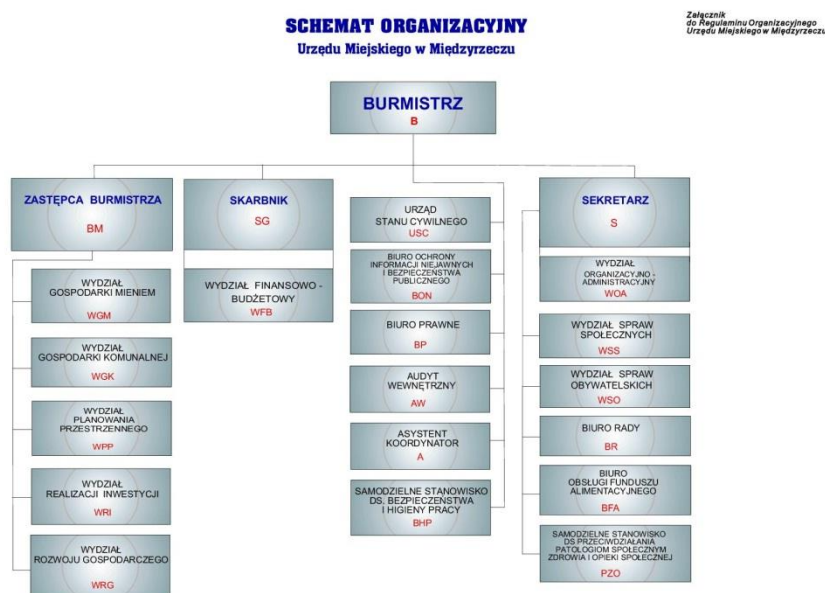
poniedziałek – godz. 9⁰⁰ – 17⁰⁰

wtorek – piątek – godz. 7⁰⁰ – 15⁰⁰

Burmistrz Międzyrzecza przyjmuje interesantów w poniedziałki, w godz. 14⁴⁵ – 16⁴⁵

Wydziały Urzędu Miejskiego w Międzyrzeczu:

- Wydział Finansowo – Budżetowy
- Wydział Organizacyjno – Administracyjny
- Wydział Realizacji Inwestycji
- Wydział Planowania Przestrzennego
- Wydział Rozwoju Gospodarczego
- Wydział Spraw Społecznych
- Wydział Gospodarki Komunalnej
- Wydział Spraw Obywatelskich
- Biuro Obsługi Funduszu Alimentacyjnego
- Biuro Ochrony Informacji Niejawnych i Bezpieczeństwa Publicznego
- Audyt Wewnętrzny
- Urząd Stanu Cywilnego
- Biuro Rady
- Biuro Prawne
- Samodzielne Stanowisko ds. Przeciwdziałania Patologiom Społecznym

3. Rada Miejska w Międzyrzeczu

W 2018 r. odbyły się wybory samorządowe, w związku z czym przedstawiam Państwu skład radnych obu kadencji. Zmiany w nazewnictwie komisji, wiążą się ze zmianami statutu gminy Międzyrzecz, które są aktualne w bieżącej kadencji.

KADENCJA VIII 2018 – 2023

1. Katarzyna Budych – przewodnicząca Rady Miejskiej
2. Andrzej Chmielewski – wiceprzewodniczący Rady Miejskiej
3. Marek Cieloch
4. Małgorzata Cyraniak
5. Paweł Czop
6. Tadeusz Filus
7. Paweł Gall
8. Elżbieta Jarmolińska – wiceprzewodnicząca Rady Miejskiej
9. Józef Kaczmarek
10. Maria Kijak
11. Krzysztof Kochan
12. Marcin Kusik
13. Arkadiusz Madzelan
14. Zbigniew Mazurek
15. Eugeniusz Sawiński
16. Jan Skoczylas
17. Grzegorz Skrzek
18. Zbigniew Smejlis
19. Edward Toczyński
20. Jarosław Tomaszewski
21. Dawid Wiśniewski

KOMISJE RADY MIEJSKIEJ

Komisja Rewizyjna

Do zakresu działania komisji należy kontrolowanie działalności burmistrza, gminnych jednostek organizacyjnych oraz jednostek pomocniczych, rozpatrywanie sprawozdania finansowego i sprawozdania z wykonania budżetu gminy.

Paweł Gall – przewodniczący komisji

Zbigniew Mazurek – wiceprzewodniczący komisji

Małgorzata Cyraniak

Paweł Czop

Tadeusz Filus

Arkadiusz Madzelan

Zbigniew Smejliś

Jarosław Tomaszewski

Dawid Wiśniewski

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji

Do zakresu działania komisji należą sprawy badania skarg na burmistrza i kierowników jednostek organizacyjnych, badania wniosków, badania petycji.

Zbigniew Smejliś – przewodniczący komisji

Tadeusz Filus – wiceprzewodniczący komisji

Zbigniew Mazurek

Jan Skoczylas

Grzegorz Skrzek

Komisja Gospodarki Finansowej

Do zakresu komisji należą sprawy budżetu i wieloletniej prognozy finansowej gminy, zaciąganych pożyczek, kredytów, udzielanych poręczeń, podatków i opłat, porządku i bezpieczeństwa publicznego, w tym ochrony przeciwpożarowej.

Arkadiusz Madzela – przewodniczący komisji
Jarosław Tomaszewski – wiceprzewodniczący komisji
Katarzyna Budych
Andrzej Chmielewski
Marek Cieloch
Małgorzata Cyraniak
Józef Kaczmarek
Marcin Kusik
Eugeniusz Sawiński

Komisja Komunalna

Do zakresu komisji należą sprawy gospodarowania mieniem gminy, inwestycji, rozwoju gospodarczego, planowania przestrzennego, gospodarki komunalnej, ochrony środowiska.

Krzysztof Kochan – przewodniczący komisji
Jan Skoczylas – wiceprzewodniczący komisji
Marek Cieloch
Elżbieta Jarmolińska
Józef Kaczmarek
Maria Kijak
Marcin Kusik
Eugeniusz Sawiński
Edward Toczyński

Komisja Spraw Społecznych

Do zakresu komisji należą m.in. sprawy edukacji, szkolnictwa podstawowego, sportu, rekreacji i turystyki, kultury, opieki społecznej, profilaktyki uzależnień, ochrony zdrowia.

Grzegorz Skrzek – przewodniczący komisji
Edward Toczyński – wiceprzewodniczący komisji

Andrzej Chmielewski
Paweł Czop
Paweł Gall
Elżbieta Jarmolińska
Maria Kijak
Krzysztof Kochan
Dawid Wiśniewski

KADENCJA VII 2014 – 2018

1. Justyna Adamirowicz
2. Bartosz Antonowicz
3. Andrzej Chmielewski
4. Paweł Gall
5. Jarosław Tomaszewski
6. Elżbieta Jarmolińska
7. Jadwiga Jurek
8. Józef Kaczmarek
9. Jerzy Kardela – wiceprzewodniczący Rady Miejskiej
10. Maria Kijak – przewodnicząca Rady Miejskiej
11. Krzysztof Kochan
12. Andrzej Kurtek
13. Leszek Kołodziejczak
14. Rafał Kozdra
15. Marian Łabuza
16. Arkadiusz Madzelan
17. Zbigniew Mazurek
18. Roman Rojek
19. Jan Skoczylas

20. Grzegorz Skrzek – wiceprzewodniczący Rady Miejskiej

21. Edward Toczyński

KOMISJE RADY MIEJSKIEJ

Komisja Rewizyjna

Do zakresu działania komisji należało kontrolowanie działalności burmistrza, gminnych jednostek organizacyjnych oraz jednostek pomocniczych, rozpatrywanie sprawozdania finansowego i sprawozdania z wykonania budżetu gminy.

Justyna Adamiowicz – przewodnicząca komisji

Rafał Kozdra – wiceprzewodniczący komisji

Bartosz Antonowicz

Andrzej Chmielewski

Andrzej Kurtek

Zbigniew Mazurek

Komisja Gospodarki Finansowej

Do zakresu komisji należały sprawy budżetu i wieloletniej prognozy finansowej gminy, zaciąganych pożyczek, kredytów, udzielanych poręczeń, podatków i opłat, porządku i bezpieczeństwa publicznego, w tym ochrony przeciwpożarowej.

Andrzej Chmielewski – przewodniczący komisji

Józef Kaczmarek

Jerzy Kardela

Leszek Kołodziejczak

Arkadiusz Madzelan – wiceprzewodniczący komisji

Jan Skoczylas

Grzegorz Skrzek

Jarosław Tomaszewski

Komisja Inwestycji, Budownictwa i Mienia Komunalnego

Do zakresu komisji należały sprawy gospodarowania mieniem gminy, inwestycji, rozwoju gospodarczego, planowania przestrzennego, gospodarki komunalnej.

Krzysztof Kochan – przewodniczący komisji

Edward Toczyński – wiceprzewodniczący komisji

Elżbieta Jarmolińska

Maria Kijak

Andrzej Kurtek

Marian Łabuza

Roman Rojek

Justyna Adamiowicz

Komisja Spraw Społecznych

Do zakresu komisji należały sprawy z zakresu wychowania przedszkolnego, szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego, sportu, rekreacji i turystyki, kultury, opieki społecznej, profilaktyki uzależnień, ochrony zdrowia.

Elżbieta Jarmolińska – przewodnicząca komisji

Paweł Gall – wiceprzewodniczący komisji

Bartosz Antonowicz

Jadwiga Jurek

Józef Kaczmarek

Maria Kijak

Krzysztof Kochan

Grzegorz Skrzek

Edward Toczyński

Komisja Rolnictwa, Infrastruktury Wsi i Ochrony Środowiska

Do zakresu komisji należały sprawy rozwoju wsi, infrastruktury wsi, gospodarki gruntami rolnymi i leśnymi, ochrony środowiska i agroturystyki.

Jan Skoczylas – przewodniczący komisji

Zbigniew Mazurek – wiceprzewodniczący komisji

Jurek Jadwiga

Jerzy Kardela

Rafał Kozdra

Marian Łabuza

Arkadiusz Madzelan

Roman Rojek

Jarosław Tomaszewski

Komisja Organizacyjna

Do zakresu komisji należało rozdzielanie i inspirowanie tematów pracy poszczególnych komisji, przyjmowanie informacji i ocena zaawansowania prac nad tematami znajdującymi się w opracowaniu przez poszczególne komisje, opracowanie porządku obrad sesji zwoływanej przez przewodniczącego rady.

Maria Kijak – przewodnicząca komisji

Justyna Adamiowicz

Andrzej Chmielewski

Elżbieta Jarmolińska

Jerzy Kardela

Krzysztof Kochan

Jan Skoczylas

Grzegorz Skrzek

4. Gmina Międzyrzecz – informacje ogólne, demografia

Mapa gminy Międzyrzecz

Gmina Międzyrzecz należy do gmin miejsko – wiejskich, malowniczo położonych na terenie powiatu międzyrzeckiego, w województwie lubuskim. Teren gminy zajmuje łączną powierzchnię 315,32 km². Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały, biorąc pod uwagę stan na 31 grudnia 2018 r. to 23,928 tys. osób, w tym miasto: 17,185 tys. osób oraz obszar wiejski: 6,743 tys. osób.

DANE O SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ – GMINA MIĘDZYRZECZ

Lp.	ROK URODZENIA	ILOŚĆ OSÓB ZAMELDOWANYCH NA POBYT STAŁY		
		KOBIETY	MĘŻCZYŹNI	OGÓŁEM
1	2018	113	121	234
2	2017	140	128	268
3	2016	118	143	261
4	2015	113	109	222
5	2014	134	137	271
6	2013	123	120	243
7	2012	132	114	246
8	2011	118	153	271
9	2010	126	124	250
10	2009	124	160	284
11	2008	114	130	244
12	2007	128	123	251
13	2006	114	126	240
14	2005	117	106	223
15	2004	99	118	217
16	2003	108	112	220
17	2002	100	92	192
18	2001	104	124	228
19	2000	95	124	219
20	1999	115	114	229
21	1998	100	119	219
22	1997	107	114	221
23	1996	120	132	252

24	1995	129	138	267
25	1994	137	131	268
26	1993	143	143	286
27	1992	143	160	303
28	1991	167	172	339
29	1990	150	189	339
30	1989	178	166	344
31	1988	180	180	360
32	1987	196	182	378
33	1986	197	197	394
34	1985	213	185	398
35	1984	204	210	414
36	1983	222	231	453
37	1982	198	241	439
38	1981	196	169	365
39	1980	200	208	408
40	1979	183	192	375
41	1978	161	207	368
42	1977	162	170	332
43	1976	224	178	402
44	1975	180	181	361
45	1974	169	159	328
46	1973	143	179	322
47	1972	139	151	290
48	1971	150	134	284
49	1970	158	127	285

50	1969	149	130	279
51	1968	145	154	299
52	1967	125	109	234
53	1966	133	129	262
54	1965	140	126	266
55	1964	165	150	315
56	1963	150	146	296
57	1962	166	164	330
58	1961	169	154	323
59	1960	172	165	337
60	1959	199	176	375
61	1958	192	178	370
62	1957	198	170	368
63	1956	198	168	366
64	1955	198	141	339
65	1954	199	145	344
66	1953	181	145	326
67	1952	186	152	338
68	1951	167	164	331
69	1950	170	128	298
70	1949	124	161	285
71	1948	185	116	301
72	1947	168	118	286
73	1946	127	120	247
74	1945	67	74	141
75	1944	72	49	121

76	1943	63	39	102
77	1942	69	55	124
78	1941	69	42	111
79	1940	94	60	154
80	1939	71	34	105
81	1938	67	42	109
82	1937	75	31	106
83	1936	62	36	98
84	1935	55	26	81
85	1934	58	23	81
86	1933	49	19	68
87	1932	43	23	66
88	1931	52	10	62
89	1930	35	11	46
90	1929	29	13	42
91	1928	30	6	36
92	1927	21	9	30
93	1926	15	2	17
94	1925	13	4	17
95	1924	6	3	9
96	1923	4	2	6
97	1922	2	2	4
98	1921	3	1	4
99	1920	1	0	1
100	OGÓŁEM	12315	11548	23862

Tabela nr 1. Demografia w gminie.

BOBOWICKO	718
Bobowicko	716
Karolewo	2
BUKOWIEC	788
Bukowiec	784
Czarny Bocian	4
GORZYCA	301
Gorzyca	291
Zamostowo	10
JAGIELNIK	250
Jagielnik	194
Kęszycza – Kolonia	26
Wojciechówek	30
KALSKO	594
Kalsko	430
Brzozowy Ług	9
Kwiece	6
Kolonia Żółwin	1
Lubosinek	50
Jeleniegłowy	9
Rojewo	70
Porąbka	19
KAŁAWA	367

Kaława	367
KĘSZYCA LEŚNA	580
Kęszycza Leśna	580
KULIGOWO	152
Kuligowo	140
Marianowo	12
KURSKO	326
Kursko	326
KUŹNIK	531
Kuźnik	132
Skoki	41
Międzyrzecz – Wybudowanie	341
Łęgowskie	17
NIETOPEREK	345
Nietoperek	241
Kęszycza	104
PIESKI	232
Pieski	232
PNIEWO	258
Pniewo	258
SZUMIĄCA	174
Szumiąca	174
ŚWIĘTY WOJCIECH	474

Święty Wojciech	465
Głębokie	8
WYSOKA	175
Wysoka	175

WYSZANOWO	256
Wyszanowo	256
ŻÓŁWIN	223
Żółwin	223

Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały stan na dzień 31 grudnia 2018 r.	
Gmina Międzyrzecz	23.928
w tym miasto	17.185
w tym obszar wiejski	6.743

Tabela nr 2. Liczba ludności zameldowanych na pobyt stały w sołectwach gminy Międzyrzecz – stan na dzień 31 grudnia 2018 r.

Przedstawiam Państwu również liczbę ludności zameldowanej na pobyt czasowy w gminie Międzyrzecz – stan na dzień 31 grudnia 2018 r. Zestawienia uwzględniają liczbę ludności zameldowaną w podziale na poszczególne sołectwa.

BOBOWICKO	53
Bobowicko	53
Karolewo	0
BUKOWIEC	5
Bukowiec	5
Czarny Bocian	0
GORZYCA	7
Gorzycyca	7
Zamostowo	0
JAGIELNIK	9
Jagielnik	8

Kęszyca – Kolonia	1
Wojciechówek	0
KALSKO	15
Kalsko	6
Brzozowy Ług	1
Kwiecie	0
Kolonia Żółwin	0
Lubosinek	5
Jeleniegłowy	0
Rojewo	3
Porąbka	0

KAŁAWA	16
Kaława	16
KĘSZYCA LEŚNA	18
Kęszycza Leśna	18
KULIGOWO	5
Kuligowo	0
Marianowo	5
KURSKO	7
Kursko	7
KUŹNIK	9
Kuźnik	3
Skoki	2
Międzyrzecz – Wybudowanie	4
Łęgowskie	0
NIETOPEREK	3
Nietoperek	1
Kęszycza	2

PIESKI	0
Pieski	0
PNIEWO	2
Pniewo	2

SZUMIĄCA	3
Szumiąca	3
ŚWIĘTY WOJCIECH	8
Święty Wojciech	8
Głębokie	0
WYSOKA	4
Wysoka	4
WYSZANOWO	6
Wyszanowo	6
ŻÓŁWIN	12
Żółwin	12

Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt czasowy stan na dzień 31 grudnia 2018 r.	
Gmina Międzyrzecz	747
w tym miasto	565
w tym obszar wiejski	182

Tabela nr 3. Liczba ludności zameldowanych na pobyt czasowy w sołectwach gminy Międzyrzecz – stan na dzień 31 grudnia 2018 r.

Przedstawiam Państwu poniżej tabelę obrazującą pobyt stały oraz pobyt czasowy w gminie Międzyrzecz w przedziale czasowym od 2010 r. do 2018 r.

Stan na dzień	31.12. 2010r.	31.12. 2011r.	31.12. 2012r.	31.12. 2013r.	31.12. 2014r.	31.12. 2015r.	31.12. 2016r.	31.12. 2017r.	31.12. 2018r.
pobyt stały – ogółem	24.745	24.694	24.575	24.455	24.352	24.269	24.091	24.140	23.928
- w tym miasto	18.351	18.214	18.034	17.901	17.767	17.666	17.449	17.435	17.185
- w tym obszar wiejski	6.394	6.480	6.541	6.554	6.585	6.603	6.642	6.705	6.743
pobyt czasowy – ogółem	638	570	629	665	649	577	617	602	747
- w tym miasto	506	449	512	541	524	451	485	460	565
- w tym obszar wiejski	132	121	117	124	125	126	132	142	182

Tabela nr 4. Pobyt w Gminie Międzyrzecz w latach 2010 – 2018.

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ilość zgonów	237	230	249	255	234	247	237	215	242

Tabela nr 5. Liczba zgonów na terenie gminy Międzyrzecz.

Gmina Międzyrzecz jest wyjątkowym miejscem w województwie lubuskim. Decyduje o tym nie tylko położenie, kraina jezior, ale także szereg ciekawych zabytków, które licznie przyciągają każdego roku turystów. Wymieniając kilka najważniejszych, należy zacząć od samego Międzyrzecza, miasta królewskiego, które należy do najstarszych grodów na ziemiach polskich. Ratusz oraz zamek, będący częścią kompleksu muzealnego to nasze perełki, świadczące o historii naszego miasta. Międzyrzeczki Rejon Umocniony - Muzeum Fortyfikacji i Nietoperzy w Pniewie to z kolei część kompleksu militarnego, niosącego sławę i promocję za granicami naszej Ojczyzny. Obecnie co roku, zagląda do Pniewa spora liczba turystów. W 2018 roku odwiedziło nas ok. 50 tys. gości.

Oprócz pięknych terenów, w znacznej części pokrytych lasami, znajdziemy w naszej gminie wiele znacznych budowli jakimi jest m.in. architektura sakralna. Przykładowo: Kościół pw. Św. Jana Chrzciciela, Kościół pw. Św. Wojciecha, cerkiew grecko – katolicka pw. Św. Cyryla i Metodego czy też Obrzyce, pełniące dzisiaj funkcję Samodzielnego Publicznego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Międzyrzeczu. Gmina Międzyrzecz, to kraina słynąca również z bogactwa wielu jezior. Największe skupiska są w okolicach Bobowicka, Nietoperka oraz Kurska.

Od wielu lat współpracujemy również z gminami partnerskimi:

- **Haren**, niemieckie miasto położone w Dolnej Saksonii nad rzeką EMS, przy granicy holenderskiej,
- **Vlagentwede**, holenderska gmina granicząca z miastem Haren,
- **Andresy**, francuskie miasto położone w departamencie Les Yvelines ok. 30 km na północny zachód od Paryża,
- **dzielnica Berlina Charlottenburg – Wilmersdorf**, niemiecka gmina odległa od Międzyrzecza ok. 200 km.,
- **BAD Freienwalde**, niemiecka gmina przygraniczna położona w Brandenburgii,
- **Halderberge** – holenderska gmina położona w południowo – zachodniej części przy granicy belgijskiej.

5. Jednostki organizacyjne gminy

- Gminny Zespół Oświaty w Międzyrzeczu, dyrektor Izabella Korejwo
- Międzyrzeczki Ośrodek Kultury, dyrektor Ewelina Izydorczyk – Lewy
- Międzyrzeczki Ośrodek Sportu i Wypoczynku, dyrektor Grzegorz Rydzanicz
- Zakład Gospodarki Lokalowej, kierownik Dorota Żeberska
- Międzyrzeczki Rejon Umocniony – Muzeum Nietoperzy i Fortyfikacji w Pniewie, dyrektor Leszek Lisiecki
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyrzeczu, dyrektor Maria Jolanta Górna
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Międzyrzeczu, kierownik Katarzyna Nyczak – Walaszek

6. Spółki z udziałem gminy

- Międzyrzeczkie Towarzystwo Budownictwa Społecznego (MTBS) w Międzyrzeczu, prezes zarządu – Adam Koziński
- Międzyrzeczkie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji (MPWiK) w Św. Wojciechu, prezes zarządu – Kazimierz Puchan

- Przedsiębiorstwo Produkcji Betonów „Pubr” w Międzyrzeczu, prezes zarządu – Henryk Maciej Woźniak
- Zakład Energetyki Ciepłej w Międzyrzeczu, prezes zarządu Tomasz Szmytkiewicz
- Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Międzyrzeczu, prezes zarządu Grzegorz Tkaczyk (na dzień 31.12.2018 r.)

7. Jednostki pomocnicze, stan na dzień 31.12.2018 r.

- Sołectwo Bobowicko – sołtys Janina Nowak
- Sołectwo Bukowiec – sołtys Gabriela Góra
- Sołectwo Gorzyca – sołtys Anna Cmok
- Sołectwo Kalsko – sołtys Mariusz Sieratowski
- Sołectwo Kaława – sołtys Małgorzata Gralewska
- Sołectwo Kęszyca Leśna – sołtys Andrzej Paszkowski
- Sołectwo Kuligowo – sołtys Honorata Kawalek
- Sołectwo Kursko – sołtys Julia Górna
- Sołectwo Kuźnik – sołtys Irena Klepczarek
- Sołectwo Nietoperek – sołtys Waclaw Nycz
- Sołectwo Pieski – sołtys Edward Suchecki
- Sołectwo Pniewo – sołtys Mariola Pielach
- Sołectwo Szumiąca – sołtys Lidia Golwiej
- Sołectwo św. Wojciech – sołtys Teresa Filus
- Sołectwo Wysoka – sołtys Michał Siemiatowski
- Sołectwo Wyszanowo – sołtys Jarosław Tomaszewski
- Sołectwo Żółwin – sołtys Bogusław Podyma
- Sołectwo Jagielnik – sołtys Jadwiga Żuk – Czyż

8. Informacje finansowe

8.1. Dochody

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	% wykonania
Dochody ogółem	110.927.050,11	107.511.840,36	96,92
Dochody bieżące	102.655.221,33	103.889.350,07	101,20
Dochody majątkowe	8.271.828,78	3.622.490,29	43,79
Dochody własne	54.656.471,83	56.032.157,92	102,52
Udział dochodów własnych w dochodach ogółem	52,12%		

8.2. Dynamika dochodów z tytułu udziału w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	% wykonania
Dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT)			
Rok 2018	20.568.306,00	21.875.392,00	106,35
Rok 2017	18.908.841,00	19.338.018,00	102,27
Rok 2016	16.997.672,00	17.286.330,00	101,70

Dynamika: 2016 : 2017 – 111,87%

2017 : 2018 – 113,12%

2016 : 2018 – 126,55%

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	% wykonania
Dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych (CIT)			
Rok 2018	700.000,00	846.935,16	120,99
Rok 2017	680.000,00	830.981,88	122,20
Rok 2016	650.000,00	593.127,87	91,25

Dynamika: 2016 : 2017 – 140,10%

2017 : 2018 – 101,92%

2016 : 2018 – 142,79%

8.3. Środki pozyskane z innych źródeł / UE

- na zadania bieżące – plan 2.927.974,34zł, wykonanie 2.686.717,95zł,
- na zadania majątkowe – plan 7.012.199,27zł, wykonanie 2.635.130,23zł.

Szczegółowy opis na stronach 14-15 sprawozdania z wykonania budżetu gminy za rok 2018.

8.4. Wydatki

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	% wykonania
Wydatki ogółem	121.767.560,42	114.607.048,78	94,12
Wydatki bieżące	99.786.755,66	96.183.891,05	96,39
Wydatki majątkowe	21.980.804,76	18.423.157,73	83,81
Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem	16,08%		

Szczegółowe wykonanie zadań zawarte w sprawozdaniu z wykonania budżetu za rok 2018.

8.5. Zadłużenie

Na koniec roku zadłużenie gminy z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów wyniosło 19.656.265,34zł, tj. 18,28% ogółu dochodów.

8.6. Źródła środków przeznaczonych na inwestycje

Dochody bieżące – 103.889.350,07zł

minus

Wydatki bieżące – 96.183.891,05zł

7.705.459,02zł

plus

Dochody ze sprzedaży majątku i przekształcenia
prawa wieczystego użytkowania w prawo własności – 474.230,55 zł

8.179.689,57zł

minus

Rozchody – spłata rat kredytów i pożyczek – 2.367.728zł

Kwota z dochodów przeznaczona na inwestycje

5.811.961,57zł

plus

Dotacje na zadania majątkowe - 2.950.891,74zł

Niewydatkowane środki niewygasające z roku 2017 – 197.368,00zł

Spłata udzielonej w roku 2017 pożyczki – 350.000zł

Kredyt – 7.000.000zł

Wolne środki z rozliczeń z lat ubiegłych - 2.112.936,42zł

Środki przeznaczone na inwestycje

18.423.157,73zł

9. Ład przestrzenny w gminie Międzyrzecz

9.1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

W gminie Międzyrzecz obowiązuje studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Międzyrzecz przyjęte uchwałą Nr LXXXVII/289/10 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 11 lutego 2010 r., na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 ze zm.) oraz jego zmiana przyjęta uchwałą Nr XLIII/380/14 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 24 czerwca 2014 r., na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 647 ze zm.).

Z uwagi na konieczność jego aktualizacji m. in. zważywszy na zmieniające się przepisy prawa, uwarunkowania społeczno-gospodarcze, a także wytyczne zawarte w ocenie aktualności studium i planów miejscowych podjęto prace nad jego zmianą – Uchwała Nr LI/464/18 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 29 maja 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzyrzecz. Powyższa zmiana dotyczy całego obszaru gminy Międzyrzecz. Wykonawcą Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest Przedsiębiorstwo Projektowo Inwestycyjne AKWADRAT Sp. z o.o., ul. Mieszka I 57/5, 66-400 Gorzów Wlkp.

Obecnie trwają prace nad opracowywaniem projektu studium w wyniku, których sporządzony został Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę na terenie gminy Międzyrzecz.

- Ocena aktualności studium i planów miejscowych

Ocena aktualności studium i planów miejscowych została opracowana oraz przyjęta Uchwałą Nr LII/473/18 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 20 czerwca 2018 r. w sprawie oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Międzyrzecz. W ocenie określono konieczność kompleksowej aktualizacji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz zmian wskazanych planów miejscowych, a także

potrzebę wprowadzenia wieloletniego programu sporządzania planów miejscowych po zakończeniu prac nad studium.

- Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Na terenie gminy Międzyrzecz obowiązuje **48 miejscowych planów** zagospodarowania przestrzennego, w tym 7 zmian niektórych z nich, o łącznej powierzchni **962,3830 ha**. Wykaz planów zawarty został poniżej.

Nr	Nr uchwały przyjmującej	Publikacja	Obręb ewidencyjny	Powierzchnia opracowania [ha]	Główne funkcje
1	XXIX/221/97 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 29.04.1997 r.	Dz. U. Woj. Gorzowskiego z 1997 r. Nr 6, poz. 73	Międzyrzecz-2	0,9347	MR, ZI – tereny przeznaczone pod uprawy rolne, sadownicze i ogrodnicze, zieleni wysoką oraz zabudowę siedliskową
2	XXIX/222/97 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 29.04.1997 r.	Dz. U. Woj. Gorzowskiego z 1997 r. Nr 6, poz. 74	Kęszycza	0,0908	EE – tereny przeznaczone pod elektrownię wodną, zabudowę mieszkalną towarzyszącą elektrowni wodnej
3	XXIX/223/97 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 29.04.1997 r.	Dz. U. Woj. Gorzowskiego z 1997 r. Nr 6, poz. 75	Międzyrzecz-2	0,1132	MNU – tereny mieszkalno-usługowe
4	XXIX/224/97 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 29.04.1997 r.	Dz. U. Woj. Gorzowskiego z 1997 r. Nr 6, poz. 76	Wysoka	7,3651	UTL – tereny zabudowy lotniskowej, MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
5	XXIX/225/97 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 29.04.1997 r.	Dz. U. Woj. Gorzowskiego z 1997 r. Nr 6, poz. 77	Międzyrzecz-1	4,0226	MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, U – usługi, UR – rzemiosło
6	XXXII/240/9 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 27.06.1997 r.	Dz. U. Woj. Gorzowskiego z 1997 r. Nr 9, poz. 113	Święty Wojciech	2,9362	MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, MR – tereny zabudowy zagrodowej, UT – tereny usług turystycznych – pensjonaty, hotele oraz obiekty lotniskowe, US – tereny sportu i rekreacji
7	XXIII/185/2000 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 26.09.2000 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2000 r. Nr 32, poz. 366	Święty Wojciech	1,8549	MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
8	XXIII/186/2000 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 26.09.2000 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2000 r. Nr 32, poz. 367	Święty Wojciech	9,8421	ZC – teren cmentarza, KS – tereny parkingów, Z – tereny zieleni
9	XXIII/187/2000 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 26.09.2000 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2000 r. Nr 32, poz. 368	Bobowicko	2,0694	MNU – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami, US - tereny sportu i rekreacji, ZP- tereny zieleni urządzonej, UTp – tereny plaż

10	XXIII/188/2000 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 26.09.2000 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2000 r. Nr 32, poz. 369	Międzyrzecz-1	0,2385	MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, MNU – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami
11	XXIII/190/2000 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 26.09.2000 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2000 r. Nr 32, poz. 371	Kęszyca	0,8270	MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, U, UT – tereny zabudowy usługowej, zakwaterowania zbiorowego – hotel
12	XXXI/251/2001 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 29.05.2001 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2001 r. Nr 40, poz. 369	Bukowiec	0,6821	MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
13	XXXI/252/2001 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 29.05.2001 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2001 r. Nr 40, poz. 370	Kalsko	261,7165	RL – tereny przeznaczone pod zalesienie, R – tereny rolne
14	XXXI/253/2001 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 29.05.2001 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2001 r. Nr 40, poz. 371	Rojewo	45,6072	RL – tereny przeznaczone pod zalesienie
15	XXXIII/272/2001 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 28.08.2001 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2001 r. Nr 93, poz. 668	Kuligowo	0,4634	MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
16	XXXIII/273/2001 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 28.08.2001 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2001 r. Nr 93, poz. 669	Kursko	2,3470	UTL – tereny zabudowy lotniskowej, MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
17	XXXIII/274/2001 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 28.08.2001 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2001 r. Nr 93, poz. 670	Kęszyca	1,5611	US – teren usług sportu i rekreacji, ZP – tereny zieleni
18	XXXIV/282/2001 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 02.10.2001 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2001 r. Nr 108, poz. 777	Kęszyca	85,5968	MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, MNU – tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej, U/US – tereny zabudowy usługowej, w tym sportu, UR/P – tereny rzemiosła i zabudowy przemysłowej, Z – tereny zieleni, IT – tereny infrastruktury technicznej
19	XXXVII/310/2001 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 28.12.2001 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2002 r. Nr 22, poz. 222	Gorzycyca	18,2029	UTL – tereny zabudowy lotniskowej, UT – tereny zabudowy turystycznej, Z – tereny zieleni, US – tereny sportu i rekreacji
20	XXXVII/311/2001 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2002 r.	Gorzycyca	6,8826	UTL – tereny zabudowy lotniskowej, U – tereny usług, UT – tereny zabudowy turystycznej,

	z dnia 28.12.2001 r.	Nr 22, poz. 223			Z – tereny zieleni, US – tereny sportu i rekreacji
21	XXXVII/312/2001 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 28.12.2001 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2002 r. Nr 22, poz. 224	Gorzycza	0,2541	UTL – tereny zabudowy lotniskowej
22	IV/42/2003 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 25.02.2003 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2003 r. Nr 22, poz. 414	Kuźnik	3,7390	MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
23	V/47/2003 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 25.03.2003 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2003 r. Nr 27, poz. 550	Międzyrzecz-2	0,1516	MNU – tereny zabudowy mieszkaniowej z dopuszczeniem usług, U – tereny zabudowy usługowej
24	V/48/2003 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 25.03.2003 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2003 r. Nr 27, poz. 551	Gorzycza	0,7499	M – tereny zabudowy mieszkaniowej z dopuszczeniem usług elementarnych
25	V/49/2003 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 25.03.2003 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2003 r. Nr 27, poz. 552	Kalsko	0,8793	MNU – tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej, Z – tereny zieleni, US – tereny sportu i rekreacji, RL – teren leśny
26	V/50/2003 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 25.03.2003 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2003 r. Nr 27, poz. 553	Kursko	0,5233	M – tereny zabudowy mieszkaniowej, K – tereny garaży
27	XXIV/232/05 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 22.02.2005 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2005 r. Nr 18, poz. 336	Święty Wojciech	8,4765	MR – tereny zabudowy zagrodowej, MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, UT – tereny zabudowy turystycznej (pensjonat, ośrodek turystyczny, lotnisko)
28	XXIV/233/05 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 22.02.2005 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2005 r. Nr 34, poz. 762	Kęszycza	0,0489	MNU – tereny przeznaczone pod mieszkalnictwo jednorodzinne z dopuszczeniem usług nieuciążliwych
29	XXV/246/05 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 29.03.2005 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2005 r. Nr 34, poz. 763	Międzyrzecz- 2, Święty Wojciech	42,2214 (10,9894 ha obręb Międzyrzecz- 2/ 31,2320 ha obręb Święty Wojciech)	MW – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, U – tereny zabudowy usługowej, MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, US – tereny sportu i rekreacji, MNU – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami, ZD – tereny ogrodów działkowych
30	XXV/247/05 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 29.03.2005 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2005 r. Nr 34, poz. 764	Międzyrzecz-1	50,9420	MW – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, U – tereny zabudowy usługowej, MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, UMN – tereny zabudowy usługowej z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej

					<p>jednorodzinnej, UO – tereny usług oświaty, UP – tereny usług publicznych, US – tereny sportu i rekreacji, Z – tereny zieleni</p>
31	XXV/248/05 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 29.03.2005 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2005 r. Nr 34, poz. 765	Kursko	15,6809	<p>ML – tereny zabudowy lotniskowej, UT – tereny usług związanych z obsługą ruchu turystycznego, US – tereny sportu i rekreacji, ZP – tereny zieleni urządzonej</p>
32	V/48/07 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 27.03.2007 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2007 r. Nr 40, poz. 662	Święty Wojciech	6,4769	<p>UTR – tereny zabudowy turystyczno- rekreacyjnej</p>
33	V/49/07 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 27.03.2007 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2007 r. Nr 47, poz. 718	Święty Wojciech	37,2592	<p>MN, U – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem funkcji usługowej nieuciążliwej, U – tereny zabudowy usługowej, ZL – teren leśny, ZŁ – teren zieleni łąkowej</p>
34	V/50/07 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 27.03.2007 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2007 r. Nr 47, poz. 719	Święty Wojciech	18,5068	<p>ZL – tereny leśne, WK – tereny sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej, KDW – tereny dróg wewnętrznych</p>
35	V/51/07 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 27.03.2007 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2007 r. Nr 47, poz. 720	Wysoka	31,7052	<p>MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, U – tereny zabudowy usługowej, US, ZP – tereny zabudowy sportowo- rekreacyjnej i zieleni urządzonej, WS – tereny wód powierzchniowych, ZŁ – tereny zieleni łąkowej</p>
36	V/52/07 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 27.03.2007 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2007 r. Nr 47, poz. 721	Międzyrzecz- 2, Święty Wojciech	39,2141 (35,638 ha obręb Międzyrzecz-2 / 3,5761 ha obręb Święty Wojciech)	<p>MN, U – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem funkcji usługowej nieuciążliwej, U, KS – tereny zabudowy usługowej z dopuszczeniem garaży, U – tereny zabudowy usługowej z możliwością lokalizacji obiektów kulturalno-rozrywkowych oraz turystyczno- sportowych, U, ZP – tereny zabudowy usługowej i rekreacyjnej, KE – teren drogi ekspresowej S3 i węzła drogowego, ZŁ – tereny zieleni łąkowej</p>
37	XXVII/184/08 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 19.12.2008 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2009 r. Nr 44, poz. 602	Bobowicko	7,3491	<p>MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, MN, U – tereny zabudowy mieszkaniowo- usługowej, ZI – tereny zieleni izolacyjnej</p>

38	XXIX/190/09 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 03.03.2009 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2009 r. Nr 47, poz. 651	Międzyrzecz-1	12,6484	MW – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, U, MW – tereny zabudowy usługowej z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, U – tereny zabudowy usługowej, US, ZP – tereny zabudowy rekreacyjnej i zieleni urządzonej
39	XXIX/191/09 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 03.03.2009 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2009 r. Nr 44, poz. 603	Międzyrzecz- 2, Święty Wojciech	45,6359 ha (13,8488 ha obręb Międzyrzecz- 2, / 31,7871 ha obręb Święty Wojciech)	P – tereny zabudowy produkcyjnej, baz transportowych i budowlanych, składów i magazynów, PU – tereny zabudowy produkcyjnej, rzemieślniczej, baz transportowych i budowlanych, składów i magazynów, hurtowni oraz zabudowy usługowej,
40	LIX/242/09 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu – Komisarza Rządowego z dnia 30.10.2009 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2011 r. Nr 6, poz. 165	Międzyrzecz- 2, Żółwin	112,5100 ha (89,6905 ha obręb Międzyrzecz-2 / 22,8195 ha obręb Żółwin)	P – tereny zabudowy produkcyjnej, rzemieślniczej, baz transportowych i budowlanych, składów i magazynów, PU – tereny zabudowy produkcyjnej, rzemieślniczej, baz transportowych i budowlanych, składów i magazynów, hurtowni oraz zabudowy usługowej, ZD – tereny ogrodów działkowych, ZL – tereny leśne, R- tereny rolnicze
41	XIX/138/12 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 27.04.2012 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2012 r., poz. 1335	Święty Wojciech	26,2831	P – tereny zabudowy produkcyjnej, baz transportowych i budowlanych, składów i magazynów, PU – tereny zabudowy produkcyjnej, rzemieślniczej, baz transportowych i budowlanych, składów i magazynów, hurtowni oraz zabudowy usługowej,
42	V/27/15 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 20.02.2015 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2015 r., poz. 365	Kuźnik	3,7388	MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, Z – tereny zieleni urządzonej
43	XXI/173/16 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 26.04.2016 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2016 r., poz. 906	Międzyrzecz-2	1,0745	UK – tereny usług kultu religijnego, E – teren infrastruktury elektroenergetycznej
44	XXIII/205/16 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 22.06.2016 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2016 r., poz. 1294	Święty Wojciech	24,3700	ML – tereny zabudowy lotniskowej, U – tereny zabudowy usługowej, US- tereny sportu i rekreacji, WS – tereny wód powierzchniowych, KP – tereny parkingów, W – teren ujęcia wód podziemnych,
45	XXIV/216/16 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 18.08.2016 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2016 r., poz. 1697	Międzyrzecz-1	1,1000	U – tereny zabudowy usługowej
46	XXVII/241/16 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 25.10.2016 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2016 r., poz. 2088	Kęszycza	8,6900	US – tereny sportu, rekreacji i turystyki
47	XXVII/242/16 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2016 r.,	Międzyrzecz-2	6,1200	MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, TZ – teren zamknięty

	z dnia 25.10.2016 r.	poz. 2133			
48	XXIX/286/16 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 28.12.2016 r.	Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2017 r., poz. 14	Międzyrzecz-1	2,6800	MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej

Tabela nr 6. Wykaz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących na terenie gminy Międzyrzecz

W chwili obecnej na ukończeniu jest procedura zmiany planu – Uchwała Nr LV/507/18 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 25 września 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Międzyrzecz w rejonie ulic Stanisława Ożoga, pięciu Świętych Braci Międzyrzeczkich, Zachodniej oraz drogi ekspresowej S3.

- Stopień pokrycia planami miejscowymi obszaru gminy wynosi – 3,06%.

- Decyzje administracyjne i zaświadczenia

Z uwagi na to, iż gmina Międzyrzecz posiada pokrycie planami miejscowymi na obszarze około 3,06% swojej ogólnej powierzchni, realizacja większości inwestycji budowlanych następuje w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy. W roku 2018 wydano 104 decyzje o warunkach zabudowy, 13 decyzji realizacji celu publicznego, 45 decyzji dotyczących podziałów nieruchomości, 6 decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz 324 zaświadczenia (w tym 236 zaświadczeń dotyczących przeznaczenia nieruchomości w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego).

- Dotacje na prace związane z ochroną zabytków i opieką nad zabytkami

Gmina Międzyrzecz corocznie przeznaczają w budżecie środki na ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami. W 2018 r. udzielono dotacji Parafii p.w. Św. Wojciecha w Międzyrzeczu w kwocie 50.000,00 zł na dofinansowanie prac remontowo-konserwatorskich polegających na remoncie zabytkowych organów piszczałkowych. W roku bieżącym zakończony zostanie IV i ostatni etap prac nad renowacją zabytkowych organów piszczałkowych, na które gmina Międzyrzecz przeznaczyła ogółem **235.000,00 zł.**

9.2. Gminny program rewitalizacji

Gmina Międzyrzecz przystąpiła do prac związanych z opracowaniem Lokalnego Programu Rewitalizacji. W chwili obecnej trwają dalsze prace nad diagnozą społeczno-gospodarczą i ustanowieniem granic (zdelimitowaniu) obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

9.3. Program opieki nad zabytkami

Gmina Międzyrzecz podjęła działania zmierzające do opracowania Gminnego Programu opieki nad zabytkami oraz aktualizacji gminnej ewidencji zabytków, które aktualnie są po weryfikacji Lubuskiego Wojewódzkiego Konsekratora Zabytków w Gorzowie Wlkp.

W chwili obecnej dokonywane są korekty zaproponowane przez Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Prace nad programem oraz gminną ewidencją zabytków trwają od wielu miesięcy z uwagi na bardzo dużą liczbę zabytków występujących na terenie gminy Międzyrzecz. Po korekcie Gminny program opieki nad zabytkami oraz gminna ewidencja zabytków zostaną przekazane do ponownego uzgodnienia Lubuskiemu Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków, po czym przedłożone Radzie Miejskiej do uchwalenia.

9.4. Realizacja uchwał z zakresu planowania przestrzennego

- Uchwała Nr LII/473/18 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 20 czerwca 2018 r. w sprawie oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Międzyrzecz – **wykonana**.
- Uchwała Nr LI/464/18 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 29 maja 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Międzyrzecz – **w trakcie realizacji**.
- Uchwała Nr LV/507/18 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 25 września 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Międzyrzecz w rejonie ulic Stanisława Ożoga., pięciu Świętych Braci Międzyrzeczkich, Zachodniej oraz drogi ekspresowej S3 – **w trakcie realizacji**.
- Uchwała Nr XLV/427/18 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 6 lutego 2018 r. w sprawie przyznania w roku 2018 dotacji na prace konserwatorskie i restauratorskie przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków – **zrealizowana**.

9.5. Gminna Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna

Na podstawie art. 8 ust. 3, 4 i 6 oraz art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w kształtowaniu polityki przestrzennej wspiera Burmistrza - Gminna Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna, która jest ciałem doradczym w sprawach planowania i zagospodarowania przestrzennego gminy Międzyrzecz.

W skład komisji powoływani są fachowcy z dziedzin planowania przestrzennego którzy zapewniają profesjonalne i twórcze wsparcie Burmistrza Międzyrzecza w działaniach mających na celu realizację zadań zmierzających do prawidłowego kształtowania przestrzeni gminy Międzyrzecz.

10. Mienie gminy

1. Burmistrz Międzyrzecza, działając zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami – Zarządzeniem Nr 46/2017 z dnia 12 czerwca 2017 r. przyjął Plan wykorzystania zasobu nieruchomości stanowiących własność Gminy Międzyrzecz w latach 2017–2019. Natomiast główne kierunki gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Międzyrzecz, a także sposób w jaki są one zarządzane określone zostały w Uchwale Nr XXXVI/354/17 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 19 czerwca 2017 r. w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami Gminy Międzyrzecz (Dz. Urz. Woj. Lub. Z 2017 r., poz. 1420), zmienionej Uchwałą Nr IX/77/19 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 23 kwietnia 2019 r. o zmianie uchwały w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami Gminy Międzyrzecz (Dz. Urz. Woj. Lub. z 2019 r., poz. 1286).

2. Gmina Międzyrzecz w 2018 roku realizowała Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta i gminy Międzyrzecz poprzez dokarmianie kotów wolno żyjących, sterylizację i kastrację kotów, zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt, zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt oraz edukację w zakresie ochrony zwierząt wraz z przeprowadzeniem akcji zachipowania psów na terenie Gminy Międzyrzecz.

3. W 2018 roku podjęto 33 uchwały w ramach realizacji zadań wydziału, z czego kluczowe dotyczyły:

- przeprowadzenia wyborów Sołtysów i Rad Sołeckich w 15 Sołectwach z terenu Gminy Międzyrzecz, które zostały zrealizowane w lutym i marcu 2019 r.,
- przyjęcia obowiązującego w 2018 roku Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganiu bezdomności zwierząt na terenie miasta i gminy Międzyrzecz, który został w pełni zrealizowany.

11. Gospodarka komunalna

11.1. Informacja o stanie mienia komunalnego

(w okresie od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia 31 grudnia 2018 r.)

11.1.1. Wiaty przystankowe autobusowe

Gmina Międzyrzecz posiada 37 wiat przystankowych autobusowych.

W pozycji tej ujęto wiaty przystankowe na terenie:

- miasta Międzyrzecz – 7 wiat przystankowych

1. Plac Powstańców Wielkopolskich – 1 wiata konstrukcji stalowej;
  2. ul. Dąbrowskiego – 1 wiata przeszklona – metalowa;
  3. ul. Mieszka I – 1 wiata przeszklona – metalowa;
  4. ul. Chłodna – 1 wiata przeszklona;
  5. ul. Poznańska – 1 wiata murowana, 1 wiata metalowa;
  6. ul. Tadeusza Zawadzkiego – 1 wiata metalowa;
- terenie Gminy Międzyrzecz – 30 wiat przystankowych;
7. Bobowicko – 1 wiata metalowa;
  8. Bukowiec – 1 wiata murowana;
  9. Gorzyca – 1 wiata przeszklona;
  10. Głębokie – 2 wiaty murowane;
  11. Kalsko – 1 wiata metalowa, 1 wiata przeszklona;
  12. Kuligowo – 1 wiata przeszklona;
  13. Kursko – 2 wiaty murowane, 1 wiata metalowa;
  14. Kaława – 1 wiata murowana, 1 wiata przeszklona;
  15. Kuźnik – 1 wiata murowana;
  16. Kęszyca – 1 wiata metalowa;
  17. Lubosinek – 1 wiata przeszklona metalowa;
  18. Nietoperek – 2 wiaty murowane, 1 wiata przeszklona;
  19. Pieski – 1 wiata murowana;
  20. Pniewo – 1 wiata przeszklona – metalowa;
  21. Rojewo – 1 wiata przeszklona – metalowa;
  22. Wysoka – 1 wiata murowana;
  23. Wojciechówek – 1 wiata przeszklona – metalowa;
  24. Żółwin – 1 wiata metalowa, 1 wiata przeszklona – metalowa;
  25. Szumiąca – 1 wiata metalowa;
  26. Wyszanowo – 1 wiata metalowa;
  27. Kęszyca Leśna – 1 wiata metalowa;
  28. Nietoperek Kolonia – 1 wiata przeszklona – metalowa.

W roku ubiegłym zostały ustawione dwie nowe wiaty, jedna na terenie wsi Gorzyca, druga na terenie wsi Kęszyca Leśna. Ponadto odnowiono wiatę przystankową na terenie wioski: Lubosinek, Kursko, Nietoperek oraz dwie murowane wiaty przystankowe przy byłej drodze krajowej nr 3 w obrębie jeziora Głębokie. Utrzymaniem wiat przystankowych zajmuje się Gmina Międzyrzecz.

11.1.2. Targowisko miejskie

Targowisko miejskie w Międzyrzeczu jest utwardzone, oświetlone, przyłączone do sieci wodociągowej i elektroenergetycznej, wyposażone jest w odpływ wody deszczowej, ma zadane stoiska do sprzedaży bezpośredniej, miejsca parkingowe, stojaki rowerowe, miejsca do gromadzenia odpadów stałych i urządzenia sanitarnohigieniczne. Handel na targowisku można prowadzić na dwóch jego częściach w pierwszej nowo wybudowanej określonej tablicą „Mój Rynek” i w części drugiej przyległej bezpośrednio do ul. Garncarskiej. Ze względu na stan nawierzchni targowiska oraz stan stoisk zadanych należałoby rozważyć przebudowę tej części targowiska. Bieżącym utrzymaniem targowiska zajmuje się Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Spółka z o. o. w Międzyrzeczu.

11.1.3. Drogi na terenie miasta i gminy

Łączna długość dróg publicznych gminnych w granicach miasta wynosi 25,25 km, w tym 22,35 km o nawierzchni twardej. Natomiast poza granicami miasta wynosi 98,48 km, w tym 16,76 km o nawierzchni twardej.

Stan techniczny nawierzchni sieci dróg gminnych zarządzanych przez Gminę Międzyrzecz każdego roku ulega poprawie. Na poprawę tego stanu miały wpływ inwestycje drogowe oddane w latach ubiegłych na terenie miasta i sołectw. Niemniej jednak należy pamiętać, że proces degradacji nawierzchni dróg postępuje m.in. ze względu na warunki atmosferyczne i brak odwodnienia. Zjawiska te mają istotny wpływ na przyspieszenie procesu degradacji nawierzchni jezdni, w tym zmniejszenia jej trwałości zmęczeniowej. Przyczyną degradacji jest także wzrost natężenia ruchu pojazdów osobowych i ciężarowych.

11.1.4. Cmentarze komunalne

Gmina Międzyrzecz posiada osiem Cmentarzy Komunalnych położonych w:

- Międzyrzeczu - obręb Święty Wojciech – pow. 7,29 ha. Na cmentarzu murowany dom pogrzebowy – kaplica wyposażona w instalację elektryczną, szambo.
- Bukowcu – obręb Bukowiec – pow. 0,64 ha. Na cmentarzu murowany dom pogrzebowy – kaplica wyposażona w instalację elektryczną, szambo.
- Wyszanie – obręb Wyszanie – pow. 0,33 ha. Na cmentarzu murowany dom pogrzebowy – kaplica wyposażona w instalację elektryczną.
- Gorzycy – obręb Gorzyca – pow. 0,56 ha
- Kalsku – obręb Kalsko – o pow. 0,38 ha.
- Kaławie – obręb Kaława - o pow. 0,504 ha
- Kuligowie – obręb Kuligowo – o pow. 0,40 ha
- Żółwinie – obręb Żółwin – o pow. 0,22 ha.

Wszystkim cmentarzami komunalnymi administruje firma Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Reymonta 5, 66-300 Międzyrzecz. Na dzień dzisiejszy należy rozważyć możliwość powiększenia powierzchni cmentarzy w Żółwinie, Kaławie, Wyszanowie. Cmentarz w Kalsku został powiększony, postawiono nowe ogrodzenie na murku z płyt betonowych. Przęsła wykonane z paneli z drutu zawieszono na metalowych słupkach. Teren wcielony w obszar cmentarza wymaga zagospodarowania (wyrównanie terenu, karczowanie odrostów drzew oraz większych pojedynczych krzaków).

Cmentarz Komunalny w Bukowcu – Kaplica cmentarna – dom przedpogrzebowy – stan techniczny dobry. Zalecane drobne prace konserwacyjne. Jedynie instalacja odgromowa wymaga uzupełnienia uchwytów wspornikowych oraz połączenia ze sobą drutu odgromowego.

Cmentarz Komunalny w Wyszanowie – Kaplica cmentarna – dom przedpogrzebowy – stan techniczny dobry. Zalecane prace konserwacyjne czyli uzupełnienie luźnych tynków zewnętrznych oraz malowanie elewacji oraz ścian wewnątrz budynku.

Cmentarz Komunalny w Międzyrzeczu – w 2018 r. wybudowany został odcinek chodnika wraz z przyłączem wodnym. W następnych latach należy sukcesywnie rozbudowywać sieć wewnętrzną komunikacji cmentarza. Wykonany został projekt kolumbarium. Należy pozyskać środki na projekt zagospodarowania dolnej części cmentarza (alejki utwardzone kostką polbruk oraz ujęcia wodne). Kaplica cmentarna – dom przedpogrzebowy – stan techniczny **mierny** (zużycie budynku na poziomie 31-50%). Pokrycie dachowe z płyt azbestowych, nieszczelne. Konieczna wymiana pokrycia dachowego, opierzeń, rynien i rur spustowych. Konieczność otynkowania i malowania kominów ponad dachem. Ubytki w opasce betonowej i tynkach zewnętrznych. Konieczność zbitcia luźnych tynków wewnętrznych i wykonania nowych. Malowanie ścian i sufitów wewnątrz budynku. Wymiana stolarki okiennej – drzwiowej. Zaleca się wymianę instalacji elektrycznej aluminiowej na miedzianą oraz montaż nowej tablicy pomiarowo – rozdzielczej.

W 2018 roku na cmentarzu Komunalnym w Międzyrzeczu zostało wykonane jedno ujęcie wodne.

11.1.5. Kanalizacja deszczowa

Gmina posiada sieć kanalizacji deszczowej o długości 32 371 m w tym na:

- terenie miejskim – **24 553,50 m**,
- terenie wiejskim – **7 818 m**.

W 2018 roku:

- **wybudowano kan. deszcz. w Gorzycy - 329,7 m**,
  - w drodze gminnej nr 003555F,
  - w części drogi gminnej nr 003504F,

- **wybudowano kan. deszcz. w Bukowcu** w drodze gminnej nr 003525F – **363,6 m**,
- **prowadzono bieżące utrzymanie kan. deszcz.** na terenie gminy Międzyrzecz, które zrealizowało PHU KASIL Agnieszka Lis Poznań – **204.253,50 zł**,
- **opracowano operaty wodnoprawne:**
  - Kęszyca Leśna - zlewnia KD-1,
  - Kęszyca Leśna - zlewnia KD-2,
  - Kęszyca Leśna - zlewnia KD-3,
  - Wyszanowo,
  - teren miasta – zlewnia KD-21a, KD-21b,
  - teren miasta – zlewnia KD-35.

Jedną z największych potrzeb do wykonania na sieci kanalizacji deszczowej to wprowadzenie zmiany naprawczej systemu odwodnienia zlewni w m. Bobowicko.

11.1.6. Oświetlenie uliczne

Drogi oświetlane są za pomocą 1.808 szt. opraw oświetleniowych z czego 1.206 punktów oświetleniowych stanowi własność Enea Operator a 602 Gminy Międzyrzecz znajdujących się na sieciach wspólnych i wydzielonych.

Ponadto objęto oświetlenie dróg na OW Głębokie.

Stan techniczny oświetlenia drogowego należący do Gminy generalnie jest w dobrym stanie technicznym, gdyż jest to w większości nowe oświetlenie wybudowane przez Gminę.

W 2018 roku:

- wymieniono oprawy oświetleniowe na ul. Pamiątkowej, wymieniono 16 szt. opraw oświetlenia drogowego z sodowymi źródłami światła typu „kula” na oprawy typu LED „drogowe”. Wymieniono trzy słupy stalowe 6m na słupy stalowe ocynkowane o wysokości 9m wraz z wysięgnikami dwuramiennymi długości 1 m i trzema dodatkowymi oprawami typu LED,
- wymieniono odcinek linii kablowej nn - 0,4 kV na terenie Ośrodka Wypoczynkowego „Głębokie” (800m) oraz wymieniono cztery słupy oświetlenia drogowego wraz z oprawami na ul. Księdza Skargi w Międzyrzeczu,
- prowadzono działania związane z poprawą parametrów oświetlenia – prowadzenie działań mających na celu zmniejszenie zużycia energii elektrycznej oraz kosztów związanych z usługą oświetlenia –wymieniono oprawy na energooszczędne w Kursku, Skokach, Pieskach, Międzyrzeczu – Wybudowaniu, ogółem 147 opraw,
- wymieniono oprawy oświetleniowe na terenie OW Głębokie na energooszczędne, wymieniono 97 szt. opraw oświetleniowych o mocy 70 W (46 szt. typu „drogowego” i 51 szt. typu „parkowego”) na terenie OW Głębokie.

11.1.7. Szalety miejskie

Na terenie Gminy znajduje się jeden szalet miejski przy ul. Młyńskiej i WC przy ul. Marcinkowskiego w Międzyrzeczu.

WC jest w stanie dobrym, w 2018 r. wymagał naprawy związanej z dewastacją wyposażenia.

Natomiast szalet miejski jest z lat siedemdziesiątych, dlatego zaplanowano w ramach realizacji zadania „Rozwój i zagospodarowanie zieleni miejskiej i terenów rekreacyjnych w Międzyrzeczu”, jego rozbiórkę w 2020 r. W związku z powyższym należy przewidzieć budowę nowego obiektu na terenie ogródka jordanowskiego.

11.2. Zakład Gospodarki Lokalowej w Międzyrzeczu

11.2.1. Informacja o stanie zasobu gminnego

Na dzień 31.12.2018 r. Zakład Gospodarki Lokalowej zarządzał 42 budynkami będącymi w 100% własnością Gminy Międzyrzecz, w tym:

- 32 budynkami na terenie miasta,
- 10 budynkami na terenie wiejskim.

Wśród ww. budynków są dwa budynki niemieszkalne, z których jeden to był Ognisko muzyczne, obecnie siedziba funkcjonującego w strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej, Dziennego Domu Senior+ oraz 3 budynki przeznaczone na sprzedaż (30 Stycznia 55a, Chłodna 16 i Chłodna 23).

W roku 2018 z zasobu gminnego będącego w zarządzaniu ZGL zostały sprzedane 4 lokale mieszkalne w mieście, w tym 1 pustostan i 3 wykupione przez najemców oraz 1 pustostan na terenie wiejskim (Kuligowo 1a). W I kwartale roku 2019 z zasobu gminnego zostały sprzedane 2 lokale mieszkalne, w tym kolejny pustostan (Kęszycza 15).

W zasobie będącym w zarządzaniu ZGL na koniec roku 2018 znajduje się 680 lokali mieszkalnych, w tym 11 będących w dyspozycji OPS (w Kęszycy Leśnej 27) które zgodnie z poniższymi danymi, rozmieszczone są w budynkach będących własnością Gminy Międzyrzecz oraz w budynkach Wspólnot mieszkaniowych.

W budynkach będących w 100% własnością Gminy jest łącznie 180 lokali mieszkalnych, z czego:

- 134 to lokale mieszkalne o powierzchni 5.726 m² na terenie miasta (w tym 74 lokali socjalnych i 3 pomieszczenia tymczasowe),
- 46 to lokale mieszkalne o powierzchni 1.958 m² na terenie wiejskim (w tym 10 lokali socjalnych).

Na mocy Zarządzenia nr 72/2016 Burmistrza Międzyrzecza z dnia 12 września 2016 r. w sprawie wydzielenia z mieszkaniowego zasobu Gminy lokali z przeznaczeniem na mieszkania chronione, ZGL sukcesywnie przekazuje do dyspozycji Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyrzeczu

wszystkie niezasiedlone lokale mieszkalne znajdujące się w budynku Kęszycy Leśna 27. Protokolarne przekazanie lokali następuje każdorazowo na podstawie osobnych Zarządzeń Burmistrza. Na dzień 31.12.2018 r. OPS jest dysponentem 11 lokali mieszkalnych.

Zakład Gospodarki Lokalowej zarządza 500 lokalami mieszkalnymi w 185 budynkach Wspólnot mieszkaniowych, w których Gmina ma swój udział, z czego:

- 402 to lokale mieszkalne o powierzchni 17.656 m² na terenie miasta (w tym 81 lokalami socjalnymi),
- 98 lokalami mieszkalnymi o powierzchni 4.944 m² na terenie wiejskim (w tym 8 lokalami socjalnymi).

W zasobie mieszkaniowym Gminy Międzyrzecz na dzień 31.12.2018 r. znajdowało się 67 pustostanów (w tym 18 na terenie wiejskim), z których:

- 3 były zgłoszone do zasiedlenia,
- 42 było przeznaczonych do remontu,
- 22 zostało wskazanych do sprzedaży.

Na dzień sporządzenia sprawozdania z ww. pustostanów:

- 1 jest przeznaczony do rozbiórki (Chłodna 16),
- 1 został sprzedany w styczniu 2019 r.,
- 3 zostały zasiedlone do maja 2019 r.

11.2.2. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy

GOSPODARKA LOKALAMI MIESZKALNYMI

Lokale mieszkalne wynajmowane są na podstawie zasad określonych uchwałą nr XIV/108/11 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 29.11.2011 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Międzyrzecz (...). Tekst jednolity uchwały ogłoszono dnia 29.04.2014 r. – uchwała nr XLI/352/14.

Kierownik zakładu w trakcie roku 2018 wnioskował o przekwalifikowanie 4 lokali stałych na lokale socjalne (30. Stycznia 65/7; Winnica 33/9; Winnica 33/4; Kursko 58/3). Wnioski te są zgodne z założeniami Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Międzyrzecz na lata 2017-2021. Lokale te zostały zasiedlone niezwłocznie po ich przekwalifikowaniu.

WSPÓLNOTY MIESZKANIOWE

Zakład Gospodarki Lokalowej reprezentuje Gminę Międzyrzecz w 185 Wspólnotach mieszkaniowych. Spośród 185 Wspólnot sześć Wspólnot mieszkaniowych nie posiada zarządcy. Jest to pięć Wspólnot na terenie wiejskim (Bukowiec 119, Bukowiec 84, Wyszczanowo 67, Kalsko 55 i Kęszycy 7) oraz jedna Wspólnota w Międzyrzeczu (Konstytucji 3 Maja 26).

Pozostałe 179 Wspólnot mieszkaniowych jest w administrowaniu 7 wymienionych poniżej Zarządców:

- Międzyrzeckie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. administruje 153 Wspólnotami, z których 24 Wspólnoty znajdują się na terenie wiejskim,
  - Zakład Usługowo-Handlowy Krzysztof Solarewicz w Międzyrzeczu administruje 9 Wspólnotami, z których 1 Wspólnota znajduje się na terenie wiejskim,
  - Młodzieżowa Spółdzielnia Mieszkaniowa w Międzyrzeczu administruje 7 Wspólnotami na terenie miasta,
  - TECTUM Izabela Pohrebny w Świebodzinie administruje 4 Wspólnotami- na terenie wiejskim,
  - DOREX Zbigniew Szalc w Skwierzynie administruje 1 Wspólnotą na terenie wiejskim,
  - Cichocki&Partners Jarosław Cichocki w Świebodzinie administruje 1 Wspólnotą na terenie miasta,
  - WAM w Bobowicku administruje 1 Wspólnotą na terenie wiejskim
- oraz w 3 przypadkach Zarządy sprawowane są przez osoby fizyczne.

Ponadto warto podkreślić, że na liczbę 185 Wspólnot mieszkaniowych wchodzi:

- 90 dużych Wspólnot,
- 96 małych Wspólnot.

Informacja ta jest istotna z uwagi na fakt, że w większości przypadków udziały Gminy w dużych Wspólnotach są zbyt małe, aby głos ZGL przy podejmowaniu uchwał miał istotne znaczenie dla wyników głosowania.

REMONTY I USŁUGI

Analiza wyników okresowych kontroli stanu technicznego budynków mieszkalnych administrowanych przez Zakład Gospodarki Lokalowej wskazuje, że ich stan techniczny mimo wykonywanych robót konserwacyjnych i naprawczych nie zmienił się w stosunku do roku ubiegłego i bez koniecznych do poniesienia nakładów finansowych będzie ulegał dalszemu pogorszeniu. Wstępnie oszacowane koszty remontów budynków mieszkalnych wynoszące 3 683 000,00 zł obejmują głównie:

- wymianę pokryć dachowych z wykonaniem niezbędnych napraw lub remontów więźby dachowej w 18 budynkach,
- wykonanie izolacji pionowych i poziomych ścian fundamentowych w 22 budynkach,
- wymianę lub remont podłóg i posadzek w 19 budynkach,
- wymianę lub remont schodów w 15 budynkach,
- wykonanie (z uwagi na niską izolacyjność przegród budowlanych) termomodernizacji – w 25 budynkach.

Ponadto mimo wykonywanych bieżących napraw i utrzymywania w sprawności technicznej instalacji elektrycznych i wodno-kanalizacyjnych w większości budynków należy planować ich

wymianę. Stan techniczny nieruchomości w tym ich wiek jest wyznacznikiem określającym potrzeby wykonania niezbędnych remontów, zarówno głównych (kapitałnych) jak i bieżących, a konkretne zadania remontowe wynikają głównie z okresowych kontroli stanu technicznego obiektów budowlanych, decyzji i nakazów organów kontrolujących w tym Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego, wniosków składanych przez najemców i użytkowników oraz bieżących kontroli wykonywanych przez pracowników działu administracyjno-technicznego. Priorytetem zakładu jest zapewnienie bezpieczeństwa życia i mienia oraz sukcesywne podwyższanie stanu technicznego zasobu gminnego.

Wyremontowano w roku: 2016- 3 lokale, 2017-15 lokali, 2018-22 lokale.

11.2.3. Zasady polityki czynszowej

Zasady polityki czynszowej kształtuje Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy, przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Międzyrzeczu w dniu 29 listopada 2016 roku nr XXVIII/251/16

Na podstawie analizy kosztów i przychodów mieszkaniowego zasobu Gminy Międzyrzecz, w nawiązaniu do załącznika nr 13 do Załącznika do uchwały nr XXVIII/251/16 z dnia 29.11.2016r. jakim jest Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Międzyrzecz na lata 2017-2021, jak również do zapisów Rozdziału 6 ww. Programu, tj. z zasadami polityki czynszowej oraz warunkami obniżania czynszu proponuje się wzrost stawki bazowej czynszu o 10%. Wzrost ten nie spowoduje przekroczenia 3% wartości odtworzeniowej lokalu.

Aktualna wartość wskaźnika przeliczeniowego kosztu odtworzenia 1 m² powierzchni użytkowej dla województwa lubuskiego wynosi **3.811,00 zł**, z tego 3% stanowi 9,53 zł/m²/miesiąc

Ostatnia podwyżka czynszu była w roku 2016 – wprowadzona Zarządzeniem nr 107/2015 Burmistrza Międzyrzecza z dnia 20.11.2015 r. – wzrosła o 10% do wysokości stawki bazowej czynszu – 5,96 zł/m².

Proponuje się coroczny wzrost stawki bazowej o 10%. Wysokości stawki bazowej czynszu od lipca 2019r. wyniesie 6,56 zł/m². Z uwagi na fakt, że prognozowany przypis roczny po podwyżce czynszu o 10% stanowi kwotę ok. 1.789 tys. a faktycznie poniesione koszty związane z utrzymaniem mieszkaniowego zasobu Gminy Międzyrzecz w roku ubiegłym wyniosły 1.739 tys., w związku z tym zaproponowany wzrost stawki bazowej czynszu jest niezbędny i oczekiwany.

W załączeniu dane przedstawione przez Zakład Gospodarki Lokalowej obrazujące konieczność wprowadzenia zmiany stawki bazowej czynszu.

**ZESTAWIENIE KOSZTÓW PONIESIONYCH NA UTRZYMANIE
MIESZKANIOWEGO ZASOBU GMINY MIĘDZYRZECZ
W ROKU 2018**

Wyszczególnienie	Kwota
Koszty sprawowania zarządu, administrowania i pełnienia roli wynajmującego, w tym w szczególności koszty wynagrodzeń, składek od wynagrodzeń, szkoleń pracowników, użytkowania lokali biurowych i konserwacji utrzymania sieci strukturalnej (proporcjonalnie)	320 tys.
Koszty ponoszone we Wspólnotach mieszkaniowych z tytułu eksploatacji (zgodnie z udziałami), w tym koszty zarządzania (administratora)	420 tys.
Koszty ponoszone we Wspólnotach mieszkaniowych na fundusz remontowy (zgodnie z udziałami)	442 tys.
Koszty związane z bieżącą eksploatacją zasobu mieszkaniowego (budynki gminne i lokale w budynkach gminnych i we Wspólnotach mieszkaniowych), w tym w szczególności podatek od nieruchomości, energia elektryczna, czyszczenie kominów i dezynsekcja	76 tys.
Koszty ponoszone z tytułu prowadzonych działań windykacyjnych (sądowe, komornicze)	41 tys.
Koszty technicznego utrzymania budynków i lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Międzyrzecz, w tym w szczególności kontrole stanu technicznego, konserwacja i pogotowie techniczne	168 tys.
Koszty remontów budynków i lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Międzyrzecz, w tym roboty zduńskie i wymiana stolarki	272 tys.
Razem	1.739 tys.

Tabela 7. Zestawienie kosztów poniesionych na utrzymanie mieszkaniowego zasobu Gminy Międzyrzecz w roku 2018.

**TABELA STAWEK CZYNSZU NAJMU DLA MIESZKANIOWEGO ZASOBU
GMINY MIĘDZYRZECZ**

Wyposażenie lokalu w instalacje techniczne	Stawka bazowa		Czynniki obniżające stawkę bazową	
	%	zł/m ² /m-c	Sprzątanie przez mieszkańców powierzchni wspólnego użytku - 5%	Usytuowanie budynku poza granicami miasta - 10%
1. Mieszkanie o współczesnym standardzie (wc, łazienka, c.o.) (1)	100	6,56	6,23	5,90
2. Mieszkanie z łazienką i wc, bez c.o. (2-3)	85	5,58	5,30	5,02
3. Mieszkanie tylko z wc lub tylko z łazienką, bez c.o. (2-3)	75	4,92	4,67	4,43
4. Mieszkanie tylko z instalacją wodno-kanalizacyjną (4)	65	4,26	4,05	3,94 *
5. Mieszkanie socjalne oraz pomieszczenie tymczasowe	30	1,97	-	-

Tabela nr 8. Tabela stawek czynszu najmu dla mieszkaniowego zasobu Gminy Międzyrzecz (załącznik do Zarządzenia Burmistrza nr 40/2019 z dnia 11 marca 2019r.).

* suma czynników obniżających nie może przekraczać 40% stawki bazowej czynszu

1. Dotyczy ogrzewania energią ciepłą dostarczoną z elektrociepłowni, ciepłowni i kotłowni lokalnych, tym centralnego ogrzewania etażowego,
2. Przez łazienkę rozumie się wydzielone w mieszkaniu [pieszczenie posiadające stałe instalacje wodociągowo-kanalizacyjne, ciepłą wodę i inne umożliwiające podłączenie wanny lub brodzika.
3. Przez wc rozumie się doprowadzoną do wydzielonego w lokalu pomieszczenia instalację wodociągowo-kanalizacyjną, umożliwiającą podłączenie muszli sedesowej i spłuczki, dotyczy również wc przydzielonego do lokalu położonego poza lokalem na tej samej lub ½ kondygnacji.
4. Poprzez instalacje wodociągowo-kanalizacyjne rozumie się również lokalne urządzenia wodociągowe (hydrofor) i kanalizacyjne (szambo).

**ZESTAWIENIE PRZYPISU DOTYCZĄCEGO MIESZKANIOWEGO ZASOBU GMINY MIĘDZYRZECZ
W ROKU 2018 ORAZ PROGNOZOWANEGO PO ZMIANIE STAWKI BAZOWEJ CZYNSZU**

L.p.	Wyszczególnienie	Powierzchnia w m ²	Ilość lokali
1	Powierzchnia lokali mieszkalnych ogółem	29.992,89	669
2	Powierzchnia lokali mieszkalnych zasiedlonych	27.147,07	606
3	Powierzchnia pustostanów	2.845,82	63
4	Powierzchnia lokali mieszkalnych zasiedlonych - lokale tzw. stałe	21.477,14	447
5	Powierzchnia lokali mieszkalnych zasiedlonych - lokale socjalne	5.669,93	159
6	Przypis roczny z tytułu czynszu ogółem	1.473.549,35 zł	
7	Przypis roczny z tytułu czynszu - lokale tzw. stałe	1.356.859,03 zł	
8	Przypis roczny z tytułu czynszu - lokale socjalne	116.689,42 zł	
9	Średnia stawka czynszu w lokalach ogółem (poz.6:poz.2:12 m-cy)	4,52 zł/m ² /miesiąc	
10	Prognozowany przypis roczny po podwyżce czynszu o 10% (poz.6x10%)	1.788.775,92 zł	
11	Średnia stawka czynszu w lokalach ogółem po podwyżce czynszu (poz.10:poz.2:12 m-cy)	5,49 zł/m ² /miesiąc	
12	Prognozowany przypis roczny po podwyżce czynszu o 7% (poz.6x7%)	1.576.697,80 zł	
13	Średnia stawka czynszu w lokalach ogółem po podwyżce czynszu (poz.12:poz.2:12 m-cy)	4,84 zł/m ² /miesiąc	
14	Prognozowany przypis roczny po podwyżce czynszu o 5% (6x5%)	1.547.226,82 zł	
15	Średnia stawka czynszu w lokalach ogółem po podwyżce czynszu (poz.14:poz.2:12 m-cy)	4,75 zł/m ² /miesiąc	

Tabela nr 9. Zestawienie przypisu dotyczącego mieszkaniowego zasobu Gminy Międzyrzecz w roku 2018 oraz prognozowanego po zmianie stawki bazowej czynszu.

**ZESTAWIENIE PRZYPISU ROCZNEGO DOTYCZĄCEGO MIESZKANIOWEGO ZASOBU GMINY
MIĘDZYRZECZ W ROKU 2018 ORAZ WPŁAT DOKONANYCH W ROKU 2018 Z TYTUŁU CZYNSZU**

L.p.	Wyszczególnienie	Ogółem
1	Przypis roczny z tytułu czynszu :	1.473.549,35 zł
a	Przypis roczny z tytułu czynszu - lokale tzw. stałe	1.356.859,03 zł
b	Przypis roczny z tytułu czynszu - lokale socjalne	116.689,42 zł
2	Wpłaty z tytułu czynszu :	1.190.549,06 zł
a	Wpłaty z tytułu czynszu - lokale tzw. stałe	1.123.906,65 zł
b	Wpłaty z tytułu czynszu - lokale socjalne	66.642,41 zł
3	Przypis roczny z tytułu czynszu - ogółem (poz.1) - wpłaty z tytułu czynszu ogółem (poz.2)	283.000,29 zł

Tabela nr 10. Zestawienie przypisu rocznego dotyczącego mieszkaniowego zasobu Gminy Międzyrzecz w roku 2018 oraz wpłat z tytułu czynszu dokonanych w roku 2018.

**PROGNOZA KOSZTÓW NA UTRZYMANIE MIESZKANIOWEGO ZASOBU GMINY MIĘDZYRZECZ
W LATACH 2020 - 2022**

Wyszczególnienie	Prognoza kosztów w poszczególnych latach		
	2020	2021	2022
Koszty sprawowania zarządu, administrowania i pełnienia roli wynajmującego	352 tys.	370 tys.	389 tys.
Koszty ponoszone we Wspólnotach mieszkaniowych z tytułu eksploatacji (zgodnie z udziałami)	463 tys.	486 tys.	510 tys.
Koszty ponoszone we Wspólnotach mieszkaniowych na fundusz remontowy (zgodnie z udziałami)	462 tys.	485 tys.	509 tys.

Koszty związane z bieżącą eksploatacją zasobu mieszkaniowego (budynki gminne i lokale w budynkach gminnych i we Wspólnotach mieszkaniowych)	84 tys.	88 tys.	92 tys.
Koszty ponoszone z tytułu prowadzonych działań windykacyjnych (sądowe, komornicze)	45 tys.	47 tys.	49 tys.
Koszty technicznego utrzymania budynków i lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Międzyrzecz	185 tys.	194 tys.	204 tys.
Koszty remontów budynków i lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Międzyrzecz	662 tys.	695 tys.	730 tys.
Uzupełnienie brakujących środków do wysokości udziałów we Wspólnotach mieszkaniowych z tytułu funduszu remontowego	185 tys.	185 tys.	-
Inwestycje dotyczące mieszkaniowego zasobu Gminy Międzyrzecz	280 tys.	500 tys.	-
Razem	2.438 tys.	2.550 tys.	2.483 tys.

Tabela nr 11. Prognoza kosztów na utrzymanie mieszkaniowego zasobu Gminy Międzyrzecz w latach 2020-2022.

11.3. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych

Zgodnie z uchwałą nr XLVII/437/18 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 6 marca 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych, który został opracowany w trybie art. 21 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, zostały określone główne zadania obejmujące:

1. Planowanie zakresów usług wodociągowo-kanalizacyjnych;
2. Przedsięwzięcia modernizacyjno-rozwojowe na lata 2018-2021;
3. Przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie wody oraz odprowadzenia ścieków;
4. Nakłady inwestycyjne w poszczególnych latach oraz sposób ich finansowania
5. Sposób finansowania planowanych inwestycji.

Zadania te są zgodne z kierunkami rozwoju gminy określonymi w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, jak również z ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz ustaleniami zezwolenia wydanego decyzją Zarządu Gminy Międzyrzecz nr 11/2002 z dnia 12 marca 2002 r. dla Międzyrzeckiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków.

Ważniejszymi zrealizowanymi zadaniami w roku 2018 było:

- budowa sieci kanalizacyjnej Kalsko – Żółwin – o wartości 2 172 160,59 zł (obligacje) sfinansowana w 2018 r w wysokości 1 280 815,58 zł. Zadanie związane jest z całkowitym wyeksploatowaniem żwirowo-trzcinowej oczyszczalni w Kalsku. Ścieki z tej miejscowości dzięki tej inwestycji kierowane są do oczyszczalni ścieków w ms. Święty Wojciech. Przesył ten odbywa się za pośrednictwem tłoczni pneumatycznej co ma zapobiec powstawaniu odorów;
- budowa systemu monitoringu stacji uzdatniania wody i przepompowni ścieków – 433 517,23 zł sfinansowana w 2018 r w wysokości 433 517,13 zł. Zadanie to umożliwia zdalny nadzór nad pracą poszczególnych wiejskich stacji uzdatniania wody i przepompowni ścieków;
- modernizacja przepompowni ścieków w m. Wysoka – 35 692,21 zł. Przepompownia ta jest główną przepompownią dla zlewni oczyszczalni w Kęszycy Leśnej przepompowująca ścieki z miejscowości: Szumiąca, Kaława, Pniewo i Wysoka. Modernizacja polegała na jej unowocześnieniu, zastosowanie pomp nowej generacji, wyposażenie jej w rurociągi technologiczne ze stali nierdzewnej oraz zastosowanie nowoczesnej automatyki jej pracy;
- modernizacja sieci wodociągowej w Międzyrzeczu – 67 677,67 zł. Polegała na wyposażeniu sieci w nowoczesną armaturę i częściowej wymianie na rurociągi z rur PE w tym na zwiększeniu średnic;
- modernizacja sieci wodociągowej w Bukowcu – 38 204,88 zł sfinansowana w 2018 r. w wysokości 7 471,65 zł (jak wyżej);
- system telemetryczny stacji uzdatniania wody – 38 522,20 zł. System ten służy do wczesnego wykrywania przecieków i awarii sieci wodociągowej.

Ważniejsze zakupy inwestycyjne:

- pojazd asenizacyjny Mercedes Benz - 1 346 353,00 zł,
- zestawy komputerowe i serwer 47 770,00 zł,
- pompy głębinowe 28 000 ,00 zł,
- kamera mikroskopowa do laboratorium 17 300,00 zł,
- samochód Ford Transit dla działu Głównego Energetyka - 46 353,00 zł,
- mini ciągnik-kosiarka 12 756,00 zł,
- Osuszacze powietrza (4 szt.) – 28 760,00 zł,
- Budowa rurociągu tłoczego w m. Skoki (projekt) – 46.444.04 zł.

11.4. Program ochrony środowiska

Gospodarka wodno-ściekowa

Obsługą sieci wodociągowej i kanalizacyjnej zajmuje się należąca do gminy Spółka z o.o. Międzyrzeckie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji, świadcząca usługi z zakresu produkcji i sprzedaży wody dla gminy Międzyrzecz, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, eksploatacji sieci wodociągowej, urządzeń poboru, uzdatniania i rozprowadzania wody oraz sieci kanalizacyjnej oraz inne w zakresie prowadzonej działalności (tj. technologii wody i ścieków, instalacji wodnokanalizacyjnych, analiz wody i ścieków, projektowania urządzeń i instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych). Do sieci wodociągowej podłączonych jest 99,6% mieszkańców gminy. Zakład dostarcza w ciągu doby 2,8 dam³ wody. Zużycie na potrzeby gospodarki i ludności wyniosło w 2016 r. 2 560,5 dam³, co stanowiło 30,9 dam³ więcej w porównaniu z rokiem 2015.

Gmina Międzyrzecz jest obsługiwana przez 2 oczyszczalnie ścieków z podwyższonym usuwaniem biogenów: w Świętym Wojciechu obsługującej miejscowości Międzyrzecz, Święty Wojciech, Bukowiec, Wyszawo, Pieski, Kuźnik, Bobowicko, Żółwin, Kuligowo, Gorzyca i Kursko oraz w Kęszycy Leśnej obsługującej miejscowości Kęszycza Leśna, Szumiąca, Kaława, Pniewo i Wysoka. W Kalsku znajduje się, obsługująca tą miejscowość biologiczna oczyszczalnia ścieków. Sieć kanalizacyjna obsługuje 97,5% mieszkańców. Rocznie oczyszczanych jest około 920 dam³ ścieków. W miejscach, gdzie nie ma systemu kanalizacyjnego lub istnieje on w bardzo ograniczonym zakresie ścieki gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych, których ilość na rok 2018 wyniosła 222. Natomiast oczyszczalni przydomowych występuje 6.

Gospodarka odpadami

Zgodnie z obowiązującymi przepisami odpady komunalne mogą być zagospodarowane jedynie w regionalnych instalacjach do przetwarzania odpadów lub instalacjach do zastępczej obsługi regionów. Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubuskiego na lata 2012-2017 z perspektywą do 2020 wyznaczył 4 regiony gospodarki odpadami komunalnymi. Gmina Międzyrzecz wchodzi w obszar Regionu Centralnego obejmującego 15 gmin województwa lubuskiego i jedną zachodniopomorskiego (Dębno) i liczącego w 2014 r. 169 892 mieszkańców. Na jego terenie do 2015 r. funkcjonowały dwie regionalne instalacje do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (MBP), dwie regionalne kompostownie odpadów zielonych i innych odpadów ulegających biodegradacji oraz dwa składowiska odpadów komunalnych. Wszystkie te instalacje znajdują się Sulęcinie i Słubicach. W 2015 r. dotychczasowa zastępcza instalacja MBP w Długoszynie uzyskała statut regionalnej instalacji i obecnie jest wyłącznym odbiorcą odpadów z gminy Międzyrzecz. RIPOK jest administrowany przez Celowy Związek Gmin CZG-12 w Długoszynie odpowiedzialny za zagospodarowanie odpadów, a którego członkiem jest Gmina Międzyrzecz.

Odpady komunalne z terenu gminy Międzyrzecz odbierane są w postaci zmieszanej i selektywnej. Zmieszane odpady komunalne, odpady zielone oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania przekazywane są wyłącznie do regionalnej instalacji, którą jest Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Długoszynie.

Na terenie gminy Międzyrzecz znajduje się zrehabilitowane w 2007 r. składowisko odpadów komunalnych w miejscowości Bukowiec, na którym prowadzony jest od 2010 monitoring w zakresie: składu i emisji gazu składowiskowego oraz osiadania gruntu. Każdego roku Gmina zleca dwukrotne badanie parametrów gazu w 2 studzienkach odgazowujących i jednokrotny pomiar geodezyjny osiadania gruntu. Przewidywany termin zakończenia monitoringu – 2037r.

Gmina prowadziła również działania informacyjne i edukacyjne z zakresu prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, szczególnie w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz właściwego gospodarowania odpadami komunalnymi. W ramach kampanii informacyjno-edukacyjnej 6 czerwca 2018 r. odbyły się prelekcje w klasach VI i VII szkół podstawowych na terenie Gminy Międzyrzecz. Scenariusz zajęć „SEGREGACJA ŚMIECI – KOLORY MAJĄ ZNACZENIE”.

Prelekcje miały następujące cele:

- Dzieci wiedzą czym są odpady i jakie są ich źródła;
- Dzieci wymieniają następstwa zaśmiecania środowiska;
- Wiedzą jak minimalizować ilość wytwarzanych odpadów;
- Wiedzą w jaki sposób segreguje się śmieci na terenie gminy Międzyrzecz;
- Wiedzą jak zagospodarować niektóre odpady w swoim domu;
- Wiedzą w jaki sposób odbywa się gospodarowanie odpadami (składowanie, kompostowanie, recykling, spalanie);
- Wiedzą jakie są zalety właściwego postępowania z odpadami.

Celem nadrzędnym było utrwalenie wśród uczniów zasad segregacji odpadów oraz uświadomienie jak kupować by mniej produkować. Wszyscy uczestnicy prelekcji otrzymali antystresową piłeczkę do gry (kolory piłeczek nawiązujące do kolorystyki pojemników na odpady segregowane: żółty, zielony, niebieski), poza tym każda placówka dydaktyczna otrzymała zestaw gier edukacyjnych dotyczących segregacji odpadów komunalnych.

W dniach 25 oraz 26 września 2018 r. dzieci w wieku przedszkolnym oraz szkolnym klasy 1-3 zostały zaproszone do sali kinowej Międzyrzeckiego Ośrodka Kultury na spektakl. Teatr Kultureska, bazując na znanej wszystkim dzieciom baśni Braci Grimm, stworzył autorskie przedstawienie interaktywne, mające charakter bajki o tematyce ekologicznej. Zabawna historia zaskakiwała i bawiła dzieci przez 60 minut. Poprzez spektakl dzieci uczyły się dbać o środowisko naturalne, a także pogłębiły swoją świadomość ekologiczną. Przedstawienie uczyło szacunku

wobec drzew i lasów, a także uwrażliwiało dzieci na liczne problemy środowiska. Dzięki udziałowi w spektaklu dzieci poszerzały swoją wiedzę na temat segregacji odpadów, sposobów zapobiegania powstawania odpadów oraz możliwościach ponownego wykorzystania odpadów z gospodarstw domowych. Dodatkowo do wszystkich gospodarstw domowych w Gminie Międzyrzecz zostały rozdysponowane ulotki przypominające o zasadach właściwej segregacji odpadów.

Ponadto informacje dotyczące gospodarki odpadami publikowane były w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Międzyrzecz, na łamach prasy lokalnej oraz na stronie Internetowej Gminy Międzyrzecz.

Program usuwania azbestu

Gmina posiada „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Międzyrzecz na lata 2012-2032”. W opisywanym okresie podjęto się realizacji zadania „Demontaż, transport i utylizacja wyrobów zawierających azbest z nieruchomości osób fizycznych z terenu Gminy Międzyrzecz” dofinansowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze przy udziale środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

W 2018 r. odebrano 37,52 Mg odpadów z 13 nieruchomości. Koszt zadania wyniósł 17 730,76 zł, w tym dofinansowanie zarówno z WFOŚiGW jak i NFOŚiGW wynosiło po 17 730,76 zł. Podmiotem odpowiedzialnym za usunięcie wyrobów zawierających azbest była firma EKO24 Barbara Plewko z Dębna.

Ochrona powietrza

WIOŚ w Zielonej Górze prowadzi monitoring jakości powietrza za pomocą 7 stacji pomiarowych, w tym 4 w strefie lubuskiej. Zakres prowadzonego monitoringu obejmuje pomiary stężeń dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO₂), tlenku węgla (CO), benzenu (C₆H₆), ozonu (O₃), pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz PM₁₀, które to prowadzone są metodą automatyczną (pomiary ciągłe) oraz, prowadzone metodą manualną (pobór prób w terenie i oznaczenia laboratoryjne), pomiary pyłu zawieszonego PM_{2,5} i PM₁₀, a także ołowiu (Pb), arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni) i benzo(a)pirenu (B(a)P) zawartych w pyłe PM₁₀. W celu ochrony roślin prowadzi się monitoring metodą automatyczną stężeń dwutlenku siarki (SO₂), tlenku azotu (NO) i ozonu (O₃). W strefie lubuskiej nie prowadzono pomiarów stężeń benzenu, dlatego (zgodnie z wytycznymi) do oceny tej strefy wykorzystano metodę analogii do wyników pomiarów automatycznych uzyskanych na stacji w Zielonej Górze. Na terenie gminy Międzyrzecz w analizowanym okresie czasu nie prowadzono monitoringu jakości powietrza za pomocą stacji pomiarowych.

Strefę lubuską obejmującą gminę Międzyrzecz zaliczono do klasy C ze względu na przekroczenia poziomów dopuszczalnych lub docelowych pyłu zawieszonego PM₁₀, benzo(a)pirenu oraz

ozonu w 2016 r. i arsenu w 2017 r. Duży wpływ na przekroczenie poziomu ozonu miały nietypowe warunki meteorologiczne w 2015 r. Ze względu na przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu strefę zakwalifikowano do klasy D2. Dla pozostałych substancji strefę zaliczono do klasy A, oznaczającej poziom stężenia nie przekraczający poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych i poziomów celów długoterminowych. Biorąc pod uwagę ochronę roślin strefę lubuską zaliczono do klasy D2 z powodu przekroczenia poziomu celu długoterminowego ozonu oraz do klasy A oznaczającej brak przekroczeń wartości dopuszczalnych dla tlenków azotu i dwutlenku siarki oraz poziomu docelowego ozonu.

W ramach omawianej oceny WIOŚ w Zielonej Górze wyznaczył również obszary przekroczeń wartości normatywnych benzo(a)pirenu na terenie stref województwa lubuskiego. Poziom docelowy wynoszący 1 ng/m³ został przekroczony również na obszarze gminy Międzyrzecz, w 2016 r. obejmującym powierzchnię 17,25 km² i zamieszkiwanym przez 17 020 osób, a w 2017 r. na obszarze 9,5 km², zamieszkanym przez 14 501 osób.

Głównym źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza w województwie lubuskim jest emisja antropogeniczna, wynikająca z działalności ludzi. Pochodzi ona z zakładów przemysłowych i energetycznych, tzw. emisji niskiej z gospodarki komunalnej (kotłownie, indywidualne paleniska domowe i prywatne zakłady nie podlegające obowiązkowi posiadania pozwolenia na emisję do powietrza gazów i pyłów) oraz ze środków transportu komunikacyjnego.

Emisja zanieczyszczeń pyłowych do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w powiecie międzyrzeckim na koniec 2016 r. wynosiła ogółem 107 Mg/rok. Emisja zanieczyszczeń gazowych ogółem wynosiła 35 097 Mg/rok, ogółem bez dwutlenku węgla 360 Mg/rok, w tym dwutlenku siarki 148 Mg/rok.

Uciążliwością wpływającą na jakość powietrza jest spalanie wszelkiego rodzaju odpadów domowych, powodujące emisje zanieczyszczeń, takich jak np. pył PM₁₀ i zawarty w nim benzo(a)piren. W rejonach tras o dużym natężeniu ruchu coraz większy problem stanowi komunikacja samochodowa. Istotne znaczenie nabiera w tym zakresie budowa obwodnic i „wyprowadzenie” ruchu komunikacyjnego poza centra miast, celem ograniczenia gromadzenia się w nich zanieczyszczeń pochodzących z różnych źródeł.

Na terenie gminy Międzyrzecz głównym źródłem zanieczyszczeń pyłowych i gazowych jest Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Międzyrzeczu (ZEC). Innymi podmiotami mającymi duży wpływ na emisję są producenci pap i styropap Werner Janikowo Sp. o.o. – Zakład Produkcyjny w Kęszycy Leśnej (Werner) oraz Swisspor Sp. z o.o. Przedsiębiorstwa te posiadają pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, przy czym obowiązki prowadzenia okresowych pomiarów emisji zostały nałożone w pozwoleniach emisyjnych jedynie dla ZEC i dla Wenera. Prowadzący okresowe pomiary emisji przesyłają wyniki pomiarów do Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska i do organu wydającego pozwolenie. Wyniki pomiarów są oceniane i dokumentowane w kontrolach, tzw. automonitoringowych.

Hałas

Występujący w środowisku naturalnym hałas spowodowany działalnością człowieka można podzielić na komunikacyjny i przemysłowy (instalacyjny). Czynniki wpływającymi na poziom hałasu komunikacyjnego są natężenie i płynność ruchu, procentowy udział pojazdów ciężarowych w strumieniu pojazdów, prędkość strumienia pojazdów, położenie drogi oraz rodzaj nawierzchni, ukształtowanie terenu, przez który przebiega trasa komunikacyjna, charakter obudowy trasy i rodzaj sąsiadującej z trasą zabudowy. Źródłami hałasu przemysłowego są dźwięki emitowane przez różnego rodzaju maszyny i urządzenia, a także wyposażenie zakładów przemysłowych, rzemieślniczych i usługowych oraz procesy technologiczne w nich zachodzące.

Pomiary hałasu komunikacyjnego prowadzi Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, opracowując mapy akustyczne dla dróg krajowych o natężeniu ruchu powyżej 3 mln pojazdów na dobę. Ostatnie opracowanie sporządzono w 2018 r. na mocy art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r., poz. 519 z późn. zm.). Obszar objęty analizą akustyczną obejmował bufor 2 x 600 m położony po obu stronach drogi. Analizie poddano 38 odcinków dróg krajowych, w tym 3 odcinki drogi krajowej nr 3 przebiegającej przez teren gminy Międzyrzecz.

Wyniki badań obejmowały zestawienie wielkości obszaru, ilości budynków i mieszkańców narażonych na przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu.

Z przeprowadzonych badań wynika, że na terenie gminy Międzyrzecz wzdłuż drogi krajowej nr 3 nie występują obszary zagrożone ponadnormatywnym hałasem.

W porównaniu z poprzednią analizą, wykonaną na przełomie 2011 i 2012 r., ilość osób narażona na ponadnormatywny hałas znacząco się zmniejszyła. Wpłynęła na to m.in. budowa drogi ekspresowej S3, dzięki której znacząco spadło zagrożenie hałasem w starym korytarzu drogi krajowej nr 3.

W 2016 r. opracowano mapy akustyczne dla dróg wojewódzkich podlegających Zarządowi Dróg Wojewódzkich. Analizie poddano przebiegający przez teren Międzyrzecza odcinek drogi wojewódzkiej nr 137 – od km 74+230 do km 80+225, wraz z otaczającym ją pasem terenu o szerokości 600 m każdy. Długość odcinka wynosiła 5,995 km, a powierzchnia obszaru 8,79 km².

Pola elektromagnetyczne

Ostatni pomiar promieniowania elektromagnetycznego w gminie Międzyrzecz miał miejsce 04.10.2017 r. Punkt pomiarowy był zlokalizowany na ul. Sportowej 4 w Międzyrzeczu. Średnie natężenie pola elektromagnetycznego wyniosło 0,49 V/m, co oznacza, że nie została przekroczona wartość dopuszczalna poziomów promieniowania elektromagnetycznego w środowisku wynosząca 7 V/m. Dla porównania, natężenie w 2011 r. wyniosło 0,43 V/m, a w 2014 r. <0,4 V/m.

Porównując wyniki pomiarów w województwie lubuskim z roku 2017 do wyników uzyskanych w tych samych punktach pomiarowych w 2011 r. i 2014 r. stwierdzono, iż mierzone wartości są niższe, szczególnie niskie wartości uzyskano w punktach pomiarowych zlokalizowanych na terenach wiejskich. W każdym roku badań mierzone wartości są znacznie niższe od poziomów dopuszczalnych.

Zadania wyznaczone w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Międzyrzecz zostały w zdecydowanej większości zrealizowane zgodnie z zamierzeniami inwestycyjnymi.

Realizacja Programu kształtuje się na poziomie 76,92%, co jest bardzo dobrym wynikiem. Brak podjęcia niektórych działań wynika z braku możliwości pozyskania wystarczającej ilości środków na realizację tych zadań oraz faktu, iż raportowany dokument obowiązuje na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2024. W związku z powyższym realizacja części zadań planowana jest na nadchodzące lata.

Gmina przeznaczona znaczne nakłady finansowe na rozwój i utrzymanie infrastruktury ciepłowniczej, rowerowej, drogowej i wodociągowo-kanalizacyjnej oraz termomodernizację budynków mieszkalnych i publicznych. Gmina wybiera te inwestycje, które z punktu widzenia potrzeb omawianej jednostki samorządu terytorialnego są najważniejsze i najpilniejsze, w stosunku do jakości środowiska i zdrowia mieszkańców. Oprócz zadań inwestycyjnych, które angażowały największe nakłady finansowe, jednostka rozdysponowywała również środki na pielęgnację walorów przyrodniczych, usuwanie wyrobów zawierających azbest, gospodarkę odpadami komunalnymi, edukację ekologiczną oraz wspieranie jednostek OSP. Jednostki odpowiedzialne za współrealizację Programu Ochrony Środowiska również zrealizowały szereg zaplanowanych w harmonogramie zadań, zwłaszcza z zakresu rozbudowy i utrzymywania dróg. Ostatecznie realizację Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Międzyrzecz ocenia się pozytywnie. Ocenę potwierdza przeprowadzona w raporcie analiza wskaźnikowa realizacji Programu na terenie gminy. Wskazuje ona, że zwiększa się liczba mieszkańców mająca dostęp i korzystająca z podstawowych sieci infrastrukturalnych, takich jak sieć wodociągowa, kanalizacyjna, mających zapewnić poprawę jakości środowiska na terenie gminy.

11.5. Realizacja kluczowych uchwał Rady Miejskiej z zakresu gospodarki komunalnej

Rada Miejska w Międzyrzeczu podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia od Województwa Lubuskiego części zadania publicznego w zakresie utrzymania zieleni w pasie drogi wojewódzkiej nr 137 w granicach administracyjnych miasta Międzyrzecz.

Wypracowano i podpisano porozumienie w sprawie powierzenia Gminie Międzyrzecz prowadzenia części zadania publicznego Województwa Lubuskiego w zakresie dróg publicznych dot. utrzymania czystości i pielęgnacji zieleni w pasie drogi wojewódzkiej nr 137 na terenie miasta Międzyrzecz. Wybrano wykonawcę i zlecono utrzymanie tego terenu w 2018 roku.

Ponadto, co roku, na podstawie podjętej uchwały Rady Miejskiej w Międzyrzeczu Wojewoda Lubuski powierza, a Gmina Międzyrzecz przejmuje obowiązek utrzymania grobów i cmentarzy wojennych. W 2018 roku prowadzone były prace związane z bieżącym utrzymaniem cmentarza wojennego przy ul. Kazimierza Wielkiego w Międzyrzeczu i kwatery obejmującej mogiły ofiar eutanazji hitlerowskiej służb medycznych w Międzyrzeczu – Obrzycach.

Realizowano także w 2018 r. utrzymanie sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniach dróg powiatowych z drogami gminnymi, na podstawie porozumienia w sprawie powierzenia obowiązku utrzymania, eksploatacji i obsługi zsynchronizowanej sygnalizacji świetlnej drogowej na terenie miasta Międzyrzecz w obrębie skrzyżowań dróg powiatowych z drogami gminnymi zawartego pomiędzy Powiatem Międzyrzeckim a Gminą Międzyrzecz, zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej z 2016 r.

11.6. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi (związki komunalne, porozumienia międzygminne)

Gmina Międzyrzecz jest członkiem Celowego Związku Gmin CZG-12 w Długoszyńcu obejmującego 15 gmin, w tym czternaście z województwa lubuskiego i jedną z województwa zachodnio-pomorskiego.

Związek realizuje zadania gmin w zakresie zagospodarowania odpadami komunalnymi. W 2018 roku przystąpił do dostosowywania zakładu do nowych wymagań nałożonych ustawą o odpadach.

12. Rozwój gospodarczy

12.1. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii.

Gmina Międzyrzecz w dniu 27.03.2012 r. przyjęła uchwałą nr XVIII/129/12 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu program gospodarczy pn. „Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Międzyrzecz na lata 2011 – 2020”. W ramach przyjętej strategii wyznaczone następujące cele strategiczne:

1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społeczno – kulturalnej.
2. Wspieranie rozwoju mieszkańców – działania społeczne.
3. Rozwój potencjału turystycznego gminy.
4. Rozwój i wspieranie przedsiębiorczości.

W roku 2018 gmina podjęła następujące działania i niezbędne kroki zmierzające do realizacji wyznaczonych celów w ww. obszarów:

- 1) Złożyła wnioski w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa dla następujących placówek oświatowych: Szkoły Podstawowej w Kaławie, Szkoły Podstawowej nr 1 z Oddz.

Sportowymi w Międzyrzeczu, Szkoły Podstawowej nr 2 im. Szarych Szeregów w Międzyrzeczu, Szkoły Podstawowej w Bukowcu, Szkoły Podstawowej nr 3 im. Powstańców Wlkp. w Międzyrzeczu, Szkoły Podstawowej nr 4 w Międzyrzeczu.

- 2) Wniosek w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 wniosek pn. „Budowa placu zabaw i miejsca na ognisko nad jeziorem oraz budowa instalacji zewnętrznej elektrycznej oświetleniowej wraz z monitoringiem w miejscowości Bobowicko - gmina Międzyrzecz”.
- 3) Wniosek w ramach Programu rozwoju małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej o charakterze wielopokoleniowym – Otwarte Strefy Aktywności (OSA) EDYCJA 2018 wniosek pn. „Budowa siłowni zewnętrznej oraz miejsca rekreacji w m. Kalsko, gm. Międzyrzecz”.
- 4) Wniosek w ramach programu pn. „Rekreacja nad lubuską wodą” na 2018 rok wniosek pn. Wyburzenie nieczynnych toalet na działce nr 448/37 oraz wykonanie wiaty rekreacyjnej w m. Głębokie, gm. Międzyrzecz” znajdujących się na ogólnodostępnym Ośrodku Wypoczynkowym „Głębokie” w m. Głębokie.
- 5) Wniosek w ramach Programu Priorytetowego NFOŚiGW pod nazwą: „SYSTEM – Wsparcie działań ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych przez partnerów zewnętrznych. Część 1) Usuwanie wyrobów zawierających azbest” wniosek pn. „Demontaż, transport i utylizacja wyrobów zawierających azbest z nieruchomości z terenu gminy Międzyrzecz”.
- 6) Wniosek „Mądrze kupujesz – odpady minimalizując” w ramach programu priorytetowego WFOŚiGW w Zielonej Górze z dziedziny edukacji ekologicznej pod hasłem „Kampania edukacyjno-informacyjna dla mieszkańców województwa lubuskiego SPOTKANIA WOKÓŁ ŚMIETNIKA” na najciekawsze działania edukacyjne w gminach i powiatach województwa lubuskiego, bezpośrednio związane z edukowaniem mieszkańców województwa o konkretnych zasadach segregowania odpadów i prawidłowej gospodarce odpadami komunalnymi, w tym o obowiązującym od 1 lipca 2017 roku Wspólnym Systemie Segregacji odpadów.
- 7) Wniosek pn. „Przebudowa drogi gminnej Nr 003532F wraz z budową oświetlenia i kanalizacji deszczowej w miejscowości Kaława - gmina Międzyrzecz” w ramach Programu Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej na lata 2016-2019 – zmiana nazwy program na Fundusz Dróg Samorządowych.
- 8) Wniosek pn. „Kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych w powiecie międzyrzeckim” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020 Osi Priorytetowej 1 Działanie 1.3 Tworzenie i rozwój terenów inwestycyjnych Poddziałanie 1.3.1 Tereny inwestycyjne – projekty realizowane poza formułą ZIT.
- 9) Wniosek pn. „Utworzenie i wyposażenie Dziennego Domu „Senior+” w Międzyrzeczu” w ramach programu wieloletniego „Senior+” na lata 2015-2020.

12.2. Plan gospodarki niskoemisyjnej (fundusze UE). Opis założeń z uwzględnieniem termomodernizacji, OZE, oświetlenia ulic, transportu publicznego (efektywność energetyczna)

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej to dokument strategiczny, mający wpływ na lokalną gospodarkę energetyczną i ekologiczną. Koncentruje się na podniesieniu efektywności energetycznej, zwiększeniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz redukcji emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Głównym celem opracowania jest osiągnięcie korzyści ekonomicznych, społecznych i środowiskowych z działań zmniejszających emisję gazów cieplarnianych. Dzięki opracowaniu Planu Gospodarki Niskoemisyjnej, Miasto oraz indywidualni mieszkańcy, wspólnoty mieszkaniowe i przedsiębiorcy mogą ubiegać się o dofinansowanie inwestycji ze środków zewnętrznych (w tym m.in. środków Unii Europejskiej). Dokument powstał w ramach projektu „Opracowanie Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Międzyrzecz” (nr POIS.09.03.00-00-333/13) realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013, działanie 9.3. „Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej – plany gospodarki niskoemisyjnej”, na które gmina otrzymała dofinansowanie w 85% kosztów kwalifikowanych. W ramach Planu przeprowadzona została inwentaryzacja emisji gazów cieplarnianych w najważniejszych sektorach – m.in. w budynkach użyteczności publicznej, transporcie, mieszkalnictwie oraz w przemyśle i usługach.

Zmiany w „Planie gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Międzyrzecz” (dopisanie inwestycji planowanej przez Instytucje/osoby prywatne/na potrzeby gminy) są przygotowywane na bieżąco, na wniosek zainteresowanych stron. Po przekazaniu danych zmiany te są uzgadniane z Lubuskim Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym, Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i poddane pod głosowanie na sesji Rady Miejskiej jako zmiany w Planie gospodarki niskoemisyjnej.

W 2018 r. w ramach gospodarki niskoemisyjnej zostały zrealizowane 2 projekty z udziałem środków pomocowych:

- 1) „Termomodernizacja wraz z montażem OZE Gimnazjum nr 2 w Międzyrzeczu” współfinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020, Oś Priorytetowa 3 „Gospodarka niskoemisyjna”, Działanie 3.3 „Efektywność energetyczna”, Poddziałanie 3.2.1 „Efektywność energetyczna – projekty realizowane poza formułą ZIT”. Wnioskowana wartość: wydatki ogółem 2.204.688,90 zł, koszty kwalifikowalne 2.076.921,41 zł, uzyskane.
- 2) „Termomodernizacja wraz z montażem OZE Szkoły Podstawowej nr 3 w Międzyrzeczu” wniosek o dofinansowanie inwestycji z Osi 3 Gospodarka niskoemisyjna, Działanie 3.2

Efektywność energetyczna, Poddziałanie 3.2.1 Efektywność energetyczna – projekty realizowane poza formułą ZIT, Typ I: Głęboka modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej, w tym wykorzystanie instalacji OZE w modernizowanych energetycznie budynkach, Regionalny Program Operacyjny - Lubuskie 2020. Wnioskowana wartość: wydatki ogółem 2.136.182 zł, koszty kwalifikowalne 1.802.059,69 zł, uzyskane dofinansowanie 1.530.731 zł.

12.3. Realizacja kluczowych uchwał Rady Miejskiej, w zakresie zadań wydziału rozwoju gospodarczego podjętych w 2018 r.

W 2018 r. zostały przygotowane i podjęte 3 uchwały:

1) Uchwała Nr LVI/519/18 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 16 października 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Międzyrzecz na lata 2018-2031.

Powyższa uchwała, zgodnie z regulaminem konkursu ogłoszonym przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego była niezbędna do złożenia wniosku o dofinansowanie pn. „Kompleksowego uzbrojenie terenów inwestycyjnych w powiecie międzyrzeckim”. Podjęcie uchwały dotyczyło konieczności wprowadzenia wkładu własnego gminy.

2) Uchwała Rady Miejskiej Nr LI/465/18 z dnia 29 maja 2018 r. w Międzyrzeczu w sprawie przyjęcia dotacji ze środków finansowych pozostających w dyspozycji Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze na zadanie „Kampania informacyjno-edukacyjna na terenie gminy Międzyrzecz – „Mądrze kupujesz-odpady minimalizujesz”

Gmina Międzyrzecz złożyła do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze wniosek na dofinansowanie zadania pn.: „Kampania informacyjno-edukacyjna na terenie gminy Międzyrzecz – „Mądrze kupujesz-odpady minimalizujesz” w trybie konkursu WFOŚiGW w Zielonej Górze na organizację prelekcji oraz spektaklu teatralnego wśród uczniów i dzieci celem podniesienia świadomości i wiedzy na temat właściwego gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym Wspólnego Systemu Segregacji Odpadów. W odpowiedzi na wniosek Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze poinformował, że decyzją Zarządu Funduszu podjętą na posiedzeniu w dniu 21.04.2018 podjął uchwałę o dofinansowaniu zadania. Na realizację zadania zaplanowano dofinansowanie w wysokości 12.800,00 zł (słownie: dwanaście tysięcy osiemset złotych 00/100) w formie dotacji. Podjęcie przedmiotowej uchwały było niezbędnym wymogiem do prawidłowego rozliczenia finansowego z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze.

3) Uchwała Nr L/452/18 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 24 kwietnia 2018 r. o zmianie uchwały w sprawie przyjęcia Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Międzyrzecz.

W związku z zamiarem ubiegania się Szpitala Międzyrzeckiego Sp. z o.o. o dofinansowanie w ramach działania 3.2 Efektywność energetyczna RPO Lubuskie 2020 projektu pod nazwą „Modernizacja energetyczna budynków Szpitala Międzyrzeckiego Sp. z o.o.”, warunkiem koniecznym było wpisanie ww. inwestycji do „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla gminy Międzyrzecz.

W związku z powyższym zmianie uległa treść planu stanowiącego załącznik do Uchwały Nr IX/80/15 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 24 czerwca 2015 r. w sprawie przyjęcia Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Międzyrzecz zmienionego Uchwałą Nr XXXV/343/17 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 23 maja 2017r. poprzez wprowadzenie w treści planu ww. inwestycji.

12.4. Informacja dotycząca środków finansowych ze środków krajowych oraz źródeł zewnętrznych

Gmina Międzyrzecz w 2018 r. otrzymała dofinansowanie oraz złożyła następujące wnioski:

- 1) W ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa dla następujących placówek oświatowych:
  - Szkoła Podstawowa w Kaławie – kwota 4.000 zł,
  - Szkoła Podstawowa nr 1 z Oddz. Sportowymi w Międzyrzeczu – kwota 12.000 zł,
  - Szkoła Podstawowa nr 2 im. Szarych Szeregów w Międzyrzeczu – kwota 12.000 zł,
  - Szkoła Podstawowa w Bukowcu – kwota 2.480 zł,
  - Szkoła Podstawowa nr 3 im. Powstańców Wlkp. w Międzyrzeczu – kwota 12.000 zł,
  - Szkoła Podstawowa nr 4 w Międzyrzeczu – kwota 4.000 zł.Przedmiotem wniosku jest zakup książek do bibliotek szkolnych.
- 2) W ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 wniosek pn. „Budowa placu zabaw i miejsca na ognisko nad jeziorem oraz budowa instalacji zewnętrznej elektrycznej oświetleniowej wraz z monitoringiem w miejscowości Bobowicko - gmina Międzyrzecz”. Całkowita wartość projektu 224.850,83 zł, koszty kwalifikowalne 171.463,55 zł, otrzymane dofinansowanie 109.102,00 zł.
- 3) W ramach Programu rozwoju małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej o charakterze wielopokoleniowym – Otwarte Strefy Aktywności (OSA) EDYCJA 2018 wniosek pn. „Budowa siłowni zewnętrznej oraz miejsca rekreacji w m. Kalsko, gm. Międzyrzecz” – wnioskowana kwota 24.707,01 zł, całkowita wartość projektu 49.414,03zł. Do Ministerstwa Sportu i Turystyki wpłynęło 1.416 wniosków. Wniosek nie uzyskał

dofinansowania z uwagi na kryterium decydujące, którym był wskaźnik zamożności gminy.

- 4) W ramach programu pn. „Rekreacja nad lubuską wodą” na 2018 rok wniosek pn. Wyburzenie nieczynnych toalet na działce nr 448/37 oraz wykonanie wiaty rekreacyjnej w m. Głębokie, gm. Międzyrzecz” znajdujących się na ogólnodostępnym Ośrodku Wypoczynkowym „Głębokie” w m. Głębokie – wnioskowana kwota dofinansowania 30.000,00 zł, całkowita wartość projektu 65.028,64 zł.
- 5) W ramach Programu Priorytetowego NFOŚiGW pod nazwą: „SYSTEM – Wsparcie działań ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych przez partnerów zewnętrznych. Część 1) Usuwanie wyrobów zawierających azbest” wniosek pn. „Demontaż, transport i utylizacja wyrobów zawierających azbest z nieruchomości z terenu gminy Międzyrzecz” – Otrzymane dofinansowanie wyniosło 17.730,76 zł, zadanie w całości zostało sfinansowane z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.
- 6) „Mądrze kupujesz – odpady minimalizujesz” w ramach programu priorytetowego WFOŚiGW w Zielonej Górze z dziedziny edukacji ekologicznej pod hasłem „Kampania edukacyjno-informacyjna dla mieszkańców województwa lubuskiego SPOTKANIA WOKÓŁ ŚMIETNIKA” na najciekawsze działania edukacyjne w gminach i powiatach województwa lubuskiego, bezpośrednio związane z edukowaniem mieszkańców województwa o konkretnych zasadach segregowania odpadów i prawidłowej gospodarce odpadami komunalnymi, w tym o obowiązującym od 1 lipca 2017 roku Wspólnym Systemie Segregacji odpadów. Wartość zadania 15.800,90 zł, otrzymane dofinansowanie 12.640,72 zł.
- 7) „Przebudowa drogi gminnej Nr 003532F wraz z budową oświetlenia i kanalizacji deszczowej w miejscowości Kaława - gmina Międzyrzecz” w ramach Programu Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej na lata 2016-2019 – zmiana nazwy program na Fundusz Dróg Samorządowych. Wartość wniosku 2.474.304,00 zł, wartość dofinansowania 1.237.152,00 zł.
- 8) „Kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych w powiecie międzyrzeckim” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020 Osi Priorytetowej 1 Działanie 1.3 Tworzenie i rozwój terenów inwestycyjnych Poddziałanie 1.3.1 Tereny inwestycyjne – projekty realizowane poza formułą ZIT. Całkowita wartość projektu 13.680.769,10 zł, wartość wydatków kwalifikowalnych 11.532.788,30 zł, wartość wnioskowanego dofinansowania 9.802.870,00 zł, w tym dla gminy M-cz wartość projektu 6.796.362,42 zł, wnioskowane dofinansowanie 4.893.010,51 zł.
- 9) „Utworzenie i wyposażenie Dziennego Domu „Senior+” w Międzyrzecku” w ramach programu wieloletniego „Senior+” na lata 2015-2020. Koszt zadania 561.311,00zł, wartość otrzymanego dofinansowania 300.000,00 zł.

12.5. Efekty działań prowadzonych przez burmistrza w 2018 r. w obszarze rozwoju gospodarczego

W dniu 30.04.2019 r. Zarząd Województwa Lubuskiego podjął decyzję o dofinansowaniu projektu złożonego w 2018 r. pn. „Kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych w powiecie międzyrzeckim” w kwocie 9.802.870,00 zł w ramach konkursu nr RPLB.01.03.01-IZ.00-08-K01/18 w ramach Osi Priorytetowej 1 – Gospodarka i innowacje, Działanie 1.3 Tworzenie i rozwój terenów inwestycyjnych, Poddziałanie 1.3.1 Tereny inwestycyjne – projekty realizowane poza formułą ZIT Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020. Koszt całkowity projektu: 13.680.769,10 zł, koszt całkowity wydatków kwalifikowanych 11.532.788,30zł, dofinansowanie 9.802.870,00zł.

	Ogółem całkowite	Dofinansowanie	Wkład własny
Ogółem środki finansowe na realizację inwestycji w zł	13.680.769,10	9.802.870,00	3.877.899,11
w tym:			
Gmina Międzyrzecz	6.796.362,42	4.893.010,51	1.903.351,91
Gmina Skwierzyna	6.083.910,38	4.229.437,63	1.854.472,75
Gmina Przytoczna	800.496,30	680.421,85	120.074,45

Tabela nr 12. Dofinansowanie projektu pn. „Kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych w powiecie międzyrzeckim”.

Przedmiotem projektu jest przedsięwzięcie dotyczące uzbrojenia stref inwestycyjnych, zlokalizowanych na obszarze Powiatu Międzyrzeckiego, w ramach partnerstwa zawartego na potrzeby Kontraktu Lubuskiego. W projekcie uczestniczy 7 partnerów porozumienia, tj.: Gmina Międzyrzecz, Gmina Przytoczna, Gmina Skwierzyna, Gmina Bledzew, Gmina Pszczew, Gmina Trzciel, Powiat Międzyrzecki, jednakże prace budowlane w zakresie uzbrojenia stref odbywać się będą na obszarze 3 gmin: Międzyrzecz, Przytoczna i Skwierzyna. W szczególności dotyczyć będzie Parku Przemysłowego II w Międzyrzeczu (położonego ok. 3 km od zjazdu z drogi ekspresowej S3), terenów inwestycyjnych w Przytocznej (położone bezpośrednio przy drodze krajowej nr 24, kilkanaście kilometrów od zjazdu z S3 w Skwierzynie), Parku Przemysłowego w Skwierzynie (położonego ok. 2,5 km od węzła drogi ekspresowej S3 Skwierzyna-Południe) oraz terenów bezpośrednio do niego przylegających i sąsiadujących.

Zakres inwestycji dotyczy uzbrojenia terenów inwestycyjnych tak, aby do dyspozycji inwestorów móc przedłożyć w pełni uzbrojone tereny inwestycyjne. W ramy projektu wchodzi następujące działania:

1. Międzyrzecz - przewidywany teren do uzbrojenia to działka inwestycyjna o pow. ok. 2,75ha oraz terenów bezpośrednio do niego przylegających i sąsiadujących – teren objęty Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego. Planowane działania:

- budowa odcinków dróg – publicznej gminnej o długości ok. 165,5 m i wewnętrznej o długości ok. 603,2 m o nawierzchni z kostki betonowej gr. 8 cm i szerokości pasa ruchu: 3,5 m; odwodnienie za pomocą kanalizacji deszczowej z rur PCV fi 315 (zrzut do pobliskiego rowu); jednostronny ciąg pieszo – rowerowy wraz z pasem zieleni rozdzielający jezdnię i ciąg pieszo-rowerowy; oświetlenie drogi w technologii LED (punkt świetlny co 40 m); sieć kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-ciśnieniowej z rur PVC fi 250-200 PE fi 90; sieć wodociągowa z rur PE fi 160 wraz z zabezpieczeniem p.poż.; budowa kanału technologicznego na przebudowywanym odcinku drogi;
2. Przytoczna – przewidywany teren do uzbrojenia o łącznej pow. ok. 1,29 ha oraz terenów położonych przy drodze krajowej nr 24 – Teren inwestycyjny, co wynika z zapisów częściowo w MPZP, a częściowo w decyzjach o warunkach zabudowy, który będzie uzbrajany w infrastrukturę jest przeznaczony pod działalność gospodarczą. Planowane działania: budowa drogi wewnętrznej ok. 300m wraz ze zjazdami (5 szt.), z oświetleniem umożliwiającym dojazd do terenów inwestycyjnych ok. 300 m, w tym 8 szt. lamp.
  3. Skwierzyna – przewidywany teren do uzbrojenia o łącznej pow. około 7,29 ha oraz terenów bezpośrednio do niego przylegających i sąsiadujących – teren objęty Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego. Planowane działania: budowa dróg - wewnętrznych o łącznej długości ok. 430,40 m oraz publicznych o dł. ok. 257,55m o nawierzchni bitumicznej i szerokość pasa ruchu do 3m; budowa kanalizacji deszczowej; budowa sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-ciśnieniowej z rur PVC i PE; budowa sieci wodociągowej z rur PE wraz z zabezpieczeniem p.poż. i stacją podnoszenia ciśnienia; budowa kanału technologicznego na przebudowywanym odcinku drogi.
  4. Działania z zakresu promocji gospodarczej, w tym udział w targach, wykonanie banerów, tablic i folderów promocyjnych.

Gmina Międzyrzecz stara się również w ramach Rządowego Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Drogowej – Mosty dla Regionów o uzyskanie dotacji na zadanie pn. „Wykonanie dokumentacji projektowej budowy mostu przez rzekę Obrę wraz z drogami dojazdowymi w Międzyrzeczu”. Miasto Międzyrzecz podzielone jest rzeką Obrą na region przemysłowy – Międzyrzecki Park Przemysłowy, będący w części podstrefą Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej i mieszkalny. Obydwa regiony łączy tylko jedna przeprawa mostowa. Jest to powodem dużego utrudnienia w ruchu samochodowym, gdyż mieszkańcy blisko 25-tysięcznej gminy, w większości pracują w Międzyrzeckim Parku Przemysłowym do którego prowadzi tylko ten most. W efekcie w mieście tworzą się korki. Aby przeciwdziałać negatywnym skutkom tych procesów gmina w chwili obecnej rozpoczyna prace projektowe dotyczące budowy drugiego mostu na rzece Obrze, wraz z drogami dojazdowymi, które połączą drogę wojewódzką nr 137 (ul. Poznańska) z drogą powiatową nr 1326F (ul. Rokitniańska). Projektowany most łączyć będzie osiedla mieszkaniowe w Międzyrzeczu

i drogę wojewódzką nr 137 w kierunku Poznania z Międzyrzeckim Parkiem Przemysłowym I i z kolejną strefą inwestycyjną, która powstaje w Międzyrzeczu tj. Międzyrzeckim Parkiem Przemysłowym II. Powyższy projekt wraz z uzbrojeniem parku przemysłowego II ma stanowić kompatybilną całość.

12.6. Efekty działań ciał konsultacyjnych działających w gminie, udział burmistrza w ciałach lokalnych i regionalnych

W dniu 20 sierpnia 2018 r. 5 gmin nadobrzeńskich tj. Bledzew, Międzyrzecz, Pszczew, Trzciel, Zbąszyń podpisały umowę w celu utworzenia Nadobrzeńskiego Klastra Energii Odnawialnej. Ustawa o Odnawialnych Źródłach Energii przewiduje możliwość tworzenia tzw. Klastrow Energii przez 5 gmin, prowadzonych przez przedsiębiorstwo tzw. Koordynatora Klastra będącego jednocześnie producentem i dystrybutorem energii. Udział w klastrze to spodziewane korzyści dla wszystkich, zarówno mieszkańców jak i instytucji publicznych, czy też przedsiębiorców. W listopadzie 2018 r. koordynator klastra firma Sunlema złożyła projekt o dofinansowanie zadania pn. „Budowa farm fotowoltaicznych na terenie Nadobrzeńskiego Klastra Energetycznego - projekt pilotażowy” do akceptacji przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Przedmiotem pierwszej planowanej inwestycji jest budowa 8 farm paneli fotowoltaicznych o mocy przyłączeniowej do 13 MW wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą. Wartość prac wyceniono na kwotę 53.027.760,00 zł, w tym wnioskowane dofinansowanie POIiŚ 2014-20 36.598.076,00 zł.

12.7. Informacja nt. innych form współdziałania

Gmina Międzyrzecz należy do Lokalnej Grupy Działania LGD „BRAMA LUBUSKA” oraz Lokalnej Grupy Rybackiej „Obra-Warta”. W ubiegłym roku składka na rzecz Lokalnej Grupy Działania „BRAMA LUBUSKA” wynosiła 12.577,50 zł, natomiast składka na rzecz Lokalnej Grupy Rybackiej „Obra-Warta” wynosiła 5.000,00 zł. Koszt składki za przynależność jest ustalany na podstawie uchwał podejmowanych przez zarządy stowarzyszeń i za przynależność do LGD „BRAMA LUBUSKA” w 2018 r. wynosił 0,50 zł na jednego mieszkańca zgodnie ze stanem ludności na dzień 31.12.2013r., natomiast koszt przynależności do LGR „Obra-Warta” dla jednostek samorządu terytorialnego wynosi 5.000,00 zł /rok.

Korzyści płynące z przynależności do ww. stowarzyszeń obejmują nie tylko gminę, ale również mieszkańców oraz organizacje czy też przedsiębiorców.

W 2018 r. gmina Międzyrzecz złożyła 2 wnioski o dofinansowanie za pośrednictwem LGD BRAMA LUBUSKA:

- 1) „Budowa placu zabaw i urządzenie siłowni plenerowej w m. Kęszyca Leśna, gmina Międzyrzecz” w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – na operacje w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach

strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność: z wyłączeniem projektów grantowych oraz operacji w zakresie podejmowania działalności gospodarczej. Całkowita wartość projektu 275.165,76 zł, koszty kwalifikowalne 208.107,40 zł, wnioskowane dofinansowanie 132.418,00 zł.

- 2) W ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 wniosek pn. „Budowa placu zabaw i miejsca na ognisko nad jeziorem oraz budowa instalacji zewnętrznej elektrycznej oświetleniowej wraz z monitoringiem w miejscowości Bobowicko - gmina Międzyrzecz”. Całkowita wartość projektu 224.850,83 zł, koszty kwalifikowalne 171.463,55 zł, otrzymane dofinansowanie 109.102,00 zł.

W ramach środków możliwych do pozyskania z Lokalnej Grupa Działania „BRAMA LUBUSKA” planowane jest złożenie kolejnych wniosków dot. rozbudowy infrastruktury rekreacyjnej na terenie gminy Międzyrzecz.

Należy również podkreślić, że środki były pozyskiwane nie tylko przez gminę, ale dofinansowanie na swoje projekty również uzyskiwały: parafie, stowarzyszenia oraz przedsiębiorcy. W ramach działalności stowarzyszenia szkolą przedsiębiorców, organizacje, organizują różnego rodzaju imprezy, konkursy, konferencje. LGR prowadzi Rybacki Program Stypendialny skierowanego do młodych mieszkańców 11 gmin Regionu Odra – Warta uczęszczających do szkół podstawowych (klasy 4-6), szkół gimnazjalnych i średnich. Program jest finansowany głównie ze środków pozyskanych w ramach 1% zwrotu z podatku PIT oraz pomocy Gospodarczego Banku Spółdzielczego w Międzyrzeczu.

LGR w ramach działalności bezpłatnie prowadzi księgowość Lubuskiemu Klubowi Karpionemu oraz Stowarzyszeniu Kalsko XXI. Od roku 2014 trwa akcja „Zbieramy Byś Mógł Pomóc Innym” wspierająca inicjatywy oddolne – LGR jako Organizacja Pożytku Publicznego w naborze otwartym zaprasza Stowarzyszenia, Parafie oraz Sołtysów do wskazywania celu gromadzenia środków pochodzących z 1 % podatku PIT przeznaczonych następnie na realizację przedsięwzięć zgodnych z celami statutowymi LGR oraz Art. 4. Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Do tej pory łącznie zebrano 105.564,70 zł, z czego 85.378,05 zł wsparło 76 pomysłów lokalnych, a 20.186,65 zł zasiliło Rybacki Program Stypendialny.

13. Realizacja inwestycji w 2018 r.

W 2018 roku Gmina Międzyrzecz zrealizowała około 64 zadania inwestycyjne, w tym wykonywano również zadania z funduszu sołectkiego i budżetu obywatelskiego. Łączna kwota, która została przeznaczona na realizację tych zadań wyniosła ponad 21,3 mln. zł. Gmina Międzyrzecz pozyskała środki zewnętrzne w wysokości ok. 8,5 mln. zł.

Niniejszy raport zawiera kluczowe inwestycje mające znaczny wpływ na rozwój społeczny i gospodarczy naszej gminy, oraz sprzyjające rozwojowi integracji mieszkańców.

13.1. Zadania inwestycyjne wykonywane w ramach budżetu gminy i funduszy sołectkich

13.1.1. Termomodernizacja obiektów oświatowych

W 2018 roku wykonano termomodernizację dwóch budynków oświatowych w Międzyrzeczu, tj. budynek szkoły podstawowej nr 6, oraz szkoły podstawowej nr 3. Zadania realizowane były w systemie zaprojektuj i wybuduj. Trwały w okresie od 2017 do 2018 roku. Łączny koszt wykonania inwestycji wyniósł: 4 278 906,85 zł.

Gmina na te zadania otrzymała dofinansowanie ze środków zewnętrznych w wysokości ok. 3 ml. zł.

Zakres prac obejmował:

- ocieplenie ścian zewnętrznych;
- ocieplenie stropodachu;
- izolacja przeciwwilgociowa ścian cokołowych i fundamentowych wraz ich dociepleniem;
- wymiana okien drewnianych zewnętrznych;
- wymianę drzwi wejściowych do budynku;
- wymiana źródeł światła na LED w istniejących oprawkach;
- wykonanie oświetlenia awaryjnego;
- montaż centrali nawiewno-wywiewnej z odzyskiem ciepła;
- modernizację systemów: centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej:
  - montażu zasobnika c.w.u.,
  - montażu pomp ciepła na cele c.o.,
  - montażu przygrzejnikowych zaworów termostatycznych stałoparametrowych,
  - zastosowaniu osłabienia nocnego oraz w ciągu tygodnia dla instalacji centralnego ogrzewania,
  - ograniczeniu pracy pompy cyrkulacyjnej,
  - regulacji hydraulicznej instalacji c.o.,
  - montażu sprzęgła hydraulicznego umożliwiającego współpracę źródeł ciepła,

- montażu automatyki pogodowej wraz z monitoringiem zużycia mediów,
- adaptacji pokrycia dachowego i konstrukcji dachu na potrzeby montażu instalacji fotowoltaicznej,
- montażu paneli fotowoltaicznych na dachu budynku,
- montażu komunikacji dachowej umożliwiającej serwisowanie paneli fotowoltaicznych,
- wymianę rynien i rur spustowych wraz z przebudową odpływów w gruncie do najbliższych studzienek;
- wymianę instalacji odgromowej;
- wymianę wszystkich parapetów zewnętrznych na parapety z blachy tytan cynk.

Termomodernizacja budynku szkoły podstawowej nr 6 w Międzyrzeczu

Termomodernizacja budynku szkoły podstawowej nr 3 w Międzyrzeczu

13.1.2. Rozbudowa szkoły podstawowej nr 3 w Międzyrzeczu o oddziały przedszkolne

W roku ubiegłym wykonano rozbudowę szkoły podstawowej nr 3 w Międzyrzeczu o pięć oddziałów przedszkolny, wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą i wyposażeniem. Obiekt jest niepodpiwniczony, posiada dwie kondygnacje nadziemne, połączone ze szkołą za pomocą łącznika. Na parterze zlokalizowane są pomieszczenia nowocześnie wyposażonej kuchni i stołówki. Na tej samej kondygnacji znajdują się również: sala dydaktyczna wraz z łazienką i magazynkiem, szatnia, gabinet pedagoga, toalety, pomieszczenie porządkowe. Natomiast, na piętrze mieszczą się cztery sale dydaktyczne z łazienkami i magazynkami, wydawalnia posiłków, zmywalnia oraz aula.

Zadanie to obejmowało również zagospodarowanie terenu wokół budynku w plac zabaw oraz zieleń.

Łączny koszt wykonania inwestycji wyniósł: 4 320 156,87 zł., w tym dofinansowania ze środków zewnętrznych wyniosło prawie 1,2 mln zł.

Oddziały przedszkolne przy SP 3

13.1.3. Remont wraz z przebudową budynku byłego ogniska muzycznego – ulica Mieszka I w Międzyrzeczu

Po wielu staraniach i uzyskanym dofinansowaniu, w ramach programu wieloletniego „Senior +”, na lata 2015-2020 wykonaliśmy długo oczekiwany remont budynku dawnego ogniska muzycznego.

W ramach tego zadania przeprowadzono następujące prace:

- przebudowę wraz ze zmianą sposobu użytkowania budynku mieszkalnego na budynek użyteczności publicznej;
- zakup, dostawa i montaż platformy pionowej dla osób niepełnosprawnych;
- wykonanie wewnętrznej instalacji wodociągowej, elektrycznej, c. o., gazowej, c. w. u., oraz kanalizacji sanitarnej;
- przyłącza: wodociągowego, elektrycznego, gazowego oraz kanalizacji sanitarnej;
- utwardzenie nawierzchni z kostki betonowej typ POLBRUK wokół budynku;
- wykonanie ogrodzenia panelowego o wysokości min. 2,0 m wraz z bramą wjazdową i furtką wejściową.

Ponadto, wyposażono łazienki, pokój zabiegowo-pielęgniarski, kuchnię, pomieszczenie do kinezyterapii. Dostarczono meble oraz sprzęt komputerowy, RTV i AGD. W tak przygotowanym budynku powstał Dzienny Dom Seniora.

Łączny koszt wykonania zadania wyniósł: 1 677 300,34 zł., w tym gmina na to zadanie otrzymała dofinansowanie w wysokości: 300 000,00 zł.

13.1.4. Budowa dróg w gminie Międzyrzecz

W 2018 roku wykonano przebudowę dwóch dróg gminnych w miejscowościach: Bukowiec i Gorzyca, o łącznej długości ok. 769 m. Wyremontowane drogi mają nawierzchnię z kostki betonowej, brukowca oraz masy bitumicznej. Ponadto, w ramach zadania wykonano chodniki i zjazdy do posesji, kanalizację deszczową oraz oświetlenie drogowe. Inwestycje trwały dwa lata, gdyż były wykonywane w systemie zaprojektuj - wybuduj. Jednakże, wykonywanie prac budowlanych odbywało się w ubiegłym roku.

Łączny koszt wykonania inwestycji wyniósł: 2 104 561,50 zł.

Kwota dofinansowania ze środków zewnętrznych wyniosła ponad 1,2 mln zł.

Ponadto, gmina w ubiegłym roku wykonała dokumentację projektowo – kosztorysowej w następującym zakresie:

- przebudowy dróg gminnych o łącznej długości ok. 463 m w miejscowościach Wyszanowo i Kalsko;
- utwardzenia nawierzchni drogi gminnej – ulica Pamiątkowa w Międzyrzeczu, oraz budowy dróg - ul. Ks. Guzowskiego, ul. Sybiraków i ul. Żołnierska.

Wykonane projekty oczekuje na stosowne pozwolenia Starosty Międzyrzeckiego.

Łączny koszt wykonania dokumentacji wyniósł: 135 300,00 zł.

Natomiast, obecnie trwają prace projektowe związane z przygotowaniem dokumentacji związanej z budową wschodniej obwodnicy miasta Międzyrzecz.

Koszt wykonania prac projektowych wynosi: 148 830,00 zł.

Droga w miejscowości Bukowiec

Droga w miejscowości Gorzyca

13.1.5. Budowa chodników w gminie Międzyrzecz

W ubiegłym roku w Międzyrzeczu wykonano trzy odcinki chodników z kostki betonowej (częściowo pochodzącej z rozbiórki), o łącznej powierzchni ok. 263 m²:

- pomiędzy ulicami Pamiątkowa, a Marcinkowskiego;
- przy ul. Krasieńskiego 10;
- przy ul. Łąkowej.

Dodatkowo wykonano dokumentację projektowo - kosztorysową utwardzenie terenu działek nr 298/11 i 298/10, znajdujących się przy ul. Konstytucji 3 Maja w Międzyrzeczu, na długości ok. 54 m.

Łączny koszt wykonania prac wyniósł: 123 841,92 zł.

Budowa chodnika przy ul. Pamiętkowej i Marcinkowskiego

Budowa chodnika przy ul. Krasińskiego 10

Budowa chodnika przy ul. Łąkowej

13.1.6. Udzielona pomoc finansowa Powiatowi Międzyrzeckiemu

Gmina Międzyrzecz każdego roku, w ramach współpracy z Powiatem międzyrzeckim udzielała pomocy finansowej, w formie dotacji celowej, m.in. na przebudowę trzech dróg powiatowych, w następujących miejscowościach: Kalsko, Gorzyca i Kursko.

W ramach tej pomocy w 2018 roku wykonano roboty budowlane w zakresie budowy chodnika i zjazdów w miejscowości Kursko, oraz opracowano lub aktualizowano dokumentację projektową na poszczególne odcinki drogowe.

Łączny koszt przekazanej dotacji w ubiegłym roku wyniósł: 72 513,48 zł.

13.1.7. Remont i przebudowa stadionu miejskiego w Międzyrzeczu

W ramach zadania wykonano:

- sieć kablową nn dla zasilania oświetlenia, nawodnienia boiska, bloków rozdzielczych oraz maszty oświetleniowe z oprawami;
- odwodnienie płyty boiska Stadionu Miejskiego;
- instalacji nawadniającej płyty boiska Stadionu Miejskiego;
- remont i przebudowa płyty głównej Stadionu Miejskiego wraz z wyposażeniem boiska do gry w piłkę nożną – w zakresie nawierzchni z trawy naturalnej siewem wraz z ułożeniem siatki przeciw kretom;
- trybuny; ogrodzenia z elementów betonowych;
- 6-cio torową bieżnię o nawierzchni syntetycznej;

- rozbieg do rzutu oszczepem o nawierzchni syntetycznej;
- klatka do rzutu dyskiem/młotem;
- rzutnia do pchnięcia kutą;
- rozbieg do skoku w dal i trójskoku;
- utwardzenie nawierzchni z kostki betonowej pod trybuny systemowe dwurzędowe;
- zakup i montaż trybun systemowych dwurzędowych;
- utwardzenia nawierzchni z kostki betonowej przy bramie wjazdowej od ul. Sportowej;
- zakole północne o nawierzchni syntetycznej;
- rów z wodą;
- ogrodzenia okólnego płyty głównej;
- nawierzchnię z trawy naturalnej wzdłuż skrajnego toru;
- utwardzonego chodnika na zakolu południowym Stadionu;
- miejsc dla zawodników rezerwowych i obsługi medycznej z dostawą i montażem boksów;
- czynności powykonawczych w tym uzyskanie świadectwa PZLA na kat. IV oraz wykonanie badania odbiorczego wykonanej nawierzchni tzw. badanie obiektowe przez specjalistyczne laboratorium;
- wycinki 33 szt. drzew.

Łączny koszt wykonania: 6 349 428,51 zł.

Gmina otrzymała dofinansowanie w wysokości 1 987 900,00 zł.

Przebudowa stadionu miejskiego w Międzyrzeczu

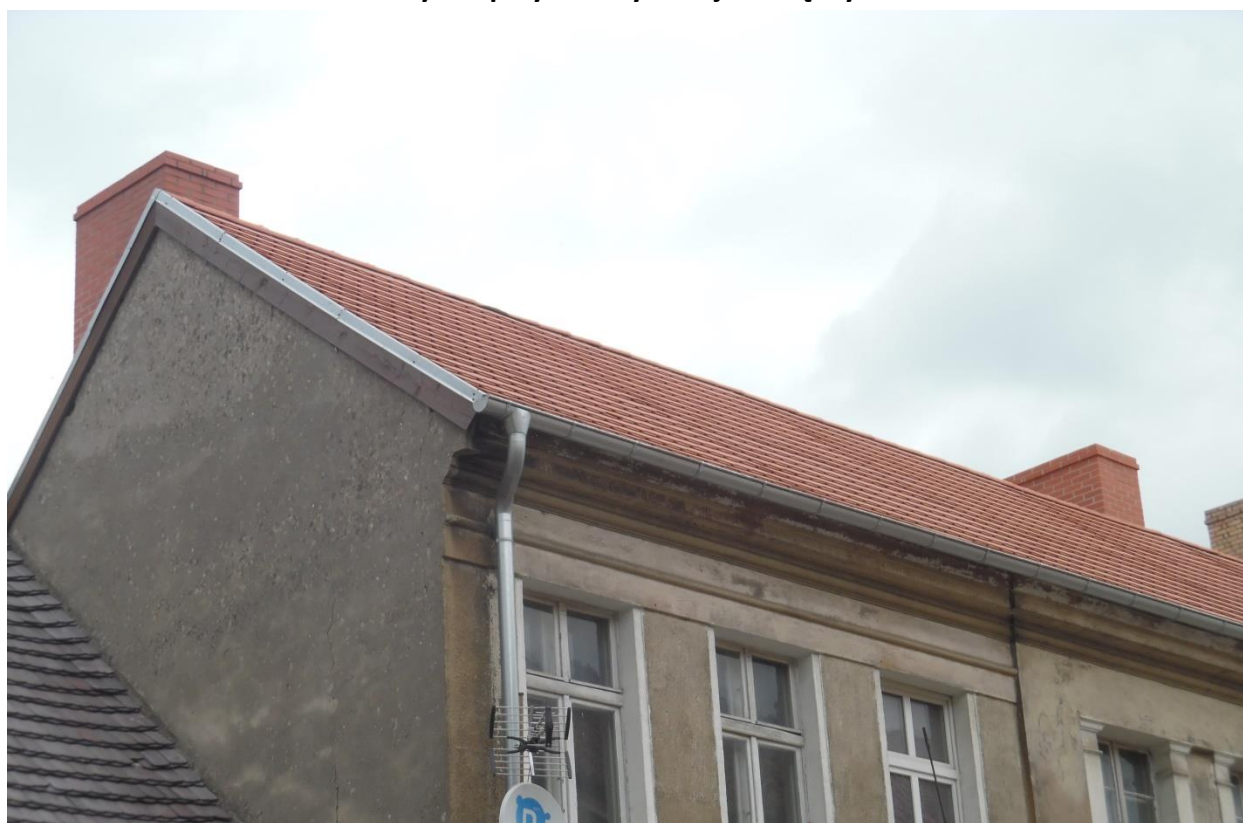

13.1.8. Remonty budynków gminnych

W ramach budżetu gminy i środków pochodzących z funduszu sołeckiego, w 2018 roku wykonano remonty w następujących budynkach:

- wymiana pokrycia dachowego wraz z wymianą stropu w budynku przy ul. Młyńskiej 2 w Międzyrzeczu;
  - wykonanie tynków, posadzki, oświetlenia i podsufitki w budynku po byłej remizie strażackiej w Żółwinie;
  - wykonanie ogrzewania i wymiany stolarki okiennej w świetlicy wiejskiej w Nietoperku;
  - wykonanie prac malarskich i płytkarskich w domu sołecki w Jagielniku, oraz utwardzono teren przed budynkiem;
  - wykonanie prac tynkarsko-malarskich, oświetlenia i ułożenie wykładziny w pomieszczeniu Hali Widowiskowo - Sportowej, która została przeznaczona pod harcówkę;
  - wykonanie remontu toalet w budynku remizy OSP w Wyszanowie.
- Łączny koszt wykonania zadań wyniósł: 309 708,80 zł.

Budynek przy ul. Młyńskiej w Międzyrzeczu

13.1.9. Budowa obiektów małej architektury

W 2018 roku na terenie miasta Międzyrzecz wykonano trzy obiekty małej architektury, tj.:

- obelisk przy ul. Staszica;
- lapidarium z 93 tablicami pomnikowymi na terenie cmentarza komunalnego znajdującego się przy ul. Konstytucji 3 Maja;
- pomnika generała broni Józefa Dowbor – Muśnickiego, przy współpracy z 17 Wielkopolską Brygadą Zmechanizowaną, która wykonała i dostarczyła odlew posągu oraz utwardziła teren wokół pomnika.

Koszt, który poniosła gmina na to zadania wyniósł: 60 279,00 zł.

Obelisk przy ul. Staszica w Międzyrzeczu

Lapidarium na cmentarzu komunalnym przy ul. Konstytucji 3 Maja w Międzyrzeczu

Pomnik generała broni Józefa Dowbor - Muśnickiego

13.1.10. Siłownie zewnętrzne oraz place zabaw

W 2018 roku wykonano cztery obiekty zabawowo – rekreacyjne, tj.:

- dwie siłownie zewnętrzne przy ul. Poznańskiej w Międzyrzeczu oraz Kursku;
- plac zabaw wraz z siłownią w Kęszycy Leśnej;
- place zabaw przy szkole podstawowej nr 6.

Dodatkowo wykonano nawierzchnie pod urządzeniami przy placach zabaw i siłowni, oraz ogrodzono cały kompleks rekreacyjny w Kęszycy Leśnej.

Obiekty były realizowane w ramach środków gminnych oraz z funduszu sołectkiego.

Łączny koszt wykonania prac wyniósł: 391 726,21 zł., w tym gmina otrzymała dofinansowanie ze środków zewnętrznych w wysokości 132 418,00 zł.

Ponadto, opracowano dokumentację projektowo - kosztorysową płyty rekreacyjno – sportowej znajdującej się przy ul. Pięciu Świętych Braci Międzyrzeckich. Zakres prac obejmuje wykonanie urządzeń do ćwiczeń. Wartość projektu: 19 680,00 zł.

Siłownia zewnętrzna przy ul. Poznańskiej w Międzyrzeczu

Plac zabaw przy szkole podstawowej nr 6 w Międzyrzeczu

Plac zabaw i siłownia zewnętrzna w miejscowości Kęszycza Leśna

Siłownia zewnętrzna w miejscowości Kursko

13.1.11. Ogrodzenia przy obiektach gminnych

W ramach zrealizowanych zadań wykonano nowe ogrodzenia wraz z bramami wjazdowymi i furtkami przy następujących obiektach gminnych:

- czterech placach zabaw przy ul. Mieszka I 68, 78, 88, 96 w Międzyrzeczu;
  - placu zabaw i sali wiejskiej w miejscowości Święty Wojciech;
  - świetlicy wiejskiej w miejscowości Nietoperek;
  - boisku rekreacyjnym i siłowni zewnętrznej przy ul. Poznańskiej (działka nr 34/14).
- Łączny koszt wykonanych zadań wyniósł: 67 662,00 zł.

Ogrodzenie placów zabaw przy ul. Mieszka I w Międzyrzeczu

Ogrodzenie świetlicy wiejskiej w miejscowości Nietoperek

Ogrodzenie boisko rekreacyjne i siłowni zewnętrznej przy ul. Poznańskiej w Międzyrzeczu

13.1.12. Budowa oświetlenia w gminie Międzyrzecz

W 2018 roku w ramach zadań inwestycyjnych wykonano oświetlenie w następujących obszarach naszej gminy:

- doświetlono pięć przejść dla pieszych (łącznie 7 punktów świetlnych) przy ul. 30 Stycznia, Staszica, Wojska Polskiego i Chopina w miejscowości Międzyrzecz;
- wybudowano linię oświetleniową o długości ok. 349 m wzdłuż ścieżki pieszo - rowerowej w kierunku miejscowości Bobowicko;
- zamontowano sześć latarni solarnych w miejscowości: Kuligowo, Żółwin, Kuźnik i Szumiąca.

Oświetlenie wykonano w ramach środków gminnych oraz z funduszu sołectkiego.

Łączny koszt wykonanych zadań wyniósł: 200 694,43 zł.

Ponadto, przekazano dotację celową w wysokości 14 999,85 zł. z przeznaczeniem na sfinansowanie kosztów realizacji inwestycji w zakresie budowy oświetlenia solarnego ciągów pieszych dla ROD „PIASTOWSKI”. W ramach środków zakupiono i zamontowano 25 opraw oświetleniowych wraz z posadowieniem słupów pod oprawy.

Doświetlenie przejścia dla pieszych przy ul. 30 Stycznia i placu Powstańców Wlkp.

Zamontowanie lamp przy skrzyżowaniu ulic 30 Stycznia i Staszica

Doświetlenie przejścia dla pieszych przy ul. Wojska Polskiego (przy przedszkolu)

Doświetlenie Przejścia dla pieszych przy ul. Wojska Polskiego (przy szkole podstawowej nr 3)

Doświetlenie przejścia dla pieszych przy ul. Chopina

Linia oświetleniowa w kierunku miejscowości Bobowicko

Oświetlenie solarne w miejscowości Kuligowo

Oświetlenie solarne w miejscowości Żółwin

Oświetlenie solarne w miejscowości Kuźnik

Oświetlenie solarne w miejscowości Szumiąca

13.1.13. Instalacje wodno – kanalizacyjne w gminie Międzyrzecz

W ramach budżetu w ubiegłym roku wykonano przyłącze kanalizacji sanitarnej do budynku 48 przy ul. Kazimierza Wielkiego, oraz przyłącze wodociągowe $\emptyset$ 63 na cmentarzu komunalnym w Międzyrzeczu, z trzema punktami czerpalnymi. Dokonano również wymiany pokrywy głównego zbiornika na nieczystości na terenie Ośrodka Wypoczynkowego Głębokie (działka nr 448/26).

Łączny koszt wykonanych zadań wyniósł: 51 938,16 zł.

Ponadto, w 2018 roku rozpoczęto opracowanie dokumentacji projektowej na wykonanie przełożenia istniejącego kanału deszczowego o śr. 1000 przy osiedlu Zachodnim. Obecnie zadanie to jest kontynuowane w ramach środków niewygasających w roku 2019. Koszt wykonania dokumentacji wynosi: 20 910,00 zł.

13.1.14. Budowa pomostów i kładek

W 2018 roku wykonano następujące obiekty mostowe:

- pomost rekreacyjny w miejscowości Bobowicko o powierzchni ok. 163 m², w miejscu istniejącego, przewidzianego do rozbiórki;
- kładkę dla pieszych przez rzekę Obrę na wysokości ul. Winnica w Międzyrzeczu, która została wybudowana w ramach współpracy z Jednostką Wojskową z Inowrocławia, o długości ok. 38,5 m i szerokości 2,5 m.

Zadania wykonano w ramach środków gminnych oraz funduszu sołectkiego.

Łączny koszt wykonanych inwestycji wyniósł: 404 919,08 zł.

Pomost w miejscowości Bobowicko

Kładka przez rzekę Obrę przy ul. Winnica

13.1.14. Budowa wiat rekreacyjnych i przystankowych

W ramach wykonywanych w 2018 roku zadań inwestycyjnych wybudowano następujące wiaty:

- trzy wiaty drewniane o powierzchni zabudowy 32,76 m² w miejscowościach: Kalsko, Gorzyca oraz na Ośrodku Wypoczynkowym Głębokie;
- przeszkloną wiatę przystankową w miejscowości Gorzyca;
- oraz:
- zakupiono i zamontowano garaż blaszany z bramą dwuskrzydłową oraz drzwiami w miejscowości Kaława.

Zadania wykonano w ramach środków gminnych oraz funduszu sołectkiego.

Łączny koszt wykonanych prac wyniósł: 67 076,83 zł.

Wiaty w miejscowości Kalsko

Wiata na Ośrodku Wypoczynkowym Głębokie

Wiata w miejscowości Gorzyca

Wiata przystankowa w miejscowości Gorzyca

Garaż blaszany w miejscowości Kaława

14. Budżet obywatelski

14.1. Podstawowe informacje

Budżet Obywatelski to wydzielona część środków finansowych budżetu gminy Międzyrzecz, o wydatkowaniu której, w sposób wiążący, decydują mieszkańcy gminy Międzyrzecz wskutek głosowania. Po raz pierwszy tę formę konsultacji społecznych w gminie Międzyrzecz wprowadzono w 2015 roku.

Proces Budżetu Obywatelskiego był corocznie powtarzany. Pula środków finansowych przeznaczonych na ten wynosi 500 000 zł.

Rada Miejskiej w Międzyrzeczu uchwaliła w dniu 20 marca 2018 r. uchwałę Nr XLVIII/439/18 w sprawie zarządzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Międzyrzecz. Realizacja uchwały polegała na przeprowadzeniu konsultacji społecznych dotyczących Budżetu Obywatelskiego 2019 r., w ramach których zgłoszono łącznie 27 zadań, z których 18 zostało poddane pod głosowanie uprawnionych mieszkańców, a 9 z nich wybrano do realizacji. W przypadku uzyskania wszystkich niezbędnych uzgodnień i pozwoleń, realizacja nastąpi w 2019r.

14.2. Realizacja budżetu obywatelskiego w 2018 roku

W edycji Budżetu Obywatelskiego 2018, projekty podzielone zostały na 3 kategorie:

- 1) miejskie - obejmujące swoim zakresem obszar całego miasta lub obszar więcej niż jednego osiedla na terenie miasta;
- 2) zadania sołeckie - obejmujące swoim zakresem obszar jednego sołectwa w gminie Międzyrzecz;
- 3) zadania oświatowe- obejmujące swoim zakresem obszar gminnych placówek oświatowych.

Do zgłaszania projektów uprawnieni byli wszyscy pełnoletni mieszkańcy gminy Międzyrzecz. Pomysły były poddawane weryfikacji formalnej i merytorycznej, zgodnie z kryteriami określonymi w regulaminie Budżetu Obywatelskiego 2018. Projekty ocenione pozytywnie pod względem formalno - prawnym przeszły do etapu głosowania. W następnym roku gmina Międzyrzecz realizowała projekty, które cieszyły się największym poparciem mieszkańców i które mieściły się w puli środków finansowych przeznaczonych na Budżet Obywatelski.

Cały proces konsultacji społecznych prowadzony był w formie elektronicznej oraz pisemnej. Zgłaszanie pomysłów odbywało się za pośrednictwem dedykowanego adresu e-mail: budzet.obywatelski@miedzyrzecz.pl oraz w formie papierowej. Wówczas dokumenty zgłoszeniowe składane były w sekretariacie Urzędu Miejskiego. Głosowanie uprawnionych mieszkańców odbywało się:

1. poprzez oddanie głosu na elektronicznej platformie dostępnej pod adresem www.miedzyrzecz.pl. Karta do głosowania w wersji interaktywnej dostępna była

od godziny 00:00 w dniu rozpoczęcia głosowania do godziny 24:00 w dniu zakończenia głosowania,

2. bezpośrednio poprzez złożenie wypełnionej ankiety do głosowania w Sekretariacie Urzędu Miejskiego w Międzyrzeczu (ul. Rynek 1, pokój nr 201) oraz u sołtysów sołectw gminy Międzyrzecz. Karta do głosowania w wersji papierowej dostępna była od dnia rozpoczęcia głosowania do dnia zakończenia głosowania.
3. korespondencyjnie poprzez przesłanie wypełnionej ankiety do głosowania na adres Urzędu Miejskiego w Międzyrzeczu z dopiskiem na kopercie „Budżet Obywatelski 2018”.

W ramach Budżetu Obywatelskiego 2018 zgłoszono łącznie 32 projekty, z czego 5 projektów nie przeszło weryfikacji formalnej i merytorycznej, a 27 projektów zostało poddanych pod głosowanie. Ostatecznie wygrało 9 projektów, na które oddano łącznie 16 717 głosów.

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa zadania</i>	<i>Szacunkowy koszt realizacji</i>	<i>Rodzaj zadania</i>
1.	Wykonanie podbudowy z masy bitumicznej pod boisko ze sztucznej trawy- SP2	50.000 zł	Zadanie oświatowe
2.	Plenerowa siłownia zewnętrzna - Kalsko	24.500 zł	Zadanie sołectwie małe
3.	Montaż instalacji grzewczej w Sali wiejskiej w Wyszanowie	25.000 zł	Zadanie sołectwie małe
4.	Modernizacja i rozbudowa placu zabaw- Gorzyca	25.000 zł	Zadanie sołectwie małe
5.	Chodnik na ulicy Dworcowej w Bobowicku	100.000 zł	Zadanie sołectwie duże
6.	Plaża miejska bez dostępu do rzeki	25.000 zł	Zadanie miejskie małe
7.	Wybieg dla psów z torem agility – ul. Pięciu Świętych Braci Międzyrzeczkich	25.000 zł	Zadanie miejskie małe
8.	Budowa nowego ogrodzenia kortów tenisowych przy Stadionie Miejskim w Międzyrzeczu	47.896 zł	Zadanie miejskie duże
9.	Chodnik na skróty przez „łakę kolejową” z ul. Chrobrego do kładki drewnianej	100.000 zł	Zadanie miejskie duże
Razem		422.396 zł	

Tabela 13. Projekty wybrane w ramach BO 2018- głosowanie i wybór w 2017 r., realizacja w 2018 roku.

14.3. Zadania inwestycyjne zrealizowane w ramach Budżetu Obywatelskiego w 2018 r.

14.3.1. Montaż instalacji grzewczej w Sali wiejskiej w miejscowości Wyszanowo

- w ramach zadania wykonano instalację elektryczną wraz z montażem grzejników w sali wiejskiej. Koszt inwestycji wyniósł: 24 092,58 zł.

14.3.2. Wykonanie podbudowy z masy bitumicznej pod boisko ze sztucznej trawy przy SP nr 2

- wykonano remont nawierzchni istniejącego boiska na działce nr 55, polegający na rozbiórce istniejącej nawierzchni boiska oraz wykonanie nawierzchni z masy bitumicznej. Koszt inwestycji wyniósł: 71 586,00 zł.

14.3.3. Siłownie zewnętrzne i place zabaw

- w ramach zadania wykonano dwa obiekty, w tym modernizacja i rozbudowa placu zabaw w miejscowości Gorzyca, oraz budowę plenerowej siłowni zewnętrznej w miejscowości Kalsko. Dodatkowo wykonano nawierzchnie piaszczyste pod urządzenia zabawowe. Łączny koszt inwestycji wyniósł: 53 416,95 zł.

Plac zabaw w miejscowości Gorzyca

Siłownia zewnętrzna w miejscowości Kalsko

14.3.4. Budowa nowego ogrodzenia kortów tenisowych przy stadionie miejskim w Międzyrzeczu

– w ramach zadania wykonano ogrodzenie z siatki powlekanej na słupkach stalowych, w dwóch wysokościach: 3,2 m i 2,0 m, dwie furtki o szerokości 1,5 m i wysokości 2,0 m każda, oraz dwie bramy wjazdowe o szerokości 3,5 m i wysokości 2,0m każda. Pomiędzy słupkami ogrodzenia, na całej długości ułożono obrzeże betonowe. Koszt inwestycji wyniósł: 46 740,00 zł.

14.3.5. Budowa chodnika na ul. Dworcowej w miejscowości Bobowicko

- na długości ok. 354 m wykonano chodnik o szerokości 1,5 m z kostki betonowej typu BEHATON, wraz ze zjazdami.

Łączny koszt inwestycji wyniósł: 287 751,49 zł.

14.5. Zadania budżetu obywatelskiego, których realizacja została zapoczątkowana w 2018 roku

W ubiegłym roku budżetowym zostały opracowane dokumenty projektowo - kosztorysowe dla inwestycji realizowanych w ramach budżetu obywatelskiego, w następującym zakresie:

- budowy chodnika „na skróty” przez łąkę kolejową, z ul. Chrobrego do kładki drewnianej w Międzyrzeczu;
- wybiegu dla psów z torem agily przy ul. Pięciu Świętych Braci Międzyrzeczkich;
- wykonania plaży miejska bez dostępu do rzeki w Międzyrzeczu

Łączny koszt wykonania dokumentacji wyniósł: 25 945,00 zł.

Powyższe inwestycje będą sukcesywnie realizowane w ramach programu pn. „Rozwój i zagospodarowanie zieleni miejskiej i terenów rekreacyjnych w Międzyrzeczu”.

14.4. Edycja Budżetu Obywatelskiego 2019

W 2018 roku odbyła się kolejna edycja Budżetu Obywatelskiego 2019. Zgłoszono łącznie 27 projekty, z czego 9 projektów nie przeszło weryfikacji formalnej i merytorycznej, a 18 projektów zostało poddanych pod głosowanie. Ostatecznie wygrało 9 projektów, na które oddano łącznie 13.043 głosy.

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa zadania</i>	<i>Szacunkowy koszt realizacji</i>	<i>Rodzaj zadania</i>
1.	Budowa siłowni plenerowej w Ogródku Jordanowskim w Międzyrzeczu	98.000 zł	Zadanie miejskie duże
2.	Oświetlenie przejść dla pieszych lampami LED z dwóch stron jezdni	100.000 zł	Zadanie miejskie duże
3.	Fotościanki przy Zamku w Międzyrzeczu	15.000 zł.	Zadanie miejskie małe
4.	Oświetlenie lampami solarnymi ulicy - miejsca spacerowego i rowerowego (ul. Piastowskiej do tablicy Międzyrzecz w kierunku Lubosinek, Żółtwin i Kuligowo)	21.000 zł.	Zadanie miejskie małe
5.	Boisko ze sztucznej trawy tj. ułożenie dywanika ze sztucznej trawy- SP2	47.970 zł	Zadanie oświatowe
6.	Ścieżka pieszo-rowerowa „ Nad Strugą”	100.000 zł	Zadanie sołeckie duże
7.	Zakup ogrodzenia panelowego (Kalsko) z montażem	24.000 zł	Zadanie sołeckie małe
8.	Budowa oświetlenia w miejscowości Święty Wojciech	25.000 zł	Zadanie sołeckie małe
9.	„Odrobina cienia” - budowa wiaty ogrodowej przy placu zabaw- Bukowiec	25.000 zł	Zadanie sołeckie małe
Razem		455.970 zł	

Tabela nr 14. Projekty wybrane w ramach BO 2019- głosowanie i wybór w 2018 r., realizacja w 2019 r.

Projekty są obecnie w fazie realizacji lub uzyskania niezbędnych uzgodnień i pozwoleń. Ostateczna liczba zrealizowanych zadań oraz ich koszt znany będzie pod koniec 2019 r.

<p style="text-align: center;">MOCNE STRONY</p> <ul style="list-style-type: none"> - promocja partycypacji mieszkańców, - możliwość by mieszkańcy współdecydowali o gminie, - bezpośredni wpływ mieszkańców na środki finansowe, mogą być zrealizowane potrzeby mieszkańców, - zwiększenie możliwości kontaktu samorządu z mieszkańcami, - propagowanie wiedzy o mechanizmach miasta, - integracja mieszkańców, - poprawa relacji mieszkaniac-samorząd, - współdecydowanie w wydawaniu pieniędzy miasta. 	<p style="text-align: center;">SŁABE STRONY</p> <ul style="list-style-type: none"> - coraz mniejsze zainteresowanie mieszkańców na wszystkich etapach, - długi termin realizacji projektów, - zbyt małe środki finansowe przeznaczane na BO na poziomie miasta i sołectw, - zbyt krótki okres od przyjmowania projektów do samego głosowania BO co skutkuje zbyt krótkim okresem na samą analizę możliwości realizacji projektów przez urzędników, - problemy z realizacją projektów, ze względu na trudności z uzyskaniem niezbędnych decyzji i pozwoleń, co skutkuje albo brakiem możliwości realizacji projektu, albo koniecznością zmiany lokalizacji - brak wystarczającej świadomości mieszkańców dot. procedur i kosztów realizacji poszczególnych zadań gminy, - malejąca jakość składanych projektów.
<p style="text-align: center;">SZANSE</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykreowanie liderów lokalnych, - odwrócenie myślenia: urzędnicy wiedzą lepiej niż mieszkańcy, - zwiększenie świadomości mieszkańców dot. procedur i kosztów realizacji poszczególnych zadań gminy, - aktywizacja mieszkańców w działania społeczne swojej okolicy, - budowa społeczeństwa obywatelskiego, - wykorzystanie BO do lepszego zarządzania gminą i diagnozowania potrzeb mieszkańców. 	<p style="text-align: center;">ZAGROŻENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> - coraz mniej składanych projektów przez mieszkańców, - malejąca z roku na rok frekwencja w głosowaniu BO, - nie realizowane projekty mogą ograniczyć aktywności mieszkańców, - wydatkowanie pieniędzy publicznych na nie najważniejsze projekty, - ograniczone możliwości wsparcia przez urzędników w pracach formalnych w momencie składania projektów, - spadek frekwencji wskutek postępującego formalizmu, wykorzystywanie przez pseudo społeczników idei BO do swoich politycznych celów.

Tabela nr 15. Analiza SWOT Budżetu Obywatelskiego.

15. Kultura, turystyka, sport i rekreacja

W 2018 r. burmistrz był organizatorem szeregu imprez kulturalnych, obchodów i uroczystości. Wydarzenia skierowane były do szerokiego odbiorcy, z podziałem na imprezy i uroczystości skierowane do każdego mieszkańca gminy, jak i kierowane do konkretnej grupy mieszkańców, dzieci i młodzieży, seniorów, a także o charakterze międzypokoleniowym i rodzinnym mające za zadanie integrację jak największej grupy mieszkańców. Do najważniejszych wydarzeń organizowanych w 2018 r. bezpośrednio przez burmistrza, należą między innymi:

- uroczyste uczczenie 78. rocznicy mordu katyńskiego i 8. rocznicy katastrofy smoleńskiej. Obchody odbyły się na międzyrzeczkim cmentarzu w dniu 10 kwietnia 2018 r. o godz. 12:00;
- obchody 227 rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja;
- obchody Narodowego Dnia Zwycięstwa i Wolności i 73 rocznicy zakończenia II Wojny Światowej;
- obchody Gminnego Dnia Dziecka;
- obchody 79. Rocznicy wybuchu II Wojny Światowej;
- zorganizowany został I Zlot Food Trucków połączony z Festiwalem Światła. Impreza odbyła się w dniach 8-9 września 2018 r.;
- uroczyste otwarcie Stadionu Miejskiego im. dr. Adama Szantruczka, połączone z przeprowadzeniem zawodów sportowych na nowo oddanym stadionie piłkarsko – lekkoatletycznym. Otwarcie nastąpiło 15 września 2018 r.;
- organizacja obchodów Dnia Pioniera połączonych z odsłonięciem Pomnika Pionierów Ziemi Międzyrzeckiej. Obchody odbyły się 16 września 2018 r.;
- obchody Gminnego Dnia Seniora w dniu 15 października 2018 r.;
- Uroczystości związane z Dniem Niepodległości w dniu 11 listopada 2018 r.;
- organizacja III Jarmarku Bożonarodzeniowego w dniu 6 grudnia 2018 r.

Do największych imprez zorganizowanych w 2018 r. należą Dni Międzyrzecza (podjęta decyzja dotycząca lokalizacji imprezy spotkała się z bardzo dobrą opinią i odbiorem społecznym), Festiwal Food Trucków połączony z Festiwalem Światła, Euforia Dźwięku, Parada Lokomotyw, Piknik Military. Były to wydarzenia, które oprócz dużej liczby mieszkańców gminy, przyciągają bardzo wielu odwiedzających z regionu, kraju i z zagranicy. Ze względu na swój rozmach i różnorodną tematykę przyciągają osoby zróżnicowane zarówno wiekowo, jak i w zakresie zainteresowań. Wskazane wydarzenia znacząco promują gminę Międzyrzecz w kraju i zagranicą, jako miejsce letniego wypoczynku, ale także oferujące różnorodne atrakcje o każdej porze roku, z zakresu turystyki, wypoczynku kultury wysokiej i tzw. pop kultury, a także miłośników sportu.

W grupie wydarzeń organizowanych przez gminę oraz jednostki podległe dodatkowo należy wymienić wydarzenia:

- sportowe organizowane przez MOSiW:

NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	ILOŚĆ ZAWODNIKÓW	ILOŚĆ PUBLICZNOŚCI
Styczeń		
Mistrzostwa Powiatu Międzyrzeckiego piłce siatkowej dziewcząt Szkół Średnich.	30	70
Bal dla dzieci z przedszkola „Pod Jarzębinką”.	40	
Liga halowej piłki nożnej.	140	180
Mistrzostwa Powiatu Międzyrzeckiego piłce siatkowej chłopców Szkół Średnich.	30	80
Rozgrywki II ligi piłki siatkowej mężczyzn.	24	200
Rozgrywki lubuskiej ligi siatkówki juniorów.	20	50
Luty		
Mistrzostwa Powiatu Międzyrzeckiego w piłce koszykowej dziewcząt Szkół Średnich.	20	50
Sportowe ferie z MOSiW (otwarta hala dla dzieci i młodzieży – przeprowadzono gry w piłkę nożną, siatkówkę, koszykówkę. Odbывała się bezpłatna nauka pływania dla dzieci, dmuchany tor przeszkód na pływalni kasztelanka).	400	
Ogólnopolski turniej mini piłki siatkowej chłopców.	60	120
Turniej piłki nożnej Akademii Młodych Orłów.	130	180
Mistrzostwa Powiatu Międzyrzeckiego w piłce koszykowej chłopców Szkół Średnich.	40	60
Liga halowej piłki nożnej.	140	200
Rozgrywki lubuskiej ligi siatkówki juniorów.	20	30
Marzec		
Liga halowej piłki nożnej.	140	230
Targi edukacji i pracy.		

Rozgrywki II ligi piłki siatkowej mężczyzn.	24	200
Kwiecień		
Mistrzostwa okręgu w piłce siatkowej służb mundurowych.	68	80
Zawody pływackie szkół podstawowych	83	90
Testy kadry województwa w piłce nożnej dzieci.	120	
Rozgrywki II ligi piłki siatkowej mężczyzn.	24	250
Maj		
Bieg po słońce w Pniewie.	119	180
Olimpiada rękodzielnictwa Środowiskowych Domów Samopomocy.	80	100
Międzywojewódzkie Mistrzostwa Młodzików w sumo	140	160
Czerwiec		
Dzień Dziecka – gry i zabawy.	1600	
Międzyrzeczka X.	141	290
Dni talentu AMO.	200	100
Turniej piłki nożnej Szkół Średnich „Orlik 2018”.	60	50
Targi pracy.	40	120
Dzień podchorążego w HWS	200	
Lipiec		
Zabawy plastyczne oraz gry planszowe dla dzieci na OW Głębokie z „ Dworzec Tworzec” w każdą sobotę miesiąca.	300	100
Fitness z elementami treningu funkcjonalnego na OW Głębokie zajęcia odbywały się w soboty.	250	120
Turniej siatkówki plażowej OW.	26	90
Rajd rowerowy na OW.		
Regaty Żeglarskie w klasie „OPTIMIST” z klubem FRAM.	42	50
Maraton sztafet.	145	300
Otwarta strefa rekreacji (tenis stołowy, badminton, siatkówka) zajęcia odbywały się w każdy wtorek, czwartek i sobotę.	400	
Sierpień		

Zabawy plastyczne oraz gry planszowe dla dzieci na OW Głębokie z „ Dworzec Tworzec” w każdą sobotę miesiąca.	200	
Fitness z elementami treningu funkcjonalnego na OW Głębokie zajęcia odbywały się w środy i soboty.	140	120
Turniej siatkówki plażowej o puchar INSTALMAR.	32	100
Bieg żołnierza w Kęszycy Leśnej.	171	150
Rajd rowerowy na bunkru.	30	
Otwarta strefa rekreacji (tenis stołowy, badminton, siatkówka) zajęcia odbywały się w każdy wtorek, czwartek i sobotę.	280	
Wrzesień		
Otwarcie stadionu miejskiego.	80	2000
Witaj szkoło na wesoło na pływalni miejskiej.	200	
Olimpiada Warsztatów Terapii Zajęciowej.	120	180
Niepodległościowy siatkarski turniej służb mundurowych.	78	100
Październik		
Mistrzostwa Polski amatorów w pływaniu „Family Cup”.	89	100
Otwarte zawody strzeleckie oraz pokaz sprzętu wojskowego.	40	50
Rozgrywki II ligi piłki siatkowej mężczyzn.	24	230
Listopad		
Turniej „Orzeł Cup” w kategorii żak.	100	150
Bieg Niepodległości.	78	40
Niepodległościowy Ogólnopolski turniej tańca towarzyskiego w HWS.	160	240
Sztafetowy maraton pływacki w pływaniu 3 godzinnym.	40	60
Liga halowej piłki nożnej.	130	180
Dzień podchorążego w HWS.		
Turniej „Orzeł Cup” w kategorii orlik.	90	170
Liga halowej piłki nożnej.	130	220
Rozgrywki II ligi piłki siatkowej mężczyzn.	24	240

Grudzień		
Turniej piłki nożnej „Orzeł Cup” – skrzat.	60	150
Mistrzostwa Powiatu Międzyrzeckiego w mini piłce siatkowej chłopców.	28	40
„Mikołajkowe zawody pływackie dla Szkół Podstawowych.	104	70
Turniej piłki nożnej „Orzeł Cup” – orlik.	50	120
Liga halowej piłki nożnej.	130	210
Mistrzostwa Powiatu Międzyrzeckiego w mini piłce siatkowej dziewcząt.	12	30
Wigilia Miejska.	160	
Rozgrywki II ligi piłki siatkowej mężczyzn.	24	260

Tabela nr 16. Wydarzenia sportowe organizowane przez MOSiW.

- kulturalne organizowane przez MOK:

Ferie zimowe – 14.02.2018 r. – 25.02.2018 r. wyświetlonych zostało 13 dopołudniowych seansów bajek w promocyjnej cenie biletu, ilość widzów: 961

Filmowe Walentynki w kinie MOK – 14.02.2018 r. – seanse filmowe w promocyjnej cenie biletu - 2 seanse i 272 widzów.

Poranki Malucha oraz **Maluszkowe Kino** - cykliczne seanse bajkowe:

- **Poranki Malucha** realizowane były na dużej sali kinowej i odbywały się w niedzielę o godz.12.00. Bajki z regularnego repertuaru kina, w promocyjnej cenie biletu kierowane były do rodziców z małymi dziećmi. Projekcje odbywały się tylko w wersji 2D, dzieci mogły również skorzystać w kawiarni z Kącika Malucha pobawić się i porysować

Maluszkowe Kino realizowane było w kameralnej sali filmowej StopKlatka i odbywało się w niedzielę o godz. 12.15. Sala była specjalnie przygotowana dla dzieci nawet od 1 roku życia, światło w półmroku, wyciszony dźwięk oraz udostępniona była wykładzina dla dzieci do zabawy. Bajki puszczone były w blokach, składających się z 5 – 6 odcinków i nie przekraczających 45 minut

- Liczba seansów: 21.
- Liczba widzów: 533.

Dla rodziców z małymi dziećmi, przychodzących do kina MOK służył **Kącik Malucha**. W kawiarni znajdują się plastikowe stoliki i krzeselka, a także zabawki, malowanki i puzzle, które zachęcały do wspólnej zabawy. Rodzic w każdej chwili mógł wyjść z sali kinowej i wrócić na bajkę, kiedy tylko dziecko chciało na jakiś czas pobawić się w Kąciku Malucha. Udostępniane były również materiały edukacyjne, najczęściej książeczki do kolorowania, z krzyżówkami lub zagadkami otrzymywane od dystrybutorów bajek.

Kino dla Seniora – cykliczne spotkania w kinie MOK organizowane były raz w miesiącu, seanse filmów wybieranych z bieżącego repertuaru odbywały się do południa o godz. 10.00 dla wszystkich chętnych. Na godzinę przed seansem kino było otwarte, aby wszyscy widzowie mogli skorzystać z bufetu kawowego, który przygotowany jest w holu kina i proponowany w promocyjnej cenie biletu. Kino dla Seniora cieszy się dużym zainteresowaniem, nawiązana została współpraca z Uniwersytetami Trzeciego Wieku z Międzyrzecza, Skwierzyny, Międzychodu oraz Miedzichowa. Ponieważ wyświetlane były filmy polskie z tej formy korzystali również DPS i Warsztaty Terapii Zajęciowej z Międzyrzecza, Rokitna oraz Skwierzyny. Wszyscy uczestnicy bardzo chętnie przyjeżdżali aby skorzystać z poczęstunku, nawiązać dyskusje o filmach a także zyskać nowe kontakty.

- Liczba seansów: 12.
- Liczba widzów: 635.

Maratony filmowe w kinie MOK

- **14.02.2018 r.** Mini Maraton Filmowy – 2 filmy i 22 widzów,
- **20.02.2018 r.** Maraton Horrorów – 3 filmy i 98 widzów,
- **23.06.2018 r.** Maraton Horrorów – 3 filmy i 87 widzów,
- **31.10.2018 r.** Maraton Horrorów – 3 filmy i 217 widzów.

Dzień Kobiet w kinie MOK 08.03.2017 r. – jeden seans w promocyjnej cenie biletów wraz z upominkami – 185 widzów.

Dzień Wiosny – jeden seans bezpłatny i 180 widzów.

Weekend z Dniem Dziecka w kinie MOK 01-03.06.2018 r. – seanse filmowe w promocyjnej cenie biletów oraz upominkami – 9 seansów oraz 263 widzów.

Dzień Przedszkolaka – 20.09.2018 r. – seans w promocyjnej cenie, 12 widzów.

Weekend Mikołajkowy w Kinie MOK – 9 seansów – 171 widzów.

W 2018 roku odbyło się **dziesięć ogólnopolskich premier filmowych** w kinie MOK.

- „Podatek od miłości” (styczeń),
- „Nowe oblicze Greya” (luty),
- „Kobiety mafii” (luty),
- „Pittbull. Ostatni pies” (marzec),
- „Bella i Sebastian 3” (czerwiec),
- „Juliusz” (wrzesień),
- „Kamerdyner” (wrzesień),
- „Serce nie sługa” (październik),
- „Planeta Singli 2” (listopad),
- „Miłość jest wszystkim” (listopad).

W 2018 roku odbyły się trzy retransmisje:

- 28.10.2018 r. retransmisja spektaklu „Frankenstein”,
- 22.12.2018 r. retransmisja baletu „Dziadek do orzechów”,

- 28.12.2018 r. retransmisja baletu „Dziadek do orzechów”.

W 2018 roku zrealizowano 24 seanse w cyklu Filmów Studyjnych, podczas których wyświetlono 11 filmów.

- organizacja dodatkowych seansów filmowych i bajek, po uprzednim zamówieniu,
- współpraca z Lubuską Jednostką Wojewódzką Towarzystwa Pomocy Głuchoniewidomym,
- współpraca z Parafią Św. Jana Chrzciciela w Międzyrzeczu,
- współpraca z Fundacją Inicjatyw Społecznych „Między”,
- współpraca z Klubem Rodzica działający przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Międzyrzeczu,
- współpraca ze Stowarzyszeniem Pomoc Dzieciom Niepełnosprawnym,
- współpraca z Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym w Międzyrzeczu,
- sprzedaż karnetów dla zakładów pracy, organizacja seansów dla pracowników,
- współpraca z Parafialnym Zespołem Caritas p.w. św. Jana z Międzyrzecza, z JW 17 WBZ z Międzyrzecza oraz z Aresztem Śledczym z Międzyrzecza,
- zamówienia grupowe dla Uniwersytetu Trzeciego Wieku ze Skwierzyny, Miedzichowa, Międzyrzecza i ZHP drużyna z Międzyrzecza i ze Skwierzyny,
- zamówienia grupowe dla Domów Pomocy Społecznej,
- 26.02.2018 r. pokaz multimedialny filmu „Wyklęty” dla Biura Poselskiego K. Materny,
- 01.03.2018 r. pokaz multimedialny dla CKUiZ o okazji Dnia Patrona,
- 23.04.2018 r. pokaz multimedialny filmu „Ignacy Loyola” dla Parafii Św. Jana,
- 26.04.2018 r. pokaz multimedialny i akademia z okazji zakończenia klas maturalnych CKZiU,
- 12-13.04.2018 r. pokaz multimedialny filmu „Życie animowane” dla Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Międzyrzeczu,
- 27.04.2018 r. pokaz multimedialny filmu „Szatan z siódmej klasy” dla SP 2,
- 01.05.2018 r. pokaz multimedialny filmu „Poszukiwany poszukiwana” z okazji Święta 1 Maja,
- 18.05.2018 r. pokaz multimedialny filmu „Najlepszy” oraz warsztaty dla Szkół – wynajęcie dla Komendy Powiatowej policji w Międzyrzeczu,
- 19.09.2018 r. pokaz multimedialny filmu „303. Bitwa o Anglię” dla SP 2,
- 28.09.2018 r. pokaz multimedialny bajki „Księżę Czarus” dla SP 3,
- 03.10.2018 r. pokaz multimedialny filmu „Dywizjon 303” dla SP Bledzew,
- 24.10.2018 r. pokaz multimedialny bajki „Biały Kieł” dla przedszkoli z gminy Międzyrzec,
- 29.10.2018 r. pokaz multimedialny filmu „Najlepszy” dla Starostwa Powiatowego w Międzyrzeczu,

- 30.10.2018 r. pokaz multimedialny bajki „Mała stopa” dla przedszkoli z gminy Międzyrzecz,
- 09.11.2018 r. pokaz multimedialny filmu „Dywizjon 303” dla szkół,
- 21.11.2018 r. pokaz multimedialny bajki „Kopciuszek. Historia prawdziwa” dla przedszkoli,
- 22.11.2018 r. pokaz multimedialny filmu „Planeta Singli 2” dla Domu Seniora w Międzychodzie,
- 01.12.2018 r. pokaz multimedialny filmu z audiodeskrypcją „Podatek od miłości” organizowany przez Lubuską Jednostkę Towarzystwa Pomocy Głuchoniewidomym dla mieszkańców gminy Międzyrzecz,
- 03.12.2018 r. pokaz multimedialny bajek „Pocztą Św. Mikołaja” oraz „Czarodziejka Lili i ratuje święta” dla szkół i przedszkoli.

Dodatkowo odbywały się:

I. Koncerty w wykonaniu zespołów amatorskich, przeglądy, konkursy, turnieje organizowane przez MOK

Lp.	Data	Nazwa wydarzenia
1.	14.01.2018r.	Koncert z okazji XXVI Finału WOŚP
2.	16.01.2018r.	Spotkania Grup Jasełkowych PRO ARTE 2018
3.	21.01.2018r.	Koncert z okazji Dnia Babci i Dziadka
4.	27.01.2018r.	Współpraca organizacyjna przy Festiwalu Piosenki Harcerskiej SIORBA
5.	08.02.2018r.	Lubuski Konkurs Recytatorski PRO ARTE 2018 – eliminacje gminne dla uczniów szkół podstawowych
6.	06.03.2018r.	Lubuski Konkurs Recytatorski PRO ARTE 2018 – eliminacje powiatowe dla uczniów szkół podstawowych
7.	06.03.2018r.	63. Ogólnopolski Konkurs Recytatorski – etap rejonowy dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych i dorosłych
8.	11.03.2018r.	Koncerty urodzinowe Studio Tańca Gold
9.	26.03.2018r.	Gminny Lubuski Festiwal Piosenki Scena Dziecięca i Scena Młodzieżowa PRO ARTE 2018
10.	07.04.2018r.	Lubuski Festiwal Piosenki – Scena Młodzieżowa – etap powiatowy PRO ARTE 2018
11.	09.04.2018r.	I Turniej Tańca Towarzyskiego „Roztańczone przedszkolaki” o Puchar Burmistrza Międzyrzecza
12.	16.04.2018r.	Lubuska Gala Taneczna – Sekcja Dziecięca i Młodzieżowa – etap powiatowy PRO ARTE 2018
13.	17.04.2018r.	Lubuska Gala Teatralna Scena Młodzieżowa PRO ARTE 2018 – prezentacje wojewódzkie
14.	27.04.2018r.	Lubuski Konkurs Recytatorski PRO ARTE 2018 – prezentacje wojewódzkie

15.	10.06.2018r.	Spektakle teatralne: "Żyrafa, Aniołek, Brak Sensu i Stołek" w wykonaniu dziecięcej grupy teatralnej DoMiNo , "Szuflandia" w wykonaniu grupy teatralnej OCZY-WIŚCIE oraz "Demaskacja" w wykonaniu teatru Zatem
16.	12.06.2018r.	Koncerty Studio Tańca GOLD dla dzieci z przedszkoli i uczniów szkół podstawowych i gimnazjów z terenu gminy (trzy występy)
17.	13.06.2018r.	Spektakle (3) w wykonaniu dziecięcej i młodzieżowej sekcji teatralnej, adresowane do uczniów szkół podstawowych z gminy Międzyrzecz
18.	01.07.2018r.	Muzyczne Spotkania z Folklorem w Pieskach – występy zespołów śpiewających z terenu zachodniej Polski
19.	23.09.2018r.	Premiera teatru A co mi tam spektakl - „ Żabusia”
20.	10.11.2018 r,	Ogólnopolski Turniej Tańca Towarzyskiego o Puchar Burmistrza Międzyrzecza
21.	16-18 listopada 2018 r.	Ogólnopolskie Konfrontacje Teatralne P'OKOT – przegląd amatorskich zespołów teatralnych – współorganizacja z Regionalnym Centrum Animacji Kultury w Zielonej Górze
22.	03.12.2018 r.	Mikołajkowy Turniej Szachowy dla dzieci i młodzieży do lat 16
23.	09.12.2018 r.	Turniej gry Warhammer
24.	18.12.2018 r.	Rodzinne kolędowanie z Chórem Dziecięcym Piccolo i Chórem Kameralnym

Tabela nr 17. Koncerty w wykonaniu zespołów amatorskich, przeglądy, konkursy, turnieje organizowane przez MOK.

II. Działania plenerowe MOK

Lp.	Data	Nazwa wydarzenia
1.	17.03.2018r.	Nagłośnienie i reżyseria oświetleniem Misterium Pasyjnego w Kęszycy Leśnej – współpraca organizacyjna.
2.	03.05.2018r.	Obsługa konferansjerska i nagłośnienie uroczystości obchodów Rocznicy Uchwalenia Konstytucji 3 Maja na Placu przy Pomniku 1000-lecia.
3.	03.05.2018r.	Majowe gry i zabawy naszych dziadków
4.	14-22.05.2018r.	Mural okolicznościowy
5.	25.05.2018r.	Dni Międzyrzecza-Święto Między Rzekami: koncerty gwiazd disco-polo: zespół Classic, zespół Defis, zespół Weekend i Czadoman
6.	26.05.2018r.	Dni Międzyrzecza- Święto Między Rzekami: koncert Sławomira, dj Adamus & Pesos Sax Fighter, zespół Blue Cafe,
7.	02.06.2018r.	Rodzinny Festiwal Baniek Mydlanych: występy międzyrzeckich wokalistów i zespołów tanecznych
8.	22.06.2018r.	Noc Kultury: - Music Jam na Bulwarze : graffiti i występy Zgas,

		StachuYankes, Microphone Killah
9.	23.06.2018r.	V Parada Lokomotyw w Międzyrzeczu: nagłośnienie
10.	01.07-31.08.2018r.	Letnia Strefa Kultury – miejsce kulturalnego relaksu na placu za budynkiem MOK
11.	01.07.2018r.	XVI Muzyczne Spotkania z Folklorem w Pieskach
12.	23-27.07.2018r.	Polsko-niemiecki plener fotograficzny „Alchemia fotografii”
13.	08.09.2018r.	Festiwal Światła
14.	06.12.2018 r.	III Jarmark Mikołajkowy

Tabela nr 18. Działania plenerowe MOK.

III. Wystawy

Lp.	Data	Nazwa wydarzenia
1.	styczeń – marzec 2018r.	Wystawa dziecięcej sekcji plastycznej „Zabawa ze sztuką” w Galerii30 MOK
2.	16-23.03.2018r.	Wystawa „Zbrodnia Katyńska” w Bibliotece Publicznej przygotowana przy współpracy z IPN
3.	01.05.2018r.	Wystawa zdjęć z pochodów pierwszomajowych z archiwum Ryszarda Patorskiego „Pierwszomajowa kapsuła czasu”
4.	27.07-01.09.2018r.	Wystawa „Alchemia fotografii” z polsko-niemieckiego pleneru fotograficznego
5.	21.09.2018r.	Wystawa z okazji Międzynarodowego Dnia Pokoju
6.	12-31.10.2018r.	Wystawa „Taniec” Tatiany Bordy
7.	18.12.2018r.	Wystawa dziecięcej sekcji plastycznej w Galerii30 MOK

Tabela nr 19. Wystawy MOK.

IV. Warsztaty i działania skierowane do dzieci i młodzieży organizowane przez MOK

Lp.	Data	Wydarzenie
1.	12.02.2018r.	Otwarte warsztaty plastyczne dla dzieci 8-12 lat
2.	12.02.2018r.	Otwarte zajęcia szachowe dla dzieci
3.	13.02.2018r.	Otwarte warsztaty plastyczne dla dzieci 8-12 lat
4.	14.02.2018r.	Otwarte warsztaty teatralne dla grup: dziecięcej i młodzieżowej
5.	15.02.2018r.	Otwarte warsztaty teatralne dla grup: dziecięcej i młodzieżowej
6.	15.02.2018r.	Warsztaty ceramiczne dla dzieci 8-12 lat
7.	16.02.2018r.	Otwarte warsztaty teatralne dla grup: dziecięcej i młodzieżowej
8.	19.02.2018r.	Otwarte zajęcia fotograficzne dla dzieci
9.	19.02.2018r.	Otwarte zajęcia szachowe dla dzieci
10.	19.02.2018r.	Interaktywne i kreatywne gry i zabawy dla dzieci
11.	20.02.2018r.	Interaktywne i kreatywne gry i zabawy dla dzieci
12.	20.02.2018r.	Zajęcia zumbi dla dzieci i młodzieży
13.	21.02.2018r.	Tańce latynoamerykańskie dla młodzieży
14.	25-26.05.2018r.	Dni Międzyrzecza – Święto Między Rzekami: m.in. pokaz motocyklowy w wykonaniu Pawła Karbownika, Strefa Atrakcji i Animacji

15.	11.06.2018r.	Otwarty turniej tańca Studio Tańca GOLD
16.	12.06.2018r.	Koncerty (3) w wykonaniu Studio Tańca GOLD, adresowane do dzieci z przedszkoli i uczniów szkół podstawowych z gminy Międzyrzecz
17.	13.06.2018r.	Spektakle (3) w wykonaniu dziecięcej i młodzieżowej sekcji teatralnej, adresowane do uczniów szkół podstawowych z gminy Międzyrzecz
18.	22.06.2018 r.	Noc Kultury: - Music Jam na Bulwarze : grafiti i występy Zgas, StachuYankes, Microphone Killah, - Escape room (pokój zagadek) przygotowany wspólnie z uczestnikami i instruktorem młodzieżowej sekcji teatralnej
19.	01.07.2018r.	Warsztaty plastyczno-ogrodnicze podczas XVI Muzycznych Spotkań z Folklorem w Pieskach
20.	01.07.2018r.	Warsztaty wyplatania wianków podczas XVI Muzycznych Spotkań z Folklorem w Pieskach
21.	03.07.2018r.	Gry i zabawy naszych dziadków – działania plenerowe
22.	04.07.2018r.	Warsztaty międzypokoleniowe z fundacją Między
23.	10.07.2018r.	Gry i zabawy naszych dziadków – działania plenerowe
24.	11.07.2018r.	Warsztaty kreatywne „Porzucone opowieści” z fundacją Między
25.	17.07.2018r.	Gry i zabawy naszych dziadków – działania plenerowe
26.	24.07.2018r.	Gry i zabawy naszych dziadków – działania plenerowe
27.	31.07.2018r.	Gry i zabawy naszych dziadków – działania plenerowe
28.	03.08.2018r.	Warsztaty międzypokoleniowe z fundacją Między
29.	07.08.2018r.	Gry i zabawy naszych dziadków – działania plenerowe
30.	10.08.2018r.	Wakacyjna Strefa Malucha – gry i zabawy dla maluszków
31.	10.08.2018r.	Otwarte zajęcia gier planszowych
32.	14.08.2018r.	Gry i zabawy naszych dziadków – działania plenerowe
33.	17.08.2018r.	Otwarte zajęcia gier planszowych
34.	20.08.2018r.	Warsztaty kreatywne „Porzucone opowieści” z fundacją Między
35.	21.08.2018r.	Gry i zabawy naszych dziadków – działania plenerowe
36.	23.08.2018r.	Warsztaty teatralne dla młodzieży
37.	24.08.2018r.	Otwarte zajęcia gier planszowych
38.	28.08.2018r.	Gry i zabawy naszych dziadków – działania plenerowe
39.	14.09.2019r.	Święto Obry i Paklicy – impreza o charakterze ekologicznym dla dzieci z przedszkoli i szkół podstawowych
40.	18.09.2018r.	Zajęcia z cyklu Mama Cafe „Mój mały geniusz”
41.	14.10.2018r.	Wyprzedaż garażowa dla dzieci i młodzieży ze szkół międzyrzeckich
42.	16.10.2018r.	Zajęcia z cyklu Mama Cafe

43.	18.10.2018r.	Spektakl „Demaskacja” w wykonaniu teatru Zatem dla międzyrzeckich szkół podstawowych
44.	22.10.2018r.	Spektakl „Demaskacja” w wykonaniu teatru Zatem dla międzyrzeckich szkół średnich
45.	22.10.2018 r.	Zajęcia z cyklu Mądry Maluch
46.	13.11.2018 r.	Zajęcia z cyklu Mama Cafe
47.	19.11.2108 r.	Zajęcia z cyklu Mądry Maluch
48.	11.12.2018r.	Zajęcia z cyklu Mama Cafe

Tabela nr 20. Warsztaty i działania skierowane do dzieci i młodzieży organizowane przez MOK.

V. Spektakle, kabarety, koncerty artystów profesjonalnych organizowane przez MOK

Lp.	Data	Nazwa wydarzenia
1.	22.01.2018r.	Spektakl „Scenariusz dla trzech aktorów” w wykonaniu Andrzeja Grabowskiego, Jana Peszka i Mikołaja Grabowskiego
2.	18.02.2018r.	Koncert artystyczny w wykonaniu Orkiestry Reprezentacyjnej Wojsk Lądowych (współorganizacja z JW Międzyrzecz)
3.	08.03.2018r.	Spotkanie autorskie z Jakubem Poradą z okazji Dnia Kobiet
4.	19.03.2018r.	Koncert Aloszy Awdiejewa
5.	18.04.2018r.	Kabaret Ani Mru Mru
6.	21.04.2018r.	Koncert Wiedeński
7.	06.05.2018r.	Koncert artystyczny w wykonaniu Reprezentacyjnego Zespołu Wojska Polskiego (współorganizacja z JW Międzyrzecz)
8.	10.05.2018r.	Kabaret Młodych Panów
9.	11.05.2018r.	Kabaret Ciach (współorganizacja z JW Międzyrzecz)
10.	22.05.2018r.	Dni Międzyrzecza – Święto Między Rzekami: koncert zespołu Classic
11.	25.05.2018r.	Dni Międzyrzecza – Święto Między Rzekami: koncert zespołu Defis
12.	25.05.2018r.	Dni Międzyrzecza – Święto Między Rzekami: koncert zespołu Weekend
13.	25.05.2018r.	Dni Międzyrzecza – Święto Między Rzekami: koncert Czadoman
14.	26.05.2018r.	Dni Międzyrzecza – Święto Między Rzekami: występ Dj Adamusa i Pesos Sax Fighter
15.	26.05.2018r.	Dni Międzyrzecza – Święto Między Rzekami: koncert SŁAWOMIR
16.	26.05.2018r..	Dni Międzyrzecza – Święto Między Rzekami: koncert zespołu Blue Cafe
17.	01.07.2018r.	Koncert zespołu Katarynka z Białorusi
18.	11.08.2018r.	Euforia Dźwięku: koncerty zespołów The Decadance Club, Das Moon
19.	28.09.2018 r.	Koncert zespołu Stare Dobre Małżeństwo

20.	12.10.2108 r.	Recital Remigiusza Bordy
21.	13.10.2018 r.	Spotkania z muzyką klasyczną: kwartet smyczkowy Elptique Ensemble
22.	14.10.2018 r.	Gdybym był bogaczem – koncert muzyki żydowskiej
23.	20.10.2018 r.	Spotkania z muzyką klasyczną: Koncert Marszałkowski – Weronika Kujawa, Amelia Maszońska i Piotr Szychowski
24.	03.11.2018 r.	Spotkania z muzyką klasyczną: Mistrzowie wiolinistyki – Celina Kotz
25.	06.11.2018 r.	Fantazja polska, czyli Paderewski all inclusive – widowisko muzyczne
26.	12.11.2018 r.	Spektakl „Weekend z R”
27.	02.12.2108 r,	Kabaret SMILE
28.	15.12.2018 r.	Koncert świąteczny – Katarzyna Cerekwicka, współorganizacja z 17. WBZ w Międzyrzeczu

Tabela 21. Spektakle, kabarety, koncerty artystów profesjonalnych organizowane przez MOK.

- kulturalne organizowane przez Muzeum Fortyfikacji i Nietoperzy w Pniewie:

W 2018 roku Międzyrzeczki Rejon Umocniony zorganizował dwie imprezy cykliczne o charakterze militarno-historycznym:

- w styczniu 2018 r. odbył się „Piknik Militarny”, który co roku gromadzi duże rzesze miłośników militariów oraz inscenizacji bitew historycznych. W tym roku frekwencja także dopisała co przekłada się na 937 wydanych wejściówek na darmowe zwiedzanie podziemnych tras. Dodatkowymi atrakcjami były zjazdy na linach oraz przejazd wojskowym wozem opancerzonym BTR, które także były bez opłat;
- w maju 2018 r. Muzeum Fortyfikacji i Nietoperzy uczestniczyło w ogólnopolskiej akcji „Noc Muzeum”, na którą także przygotowaliśmy darmowe wejściówki na zwiedzanie bunkrów, zjazdy na linach oraz przejazdy BTR. Wydaliśmy w sumie 219 wejściówek.

MRU uczestniczyło także w wielu targach turystycznych, które odbywały się w Poznaniu, Wrocławiu, Katowicach i Nadarzynie oraz w Zlocie Pojazdów Militarnych w Bornym Sulinowie.

MRU uczestniczyło także w Programie Współpracy INTERREG V A Brandenburgia – Polska 2014-2020 w ramach celu “Europejska Współpraca Terytorialna” Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Projekt “Na szlaku wspólnej historii”.

Muzeum skorzystało także z możliwości dofinansowania UE na realizację projektu “Przebudowa wraz z rozbudową budynku Muzeum Fortyfikacji i Nietoperzy” wraz z budową kolejki wąskotorowej w podziemnych korytarzach MRU.

Uchwała Nr XLVIII/440/18 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 20 marca 2018 r. w sprawie wykazu kąpielisk oraz sezonu kąpielowego na terenie Gminy Międzyrzecz na rok 2018r. Na terenie gminy zgłoszonym przez organizatora było jedno kąpielisko zlokalizowane na Ośrodku Wypoczynkowym Głębokie nad jeziorem Głębokie. Organizatorem kąpieliska był Międzyrzecki Ośrodek Sportu i Wypoczynku w Międzyrzeczu. Sezon kąpielowy na kąpielisku trwał od 1 lipca do 31 sierpnia 2018 r. Kąpielisko nad jeziorem Głębokie cieszy się ogromną popularnością, zarówno wśród mieszkańców gminy Międzyrzecz, gmin ościennych oraz turystów z poza naszego regionu. Jest cenionym miejscem zwłaszcza wśród mieszkańców województwa dolnośląskiego.

16. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Organizacje pozarządowe realizowały we współpracy z gminą Międzyrzecz szereg zadań publicznych, otrzymując wsparcie finansowe w formie dotacji w następujących obszarach:

- 1) pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób;
- 2) działalności charytatywnej;
- 3) podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej;
- 4) ochrony i promocji zdrowia, w tym działalności leczniczej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej;
- 5) działalności na rzecz osób niepełnosprawnych;
- 6) działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
- 7) nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania;
- 8) działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży;
- 9) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
- 10) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej;
- 11) ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego;
- 12) turystyki i krajoznawstwa;
- 13) promocji i organizacji wolontariatu;
- 14) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym;
- 15) ratownictwa i ochrony ludności;
- 16) działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, w zakresie określonym w art. 4 ust. 1 pkt 1 – 32 ustawy;
- 17) działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym.

Na realizację niniejszego programu pierwotnie zaplanowano kwotę **610.500,00 zł.**

W 2018 r. dotacje na realizację zadań publicznych otrzymało 23 podmioty na łączną kwotę **688.687,88 zł.**

Wszystkie organizacje pozarządowe, które otrzymały dotacje złożyły w terminie sprawozdanie z wykonania zadania publicznego. Po weryfikacji sprawozdań stwierdzono, iż wszystkie dotacje zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.

W ramach ogłoszonych otwartych konkursów ofert dotacje otrzymały następujące podmioty:

Lp.	nazwa zadania publicznego	nazwa oferenta	wysokość przyznanej dotacji
1.	Odkrywanie nowych miejsc poprzez taniec oraz organizacja Koncertu Urodzinowego Zespołu TRANS	Stowarzyszenie Przyjaciół i Zespołu Tanecznego „TRANS” ul. Krajewskiej 2, 66-440 Skwierzyna	22.000,00 zł
2.	Rozwijanie aktywności intelektualnej, fizycznej, kulturalnej i społecznej emerytów	Międzyrzecki Uniwersytet Trzeciego Wieku, ul. Konstytucji 3 Maja 30, 66-300 Międzyrzecz	8.000,00 zł
3.	Działania na rzecz opieki i wychowania dzieci i młodzieży oraz organizacji czasu wolnego poprzez prowadzenie zajęć świetlicowych w świetlicy wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Międzyrzecz	Parafialny Zespół CARITAS Parafii pw. Św. Jana Chrzciciela, ul. Spokojna 6, 66-300 Międzyrzecz	70.000,00 zł
4.	Dziś, Jutro, Pojutrze	Chorągiew Ziemi Lubuskiej Związku Harcerstwa Polskiego Hufiec Międzyrzecz ZHP im. Zawiszków, ul. Marcinkowskiego 26, 66-300 Międzyrzecz	4.000,00 zł
5.	Kolonie edukacyjne „Survival” i „Kolonijny skaut” z elementami profilaktyki uzależnień w łażach	Polskie Towarzystwo Krajoznawcze, ul. Prosta 53, 65-783 Zielona Góra	50.000,00 zł

Tabela nr 22. Dotacje udzielone podmiotom w ramach ogłoszonych otwartych konkursów ofert.

Gmina przyznała dotacje na realizację zadań publicznych zlecone organizacjom pozarządowym w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej:

Lp.	zadanie	nazwa oferenta	dotacja
1.	Wspieranie szkolenia i współzawodnictwa sportowego w zakresie tenisa ziemnego na terenie gminy Międzyrzecz.	Klub Sportowy KS „Orzeł Międzyrzecz”	2.000 zł
2.	Wspieranie szkolenia i współzawodnictwa sportowego w zakresie tenisa stołowego na terenie gminy Międzyrzecz.	Klub Sportowy KS „Orzeł Międzyrzecz”	2.000 zł
3.	Wspieranie szkolenia i współzawodnictwa sportowego w piłce siatkowej na terenie miasta Międzyrzecz.	Klub Sportowy KS „Orzeł Międzyrzecz”	170.000 zł
4.	Wspieranie szkolenia i współzawodnictwa sportowego w piłce nożnej na terenie miasta Międzyrzecz.	MKS „Orzeł” Międzyrzecz	180.000 zł
5.	Wspieranie szkolenia i współzawodnictwa sportowego w piłce nożnej na terenie Sołectwa Kursko.	Gminny Klub Sportowy FC Kursko	10.000 zł
6.	Wspieranie szkolenia i współzawodnictwa sportowego w judo na terenie miasta Międzyrzecz.	Klub Sportowy Judo Spartakus	3.000 zł
7.	Wspieranie szkolenia i współzawodnictwa sportowego w piłce siatkowej dzieci i młodzieży z uczniowskiego klubu sportowego „Trójka” w Międzyrzeczu.	Uczniowski Klub Sportowy „Trójka”	2.000 zł
8.	Wspieranie szkolenia i współzawodnictwa sportowego w piłce siatkowej dzieci i młodzieży z uczniowskiego klubu sportowego „Orliki” w Międzyrzeczu.	Uczniowski Klub Sportowy „Orliki”	2.000 zł
9.	Wspieranie szkolenia i współzawodnictwa sportowego w piłce siatkowej dzieci i młodzieży z uczniowskiego klubu sportowego „Kasztelan” w Międzyrzeczu	Uczniowski Klub Sportowy „Kasztelan”	3.000 zł

10.	Wspieranie szkolenia i współzawodnictwa sportowego w sumo dzieci i młodzieży z uczniowskiego klubu sportowego „Korona” w Kaławie	Uczniowski Klub Sportowy „Korona Kaława”	10.000 zł
11	Wspieranie szkolenia i współzawodnictwa sportowego w piłce nożnej na terenie Sołectwa Pieski.	Klub Sportowy AS Pieski	15.000 zł
12.	Wspieranie szkolenia i współzawodnictwa sportowego w pływaniu oraz strzelectwie sportowym na terenie miasta Międzyrzecz	Klub Sportowy „Kasztelanka”	2.000 zł.
13.	Wspieranie szkolenia i współzawodnictwa sportowego w grze w szachy na terenie miasta Międzyrzecz	Klub Sportowy „Hetman Międzyrzecz”	2.000 zł

Tabela nr 23. Dotacje przyznane przez Gminę na realizację zadań publicznych, zlecone organizacjom pozarządowym w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej.

Gmina przyznała dotacje na realizację zadań publicznych zlecone organizacjom pozarządowym z pominięciem otwartego konkursu ofert:

Lp.	nazwa zadania publicznego	nazwa oferenta	wysokość przyznanej dotacji
1	Powierzenie realizacji zadania publicznego na rzecz profilaktyki raka piersi i pomocy w rehabilitacji psychicznej i fizycznej po operacji raka piersi kobiet z terenu Gminy Międzyrzecz	Stowarzyszenie Amazonek w Międzyrzeczu	910,00
2.	Powierzenie realizacji zadania publicznego na rzecz profilaktyki białaczki „Dzień dawcy szpiku kostnego w Gminie Międzyrzecz	Fundacja „Przeciwko Leukemii” z siedzibą w Warszawie	1.000,00
3.	Wsparcie realizacji zadania publicznego - kampanii promocji zdrowia w zakresie diabetologii w Gminie Międzyrzecz	Międzyrzeckie Stowarzyszenie Diabetyków „Jeż” w Międzyrzeczu	1.000,00 zł
4.	Powierzenie zadania publicznego w zakresie podejmowanie działań na rzecz propagowania i promocji zdrowego stylu życia wśród młodzieży szkolnej oraz propagowanie idei	Polski Czerwony Krzyż, Lubuski Oddział Okręgowy w Zielonej Górze, Zarząd Rejonowy w Międzyrzeczu	4.500,00 zł

	honorowego oddania krwi poprzez organizację		
5.	Powierzenie realizacji zadania publicznego w zakresie nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania – Stwarzanie warunków rozwoju talentów dzieci i młodzieży	Lubuskie Stowarzyszenie Pomocy Szkole – Międzyrzeckie Koło „Wspieramy Młode Talenty”	1.000,00 zł
6.	Powierzenie realizacji zadania publicznego w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego – Festyn Rodzinny	Parafia pw. św. Jana Chrzciciela w Międzyrzeczu	1.000,00 zł
7.	Wsparcie realizacji zadania publicznego w zakresie organizacji i wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej – wymarzone pojutrze – Rajd z okazji 75 rocznicy Akcji pod Arsenalem	Polskie Towarzystwo Turystyczno- Krajoznawcze Oddział „Ziemi Międzyrzeckiej” w Międzyrzeczu	1.993,00 zł
8.	Wsparcie realizacji zadania publicznego w zakresie działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym - „Biesiada integracyjna seniorów PZERiI Międzyrzecz	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy w Międzyrzeczu	1.840,39 zł
9.	Powierzenie realizacji zadania publicznego w zakresie działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży – Ogólnopolski zlot Związku Harcerstwa Polskiego Gdańsk 2018	Chorągiew Ziemi Lubuskiej Związku Harcerstwa Polskiego Hufiec Międzyrzecz ZHP	5.000,00 zł
10.	Powierzenie realizacji zadania publicznego w zakresie działania na rzecz osób w wieku emerytalnym- Pół żartem, pół serio- zajęcia dla Seniorów	Fundacja Inicjatyw Społecznych „Między”	5.000,00 zł
11.	Wsparcie realizacji zadania publicznego w zakresie działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży - Edukacyjna opieka wychowawcza - ferie w Gdańsku	Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi w Międzyrzeczu	2.000,00 zł
12.	Powierzenie realizacji zadania publicznego w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego- „Piknik Wojciechowy”	Parafia p.w. Św. Wojciecha w Międzyrzeczu	1.000,00 zł

13.	Powierzenie realizacji zadania publicznego w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego- Inscenizacja Misterium	Parafia p.w. Bożego Miłosierdzia w Kęszycy Leśnej	1.850,00 zł
14.	Wsparcie realizacji zadania publicznego w zakresie turystyki i krajoznawstwa - „Biuro Informacji Turystycznej w Międzyrzeczu	Polskie Towarzystwo Turystyczno- Krajoznawcze Oddział „Ziemi Międzyrzeckiej” w Międzyrzeczu	10.000,00 zł
15.	Powierzenie realizacji zadania publicznego w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego- Wyjazd na otwarty Puchar Polski WADF/POLISH OPEN CUP	Stowarzyszenie Przyjaciół i Zespołu Tanecznego TRANS w Skwierzynie	6.000,00 zł
16.	Wsparcie realizacji zadania publicznego w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego- XXIII Prezentacje Artystyczne dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	Międzyrzeckie Stowarzyszenie „SZANSA” na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Uzdolnionej Artystycznie w Międzyrzeczu	1.000,00 zł
17.	Wsparcie realizacji zadania publicznego w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego- „Wyjazdowe warsztaty wokalne”	Stowarzyszenie „Kęszyczanki” z Kęszycy Leśnej	1.000,00 zł
18.	Wsparcie realizacji zadania publicznego w zakresie działalności turystyki i krajoznawstwa- wędrówki w poszukiwaniu 770 letniej historii Międzyrzecz	Polskie Towarzystwo Turystyczno- Krajoznawcze oddział „Ziemi Międzyrzeckiej”	1.200,00
19.	Wsparcie realizacji zadania publicznego ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego – edukacyjna i przeciwdziałanie bezdomności	Skwierzyńskie Towarzystwo Ochrony Zwierząt	9.500,00
20.	Wsparcie realizacji zadania publicznego w zakresie upowszechniania wiedzy i umiejętności na rzecz obronności państwa – „Weterani Niepodległości 1918-2018”	Fundacja Bezpieczeństwa i Rozwoju, z siedzibą w Warszawie	8.087,50
21.	Powierzenie realizacji zadania publicznego obejmującego działania w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego – II Jesienne spotkania kameralne Międzyrzecz 2018	Stowarzyszenie Miłośników Muzyki Organowej i kameralnej „Sauerianum”	8.000,00

22.	Wsparcie realizacji zadania publicznego w zakresie działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży – wycieczka drogi do Niepodległej – Dezydery Chłapowski	Polskie Towarzystwo Turystyczno –Krajoznawcze Oddział „Ziemi Międzyrzeckiej”	2.807,00
23.	Wsparcie realizacji zadania publicznego w zakresie działań na rzecz osób niepełnosprawnych- Happening „Dotknij świat, poczuj muzykę”	Towarzystwo Pomocy Głuchoniewidomym- Lubuska Jednostka Wojewódzka TPG w Międzyrzeczu	2.995,30 zł

Tabela nr 24. Dotacje przyznane przez Gminę na realizację zadań publicznych, zlecone organizacjom pozarządowym z pominięciem otwartego konkursu ofert.

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi działa prawidłowo. Wszystkie podmioty, które otrzymały dofinansowanie, w terminie złożyły sprawozdanie z realizacji zadania oraz prawidłowo rozliczyły otrzymaną dotację.

Gmina w ramach aktywności obywatelskiej brała udział w inicjatywach podejmowanych przez organizacje pozarządowe. Wsparcie finansowe i rzeczowe odbyło się w ramach patronatu burmistrza nad wydarzeniami. Do najważniejszych wydarzeń zrealizowanych w ramach aktywności obywatelskiej należą:

1. Stowarzyszenie Międzyrzecki Chór Kameralny

W dniu 14 stycznia 2018 r w Kościele pw. św. Jana Chrzciciela w Międzyrzeczu odbył się koncert kolęd. Współorganizatorem koncertu była 17 Wielkopolska Brygada Zmechanizowana oraz Klub Wojskowy 17 Wielkopolskiej Brygady Zmechanizowanej w Międzyrzeczu. Gmina przekazała środki finansowe w kwocie 2.500,00 zł na opłacenie kosztów przeprowadzenia koncertu.

2. Liga Obrony Kraju

W dniu 23-24 lutego 2018r. z inicjatywy LOK zorganizowano Otwarte Zawody Strzeleckie o Puchar Burmistrza –Edycja I-II „Strzał 10”. Gmina Międzyrzecz ufundowała puchary, medale oraz zakup materiałów niezbędnych do przeprowadzenia zawodów.

3. Uczniowski Klub Sportowy „Orliki”

Ogólnopolski Turniej Mini piłki Siatkowej „Dwójek” Chłopców odbył się w dniu 24 lutego 2018 r. w Hali Widowiskowo Sportowej w Międzyrzeczu. W zawodach udział wzięło 25 zespołów. Gmina przekazała materiały promocyjne, które zostały wręczone dla każdego uczestnika turnieju. Ponadto ufundowano 6 pucharów, 2 statuetki, medale i dyplomy. W zawodach została zabezpieczona obsługa medyczna.

4. Stowarzyszenie Międzyrzecki Chór Kameralny

W dniu 11 marca 2018 r. o godz. 19.00 odbył się koncert chóralny pieśni pasyjnych w Sanktuarium pw. Pierwszych Męczenników Polski w Międzyrzeczu. Gmina pokryła koszty wyżywienia uczestników koncertu w kwocie 2.000,00 zł.

5. Chorągiew Ziemi Lubuskiej Związku Harcerstwa Polskiego Hufiec Międzyrzecz ZHP im. Zawiszaków

Konferencja Popularnonaukowa „100 lat Niepodległej Polski - 100 lat ZHP” odbyła się w dniu 27 kwietnia 2018 r. w Szkole Podstawowej Nr 2. Gmina ufundowała tablicę pamiątkową o treści: baza harcerska im. hm Wirgiliusza Szuby.

6. Chorągiew Ziemi Lubuskiej Związku Harcerstwa Polskiego Hufiec Międzyrzecz ZHP im. Zawiszaków

W dniach 18-19 maja 2018 r. odbył się X Rajd „Szlakiem stalowych kopu” w Międzyrzeczu - Kęszycy Leśnej oraz Wysokiej. Został ufundowany puchar oraz przekazano materiały promocyjne gminy.

7. Stowarzyszenie „Pomoc Dzieciom Niepełnosprawnym”

Obchody Światowego Dnia Świadomości o Autyzmie odbyły się w dniach 12 i 13 kwietnia 2018 r. w Międzyrzeczkim Ośrodku Kultury. Gmina ufundowała 30 pamiątkowych medali dla dzieci uczestniczących w Dniu Świadomości Autyzmu.

8. Klub Sportowy KS „ORZEŁ MIĘDZYRZECZ”- sekcja piłki siatkowej

W dniach 11-13 maja 2018 r. w hali Widowiskowo Sportowej Międzyrzeczkiego Ośrodka Sportu i Wypoczynku odbył się Turniej Półfinałowy o wejście do I Ligi Piłki Siatkowej. Udział wzięły udział 4 zespoły. Gmina przekazała puchary, statuetki, materiały promocyjne oraz udzieliła wsparcia finansowego w kwocie 5.000,00 zł.

9. Uczniowski Klub Sportowy KORONA KAŁAWA

W dniach 25-26 maja 2018 r. odbyły się Międzywojewódzkie Mistrzostwa Młodzików w Sumo strefy „A” w Międzyrzeczu . Współorganizatorami zawodów było Ministerstwo Sportu i Turystyki , Polski Związek Sumo, Międzyrzeczki Ośrodek Sportu i Rekreacji oraz Szkoła w Kaławie.

10. Parafia Greckokatolicka (bizantyjsko-ukraińska) p.w. Św. Cyryla i Metodego

Uroczystości związane z jubileuszem 60- lecia istnienia greckokatolickiej parafii w Międzyrzeczu odbyły się w dniach 25-26 maja 2018r. Gmina pokryła koszty związane z wyżywieniem uczestników wydarzenia.

11. Polski Związek Wędkarski koło Nr 1, 2 i 3 w Międzyrzeczu

W dniu 26 maja 2018 r. odbyły się zawody wędkarskie i spławikowe w 3 kategoriach. Gmina ufundowała puchary, medale oraz dyplomy.

12. Parafia Rzymsko- Katolicka pw. św. Wojciecha w Międzyrzeczu

Festiwal poezji śpiewanej odbył się w dniu 30 czerwca 2018 r. nad jeziorem Głębokie. Gmina udzieliła wsparcia finansowego w kwocie 1.500,00 zł.

13. Międzyrzeczkie Stowarzyszenie Tenisowe

W dniu 11 sierpnia 2018 r. odbył się IV Turniej Tenisowy Dzieci i Młodzieży im. Henryka Dobrowolskiego w Międzyrzeczu. Gmina przekazała materiały promocyjne dla uczestników turnieju.

14. Międzyrzeckie Stowarzyszenie Tenisowe

W dniach 17-19 sierpnia 2018 r. odbył się XIII Turniej Tenisowy im. Henryka Dobrowolskiego. Gmina przekazała puchary oraz materiały promocyjne dla uczestników turnieju.

15. Stowarzyszenie Przyjaciół i Zespołu tanecznego TRANS

Koncert Urodzinowy Osiemnastolecie Zespołu TRANS odbył się w dniu 15 września 2018 r. o godz. 17.30 w Międzyrzeckim Ośrodku Kultury. W ramach współpracy dla zespołu została udostępniona bezpłatnie sala kinowa w Międzyrzeckim Ośrodku Kultury. Ponadto zostały przekazane materiały promocyjne.

16. Liga Obrony Kraju i Klub Strzelecko Kolekcjonerski Spectrum

Warsztaty Technik Interwencji i Bezpieczeństwa Powszechnego odbyły się w dniu 22 września 2018 r. Gmina pokryła koszty zabezpieczenia logistycznego w kwocie 3.000,00 zł.

17. Związek Literatów Polskich Zarząd Oddziału w Zielonej Górze

Uroczysta promocja książki wierszy i prozy „Nadzieja kwitnie dłużej...” odbyła się 16 października 2018 r. w Młodzieżowym Centrum Kultury i Edukacji „Dom Harcerza” w Zielonej Górze. Gmina przekazała kwotę 1.000,00 zł na wydanie publikacji z okazji Roku Praw Kobiet.

18. Stowarzyszenie „Pomoc Dzieciom Niepełnosprawnym”

W dniu 17 października 2018 w Międzyrzeckim Ośrodku Kultury odbyły się Międzyrzeckie Obchody Święta Niepełnosprawnych „Zatańczmy Razem”. Gmina ufundowała medale okolicznościowe dla uczestników.

Ponadto Gmina Międzyrzecz przy okazji innych inicjatyw podejmowanych przez organizacje pozarządowe przekazywała materiały promocyjne dla uczestników i zaproszonych gości. Dotyczyło to imprez organizowanych przez Międzyrzecki Uniwersytet Trzeciego Wieku, Międzyrzecki Chór Kameralny, Hufiec Międzyrzecz ZHP, Liga Obrony Kraju, Stowarzyszenie Lubuski Weekend Gitarowy, Stowarzyszenie Św. Jan Chrzciciel, Lubuskie Stowarzyszenie Pomocy Szkole, Fundację „Między”.

Niebagatelny wpływ na działania w ramach aktywności obywatelskiej ma wprowadzenie Budżetu Obywatelskiego. Dane dotyczące efektów działań w tym zakresie znajdują się w punkcie dotyczącym realizacji BO.

25 września 2018 r. Rada Miejska w Międzyrzeczu podjęła uchwałę Nr LVI/439/18 z dnia w sprawie przyjęcia Programu Współpracy Gminy Międzyrzecz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2019.

17. Oświata i edukacja

W 2018 roku na oświatę zostało przeznaczone łącznie 29.900.337 zł.

Na zadania objęte subwencją – 21.487.855 zł, w tym subwencja oświatowa wynosiła – 14.544.089 zł, z budżetu gminy wydatkowano – 6.943.766 zł.

Przedszkola – 5.117.267 zł.

Stołówki – 2.281.866 zł.

Świetlice – 1.013.349 zł.

SIEĆ SZKÓŁ I PLACÓWEK OŚWIATOWYCH

1. Placówki oświatowe prowadzone przez Gminę Międzyrzecz:

- Szkoła Podstawowa Nr 1 z Oddziałami Sportowymi w Międzyrzeczu,
- Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Szarych Szeregów w Międzyrzeczu,
- Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Powstańców Wlkp. w Międzyrzeczu,
- Szkoła Podstawowa Nr 4 w Międzyrzeczu,
- Szkoła Podstawowa Nr 6 w Międzyrzeczu,
- Szkoła Podstawowa w Kaławie,
- Szkoła Podstawowa w Bukowcu,
- Przedszkole Nr 1 z Grupami Żłobkowymi „Pod Jarzębinką”,
- Przedszkole Nr 4 „Bajkowa Kraina”,
- Przedszkole Nr 6 im. Jana Brzechwy.

2. Placówki publiczne prowadzone przez inny organ niż Gmina Międzyrzecz: Szkoła Podstawowa dla Dorosłych.

3. Placówki niepubliczne:

- Niepubliczne przedszkole „Bajkowy Zakątek”,
- Niepubliczne przedszkole „Tęczowa Akademia”,
- Niepubliczne przedszkole „Jutrzenka”,
- Niepubliczne przedszkole „Bocianie Gniazdo”,
- Niepubliczne przedszkole „Bajkowy Dworek”,
- Niepubliczny punkt przedszkolny „Przedszkole językowe Żłota Rybka”,
- Niepubliczny Żłobek „Wyspa Szkrabów”.

SPECYFIKA ODDZIAŁÓW W PRZEDSZKOLACH I POSZCZEGÓLNYCH TYPAH SZKÓŁ SAMORZĄDOWYCH w roku 2018

Tabela nr 25. Stan organizacji szkół podstawowych i gimnazjów w roku szkolnym 2017/2018 na dzień 30.09.2017 r.

Lp.	Nazwa placówki	Liczba oddziałów				Liczba uczniów i dzieci				liczba dzieci i uczniów w rozbiciu na oddziały										
		liczba oddziałów I-VIII	liczba oddziałów klas gimnazjalnych	liczba oddziałów przedszkolnych	razem	liczba uczniów klas I - VIII	liczba uczniów klas gimnazjalnych	liczba dzieci w oddziałach przedszkolnych	razem	Oddział przedszkolny	klasa I	klasa II	klasa III	klasa IV	klasa V	klasa VI	klasa VII	klasa VIII	klasa II gim.	klasa III gim.
1	Szkoła Podstawowa Nr 1	5	12	2	19	117	231	47	395	47	15	0	0	48	0	0	54	0	124	107
2	Szkoła Podstawowa Nr 2	25	0	4	29	536	0	97	633	97	70	37	136	87	77	75	54	0	0	0
3	Szkoła Podstawowa Nr 3	25	0	2	27	548	0	43	591	43	47	17	151	68	112	107	46	0	0	0
4	Szkoła Podstawowa Nr 4	7	0	3	10	119	0	66	185	66	0	15	26	19	21	19	19	0	0	0
5	Szkoła Podstawowa Nr 6	9	8	0	17	200	182	0	382	0	62	0	0	95	0	0	43	0	94	88
6	Szkoła Podstawowa w Bukowcu	6	0	1	7	66	0	25	91	25	0	14	12	16	7	6	11	0	0	0
7	Szkoła Podstawowa w Kaławie	7	0	2	9	118	0	42	160	42	14	13	19	23	16	22	11	0	0	0
	Ogółem	84	20	14	118	1704	413	320	2437	320	208	96	344	356	233	229	238	0	218	195

Tabela nr 26. Stan organizacji szkół podstawowych i gimnazjów w roku szkolnym 2018/2019 na dzień 30.09.2018 r.

Lp.	Nazwa placówki	Liczba oddziałów			Liczba uczniów i dzieci				liczba dzieci i uczniów w rozbiciu na oddziały									
		liczba oddziałów szkolnych	liczba oddziałów przedszkolnych	razem	liczba uczniów klas I - VIII	liczba uczniów klas gimnazjalnych	liczba dzieci w oddziałach przedszkolnych	razem	Oddział przedszkolny	klasa I	klasa II	klasa III	klasa IV	klasa V	klasa VI	klasa VII	klasa IVIII	klasa III gim.
1	Szkoła Podstawowa Nr 1	11	2	13	246	124	49	419	49	50	17	-	46	49	-	38	46	124
2	Szkoła Podstawowa Nr 2	24	4	28	536	-	99	635	99	75	68	38	94	90	79	39	53	-
3	Szkoła Podstawowa Nr 3	23	5	28	523	-	125	648	125	74	45	17	96	67	111	66	47	-
4	Szkoła Podstawowa Nr 4	9	3	12	149	-	70	219	70	15	-	16	27	22	21	23	25	-
5	Szkoła Podstawowa Nr 6	16	-	16	351	91	-	442	-	50	61	-	59	91	-	44	46	91
6	Szkoła Podstawowa w Bukowcu	7	1	8	81	-	25	106	25	15	-	14	13	15	7	6	11	-
7	Szkoła Podstawowa w Kaławie	8	2	10	123	-	46	169	46	9	16	12	18	21	16	20	11	-
	Ogółem	98	17	115	2009	215	414	2638	414	288	207	97	353	355	234	236	239	215

Tabela nr 27. Stan organizacji przedszkoli publicznych
w roku szkolnym 2017/2018r. na dzień 30.09.2017r.

Lp.	Placówka	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
1.	Przedszkole Nr 1	6	150
2.	Przedszkole Nr 4	6	144
3.	Przedszkole Nr 6	6	145
Razem		17	439

Tabela nr 28. Stan organizacji przedszkoli publicznych
w roku szkolnym 2018/2019r. na dzień 30.09.2018r.

	Placówka	Liczba oddziałów	Liczba dzieci
1.	Przedszkole Nr 1 z Grupami Żłobkowymi „Pod Jarzębinką” w Międzyrzeczu	6	150
2.	Przedszkole Nr 4 „Bajkowa Kraina” w Międzyrzeczu	5	147
3.	Przedszkole Nr 6 Przedszkole Nr 6 im. Jana Brzechwy w Międzyrzeczu	6	145
Razem		18	442

Organizacja pracy szkół i przedszkoli, dla których organem prowadzącym jest gmina Międzyrzecz opiera się na arkuszach organizacji szkół i przedszkoli. Określają one szczegółową organizację nauczania, wychowania i opieki w danym roku szkolnym.

Arkusz organizacji szkoły lub przedszkola opracowuje dyrektor szkoły lub przedszkola, po zasięgnięciu opinii zakładowych organizacji związkowych. Następnie, po zasięgnięciu opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny, arkusz organizacji szkoły i przedszkola zatwierdza organ prowadzący tj. Burmistrz Międzyrzecza.

Na podstawie zatwierdzonego arkusza organizacji szkoły dyrektor szkoły, z uwzględnieniem zasad ochrony zdrowia i higieny pracy, ustala tygodniowy rozkład zajęć określający organizację zajęć edukacyjnych.

STAN ORGANIZACJI PRZEDSZKOLI NIEPUBLICZNYCH W GMINIE MIĘDZYRZECZ W ROKU 2018

W gminie Międzyrzecz funkcjonuje 5 niepublicznych przedszkoli oraz 2 niepubliczne punkty przedszkolne, tj.:

1. Przedszkole Niepubliczne „Bajkowy Zakątek”, ul. Ściegiennego 1, 66-300 Międzyrzecz,
2. Przedszkole Niepubliczne „Tęczowa Akademia”, ul. Wojska Polskiego 9, 66-300 Międzyrzecz,
3. Przedszkole Niepubliczne „Bocianie Gniazdo”, ul. Świerczewskiego 49, 66-300 Międzyrzecz,
4. Przedszkole Niepubliczne „Jutrzenka”, ul. Spokojna 6, 66-300 Międzyrzecz,
5. Przedszkole Niepubliczne „Bajkowy Dworek”, ul. Poznańska 79, 66-300 Międzyrzecz,
6. Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Przedszkole Językowe Złota Rybka”, ul. Trzcielska 28, Bobowicko, 66-300 Międzyrzecz,
7. Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Przedszkole Językowe Złota Rybka”, os. Kasztelańskie 15, 66-300 Międzyrzecz.

Tabela nr 29. Stan organizacji punktu przedszkolnego oraz przedszkoli niepublicznych w roku szkolnym 2017/2018 na dzień 30.09.2017 r.

Lp.	Placówka	Liczba uczniów
1.	Przedszkole Niepubliczne „Jutrzenka”	53
2.	Przedszkole Niepubliczne „Bajkowy Zakątek”	36
3.	Przedszkole Niepubliczne „Tęczowa Akademia”	34
4.	Przedszkole Niepubliczne „Bocianie Gniazdo”	30
5.	Przedszkole Niepubliczne „Bajkowy Dworek”	30
6.	Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Przedszkole Językowe „Złota Rybka” w Bobowicku	24
7.	Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Przedszkole Językowe „Złota Rybka” w Międzyrzeczu	21
Razem		231

Tabela nr 30. Stan organizacji punktu przedszkolnego oraz przedszkoli niepublicznych w roku szkolnym 2018/2019 na dzień 30.09.2018 r.

Placówka		Liczba dzieci
1	Przedszkole Niepubliczne „Tęczowa Akademia”	16
2	Przedszkole Niepubliczne „Bajkowy Zakątek”	22
3	Przedszkole Niepubliczne „Bocianie Gniazdo”	18
4	Przedszkole Niepubliczne „Jutrzenka”	29
5	Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Złota Rybka” przy os. Kasztelańskim w Międzyrzeczu	10
6	Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Złota Rybka” w Bobowicku	16
Razem		111

KADRA PEDAGOGICZNA W PUBLICZNYCH PRZEDSZKOLACH I SZKOŁACH, DLA KTÓRYCH ORGANEM PROWADZĄCYM JEST GMINA MIĘDZYRZECZ

Nauczyciele są najważniejszym zasobem szkoły. To od ich postawy, zaangażowania i stałego doskonalenia własnych umiejętności zależy czego i jak uczą się uczniowie, jakie podejmą decyzje w sprawie dalszego kształcenia na kolejnym etapie edukacji. To nauczyciel ma być przewodnikiem i doradcą młodego człowieka. Dobór kadry pedagogicznej jest zadaniem dyrektorów placówek. Stan zatrudnienia w danym roku szkolnym wynika z zatwierdzonej przez organ prowadzący organizacji roku, a ta ściśle związana jest z liczbą oddziałów na każdym poziomie nauczania, liczbą godzin wynikającą z podziału na grupy (dotyczy zajęć z wychowania fizycznego, języków obcych, informatyki) zależną od liczebności oddziałów klasowych oraz określoną w rozporządzeniu (ramowe plany nauczania) przez Ministra Edukacji Narodowej liczbą godzin dla poszczególnych przedmiotów i poziomów nauczania. Stan zatrudnienia w poszczególnych placówkach przedstawiają Tabele Nr 7 i Nr 8.

Tabela nr 31. Zatrudnienie w przedszkolach i szkołach w roku szkolnym 2017/2018.

Lp.	Nazwa placówki	nauczyciele	obsługa i administracja
		etaty	etaty
1	Przedszkole Nr 1	11,17	14
2	Przedszkole Nr 4	13,84	12
3	Przedszkole Nr 6	12,57	14
Razem		37,58	40
1	Szkoła Podstawowa Nr 1	45,58	14,5
2	Szkoła Podstawowa Nr 2	69,89	14
3	Szkoła Podstawowa Nr 3	61,85	16,48
4	Szkoła Podstawowa Nr 4	25,34	13
5	Szkoła Podstawowa Nr 6	42,81	12,5
6	Szkoła Podstawowa w Bukowcu	13,71	6
7	Szkoła Podstawowa w Kaławie	17,44	6
Razem		276,62	82,48
Ogółem		314,20	122,48

Tabela nr 32. Zatrudnienie w przedszkolach i szkołach w roku szkolnym 2018/2019.

Lp.	Nazwa placówki	nauczyciele	obsługa i administracja
		etaty	etaty
1	Przedszkole Nr 1	10,42	13,00
2	Przedszkole Nr 4	10,69	13,00
3	Przedszkole Nr 6	10,32	13,00
Razem		31,43	39,00
1	Szkoła Podstawowa Nr 1	28,83	14,50
2	Szkoła Podstawowa Nr 2	64,11	14,00
3	Szkoła Podstawowa Nr 3	58,84	27,25
4	Szkoła Podstawowa Nr 4	28,85	14,00
5	Szkoła Podstawowa Nr 6	31,60	12,50
6	Szkoła Podstawowa w Bukowcu	16,08	6,00
7	Szkoła Podstawowa w Kaławie	15,72	6,00
Razem		244,03	94,25
Ogółem		275,46	133,25

Ważnym elementem funkcjonowania oświaty są kwalifikacje kadry pedagogicznej. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 marca 2013 roku w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli postępowanie egzaminacyjne o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego przeprowadza organ prowadzący szkołę.

W roku 2018 organ prowadzący przeprowadził 3 egzaminy na stopień nauczyciela mianowanego. Wnioski zostały złożone przez nauczycieli zatrudnionych w Przedszkolu Nr 4 (1 osoba), Szkole Podstawowej Nr 6 (1 osoba) oraz Szkole Podstawowej w Bukowcu (1 osoba). Zarządzeniem Burmistrza Międzyrzecza powołana została komisja egzaminacyjna w składzie: dwóch ekspertów z listy MEN, dyrektor szkoły, w której nauczyciel pracuje, przedstawiciel Lubuskiego Kuratora Oświaty, przedstawiciel Burmistrza Międzyrzecza oraz reprezentant związków zawodowych. Nauczyciel ubiegający się o stopień nauczyciela mianowanego przedstawił przed komisją swój dorobek zawodowy oraz plan rozwoju na kolejne lata pracy, odpowiedział również na pytania członków komisji. Wszystkie egzaminy przebiegły pozytywnie, następstwem czego było nadanie stopnia awansu zawodowego.

Status zawodowy nauczycieli i ich wykształcenie ma też znaczący wpływ na wielkość środków finansowych w budżecie. Większość z zatrudnionych w szkołach nauczycieli i pedagogów, dla których organem prowadzącym jest gmina Międzyrzecz, posiada pełne kwalifikacje.

Kadra pedagogiczna cały czas podnosi swoje kwalifikacje i zdobywa (uaktualnia) wiedzę poprzez uczęszczanie na studia podyplomowe, udział w kursach i szkoleniach oraz pracę w zespołach przedmiotowych.

POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW

a) pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym (stypendium za wyniki w nauce)

Stosownie do art. 90b ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty uczniom przysługuje prawo do pomocy materialnej.

Zgodnie z Uchwałą Nr XXX/250/13 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z 29 kwietnia 2013 roku w sprawie sposobu realizacji lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży Nagroda Burmistrza Międzyrzecza przyznawana jest dla najlepszego absolwenta szkoły podstawowej i najlepszego absolwenta gimnazjum, który spełnia kryteria określone w § 9 ww. uchwały, tj.: uzyskał najwyższą średnią ocen z obowiązkowych zajęć edukacyjnych i otrzymał wzorową ocenę z zachowania w roku szkolnym, za który ma być przyznana nagroda. W roku szkolnym Nagrodę Burmistrza Międzyrzecza otrzymał absolwent klasy gimnazjalnej w Szkole Podstawowej Nr 1 z Oddziałami Sportowymi w Międzyrzeczu.

Zgodnie z § 8 ww. uchwały, w roku 2018 Stypendium Burmistrza Międzyrzecza otrzymało 19 uczniów, z czego z:

- Szkoły Podstawowej Nr 1 z Oddziałami Sportowymi w Międzyrzeczu - 5 uczniów,
- Szkoły Podstawowej Nr 2 im. Szarych Szeregów w Międzyrzeczu - 4 uczniów,
- Szkoły Podstawowej Nr 3 im. Powstańców Wlkp. - 4 uczniów,
- Szkoły Podstawowej Nr 4 w Międzyrzeczu - 1 uczeń,
- Szkoły Podstawowej Nr 6 w Międzyrzeczu - 5 uczniów.

b) wyprawka szkolna - rządowy program pomocy uczniom

Jego celem jest wyrównywanie szans edukacyjnych i wspieranie rozwoju edukacyjnego uczniów poprzez dofinansowanie zakupu podręczników. Pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia ogólnego lub podręczników do kształcenia w zawodach jest udzielana uczniom uczęszczającym w roku szkolnym 2017/2018 do klasy II i III dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej, klasy I branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego i technikum.

W roku szkolnym 2017/2018 dofinansowanie na zakup podręczników w ramach Rządowego programu pomocy uczniom otrzymało 39 uczniów.

DOWOŻENIE UCZNIÓW DO SZKÓŁ

W roku 2018 w wyniku rozstrzygniętego przetargu nieograniczonego na świadczenie usług w ramach regularnych przewozów osób, usługi w zakresie dowozu i opieki w czasie przewozu dzieci i uczniów w ramach regularnych specjalnych przewozów osób, usługi w zakresie dowozu dzieci i uczniów niepełnosprawnych zamieszkałych w gminie Międzyrzecz do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Międzyrzeczu, ul. Pamiątkowa 17, wraz z zapewnieniem opieki w trakcie przewozu dzieci zamieszkałych na terenie gminy Międzyrzecz na trasie z domu do szkoły i z powrotem, zadanie realizowało **Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej Spółka z o.o. z siedzibą w Gorzowie Wlkp.**, któremu gmina Międzyrzecz zleciła realizację przedmiot zamówienia zgodnie z warunkami określonymi w umowie.

W roku szkolnym 2017/2018 do szkół dowożonych było 400 uczniów szkół podstawowych i gimnazjów, natomiast od 1 września 2018 roku dowozami objętych jest 407 uczniów.

Uczniowie, którzy po skończonych zajęciach lekcyjnych czekają na odbiór ich przez rodzica lub oczekują na transport do miejsca zamieszkania, mają zapewnioną opiekę świetlicową. Opieka świetlicowa jest sprawowana przez wykwalifikowaną kadrę pedagogiczną w pomieszczeniach wyznaczonych do tego typu zajęć.

DOFINANSOWANIE KOSZTÓW KSZTAŁCENIA MŁODOCIANYCH PRACOWNIKÓW

Zgodnie z art. 122 ustawy Prawo oświatowe pracodawcom, którzy zawarli z młodocianymi pracownikami umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego, przysługuje dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianego pracownika.

Dofinansowanie jest przyznawane na wniosek pracodawcy złożony w terminie 3 miesięcy od dnia zdania przez młodocianego pracownika egzaminu. Burmistrz Międzyrzecza, w drodze decyzji administracyjnej, po stwierdzeniu spełnienia warunków o których mowa w art. 122 ust. 7 ustawy Prawo Oświatowe, przyznaje dofinansowanie.

Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników jest finansowane ze środków Funduszu Pracy.

W roku szkolnym 2018 przyznano **20 pracodawcom** dofinansowanie kosztów kształcenia **29 młodocianych pracowników**, z czego: 24 z tytułu ukończenia nauki zawodu, natomiast 5 z tytułu ukończenia przyuczenia do wykonywania określonej pracy.

Łączna kwota przyznanych dofinansowań kosztów kształcenia młodocianych pracowników w roku 2018 wyniosła **199 185,25 złotych**.

WYKONYWANIE REMONTÓW OBIEKTÓW SZKOLNYCH ORAZ ZADAŃ INWESTYCYJNYCH

Realizując zadania organu prowadzącego określone w art. 10 ust. 1 oraz 3 ustawy Prawo oświatowe, tj. zapewnienie warunków działania szkoły lub placówki, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki, a także wykonywanie remontów obiektów szkolnych oraz zadań inwestycyjnych w tym zakresie, wykonano w poszczególnych placówkach niżej wymienione prace inwestycyjno-remontowe:

Przedszkole Nr 1:

- wyremontowano pomieszczenie gospodarcze,
- odmalowano szatnię,
- wyremontowano dach na środkowym pawilonie,
- wyremontowano zmywalnię;

Przedszkole Nr 4:

- przebudowano aulę na salę dziennego pobytu dzieci z łazienką,
- wyremontowano korytarza,
- doposażono plac zabaw;

Przedszkole Nr 6:

- wymieniono lampy w 5 salach dziennego pobytu dzieci zgodnie z zaleceniem SANEPIDu,
- odmalowano pomieszczenia kuchenne i gospodarcze;

Szkoła Podstawowa Nr 1 z Oddziałami Sportowymi:

- przeprowadzono remont sal lekcyjnych na pierwszej kondygnacji (dostosowano dla najmłodszych dzieci),
- przeprowadzono remont łazienki dostosowując ją do młodszych dzieci,
- doposażono plac zabaw,
- przeprowadzono remont kuchni oraz pomieszczeń magazynowych zgodnie z zaleceniami SANEPIDu;

Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Szarych Szeregów w Międzyrzeczu:

- odmalowano 10 sal lekcyjnych,
- przeprowadzono remont części ogrodzenia terenu szkoły,
- utworzono plac wypoczynkowy dla klas starszych (2 wiaty, ławki piknikowe, ogródek skalny);

Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Powstańców Wlkp. w Międzyrzeczu:

- przeprowadzona została termomodernizacja budynku zgodnie z opracowanym Programem funkcjonalno-użytkowym pt. „Głęboka modernizacja energetyczna budynków Szkoły Podstawowej Nr 3 przy ul. Mickiewicza 5 w Międzyrzeczu, w tym wykorzystania instalacji OZE”; w wyniku przeprowadzonych prac dokonano termomodernizacji całego budynku, wykonano ocieplenie budynku, wymieniono instalację co w tym grzejniki, wymieniono oświetlenie na lampy led, naprawiono dach,

zamontowano system fotowoltaiczny, pomalowano pomieszczenia szkolne i elewację szkoły,

- rozbudowano szkołę o 5 oddziałów przedszkolnych wraz z łącznikiem i niezbędną infrastrukturą, wyposażono oddziały przedszkolne w meble, zabawki i pomoce dydaktyczne,
- doposażono plac zabaw;

Szkoła Podstawowa Nr 4 w Międzyrzeczu:

- przeprowadzono remont sali lekcyjnej z przeznaczeniem na salę przedszkolną;

Szkoła Podstawowa Nr 6:

- przeprowadzono termomodernizację budynku zgodnie z opracowanym Programem funkcjonalno-użytkowym pt. „Głęboka modernizacja energetyczna budynków Szkoły Podstawowej Nr 6 przy ul. Komisji Edukacji Narodowej 1, w tym wykorzystania instalacji OZE”; w wyniku przeprowadzonych prac dokonano termomodernizacji całego budynku, wykonano ocieplenie budynku, wymieniono oświetlenie na lampy led, naprawiono dach, zamontowano system fotowoltaiczny, pomalowano pomieszczenia szkolne i elewację szkoły,
- wymieniono wykładziny podłogowe w 3 salach lekcyjnych zgodnie z zaleceniami SANEPIDu;

Szkoła Podstawowa w Kaławie:

- odmalowano korytarz na parterze,
- odmalowano sale lekcyjne,
- odmalowano szatnię oraz toaletę przy gabinecie lekarskim.

Wyposażenie szkół i przedszkoli w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, programów wychowawczych, przeprowadzenia sprawdzianów i egzaminów.

Najważniejsze działania dydaktyczno-wychowawcze szkoły dotyczą lekcji, czyli konkretnego działania pedagogicznego. Są to świadome i celowo podejmowane w stosunku do uczniów czynności nauczyciela zmierzające do wprowadzenia w uczniach określonych zmian. Optymalizacja działania pedagogicznego na lekcji dotyczyć będzie właściwego doboru i konkretyzacji zadań dydaktyczno-wychowawczych oraz stwarzania odpowiednich warunków potrzebnych do realizacji postawionych zadań.

Ważnym elementem wyposażenia każdej placówki oświatowej jest odpowiedni sprzęt komputerowy oraz pomoce dydaktyczne, które wzbogacają i uatrakcyjniają zajęcia. Usprawniają one także nauczycielom pracę oraz pozwalają łatwiej wytłumaczyć uczniom w sposób zrozumiały i przejrzysty dane zagadnienie.

Sprzęt i pomoce dydaktyczne przyczyniają się do skutecznego i efektywnego wspomagania pracy nauczycieli oraz stwarzają odpowiednie warunki do funkcjonowania dobrej i nowoczesnej szkoły.

Mając na uwadze powyższe, wyposażenie szkół w pomoce dydaktyczne i sprzęt potrzebny do realizacji zadań oświatowych jest ciągle uzupełniany i unowocześniany. W roku szkolnym 2016/2017 w placówkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest gmina Międzyrzecz, dokonano zakupu sprzętu elektronicznego (m.in. komputerów, laptopów, projektorów, tablic interaktywnych) oraz pomocy dydaktycznych (m.in. do integracji sensorycznej, programów multimedialnych, kart pracy, pacynek na rękę, waflowych klocków).

PREZENTACJA WYNIKÓW UZYSKIWANYCH PRZEZ UCZNIÓW NA EGZAMINACH W PLACÓWKACH GIMNAZJALNYCH.

Analiza wyników zewnętrznych w szkołach pozwala dyrektorowi szkoły na diagnozowanie osiągnięć uczniów, monitorowanie poziomu nauczania w szkole, a także dostarcza obiektywnych i porównywalnych informacji na temat jakości kształcenia. Ponadto udziela nauczycielom szkoły informacji niezbędnych do zaplanowania właściwych oddziaływań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Tabela nr 33. Dane dotyczące egzaminu gimnazjalnego opracowano na podstawie Sprawozdania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu.

Dzień pierwszy	Część humanistyczna	z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie (60 minut) zadania zamknięte	Obejmuje wiadomości i umiejętności z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie, ustalone w podstawie programowej kształcenia, opisane wymaganiami ogólnymi (cele kształcenia) i szczegółowymi (treści nauczania).	
		Przerwa 60 minut		
		z zakresu języka polskiego (90 minut) zadania zamknięte i otwarte	Obejmuje wiadomości i umiejętności z zakresu języka polskiego, ustalone w podstawie programowej kształcenia, opisane wymaganiami ogólnymi (cele kształcenia) i szczegółowymi (treści nauczania).	
Dzień drugi	Część matematyczno-przyrodnicza	z zakresu przedmiotów przyrodniczych (biologia, chemia, fizyka, geografia) (60 minut) zadania zamknięte	Obejmuje wiadomości i umiejętności z zakresu biologii, chemii, fizyki, geografii, ustalone w podstawie programowej kształcenia, opisane wymaganiami ogólnymi (cele kształcenia) i szczegółowymi (treści nauczania).	
		Przerwa 60 minut		
		z zakresu matematyki (90 minut) zadania zamknięte i otwarte	Obejmuje wiadomości i umiejętności z zakresu matematyki, ustalone w podstawie programowej kształcenia, opisane wymaganiami ogólnymi (cele kształcenia) i szczegółowymi (treści nauczania).	
Dzień trzeci	Język obcy nowożytny	poziom podstawowy (60 minut) zadania zamknięte	Jest obowiązkowa dla wszystkich uczniów (słuchaczy).	Zadania egzaminacyjne obejmują zakres wymagań dla poziomu III.0.
		Przerwa 60 minut		
		poziom rozszerzony (60 minut) zadania zamknięte i otwarte	Uczniowie (słuchacze), którzy w gimnazjum kontynuowali naukę języka obcego na podbudowie wymagań dla II etapu edukacyjnego, są obowiązani przystąpić dodatkowo do trzeciej części egzaminu na poziomie rozszerzonym.	Zadania egzaminacyjne obejmują zakres wymagań dla poziomu III.1.

Egzamin gimnazjalny był:

- Powszechny - przystępują do niego wszyscy uczniowie, z wyjątkiem upośledzonych umysłowo w stopniu umiarkowanym i ciężkim,
- Obowiązkowy - przystąpienie do niego jest warunkiem ukończenia szkoły (jeżeli ktoś nie przystąpi do egzaminu, będzie musiał powtórzyć ostatnią klasę),
- Zewnętrzny - pisany w czasie trzech kolejnych dni w macierzystych szkołach. Zakodowane prace sprawdzają egzaminatorzy OKE.

Egzamin gimnazjalny sprawdza stopień opanowania umiejętności i wiadomości istotnych dla przedmiotów humanistycznych, matematyczno–przyrodniczych oraz dla języka obcego nowożytnego (nauczanego w szkole jako obowiązkowy).

Z każdej części egzaminu gimnazjalnego uczeń może otrzymać maksymalnie 50 punktów (łącznie 150 punktów), **wyniki egzaminu gimnazjalnego przedstawia tabela poniżej.**

Lp.	Średni wynik (%)	Język polski	Historia i WOS	Język angielski		Język niemiecki		Matematyka	Przedmioty przyrodnicze
				podstawowy	rozszerzony	podstawowy	rozszerzony		
1	Gimnazjum Nr 1	66,10	57,05	58,00	73,40	57,58	54,88	46,44	53,32
2	Gimnazjum Nr 2	68,41	58,47	66,18	55,55	74,07	54,42	49,90	56,98
3	gminy	62,70	54,81	61,24	60,70	51,67	54,60	45,22	52,16
4	powiatu	64,46	55,79	60,46	50,98	51,79	50,36	46,99	53,25
5	województwa	64,94	56,63	65,94	53,31	54,44	36,63	48,71	53,73
6	okręgu	65,51	57,29	66,47	51,29	51,61	37,22	49,68	54,35
7	kraju	68	59	68	52	52	42	52	56

Tabela nr 34. Wyniki egzaminu gimnazjalnego.

OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW SZKÓŁ, DLA KTÓRYCH ORGANEM PROWADZĄCYM JEST GMINA MIĘDZYRZECZ

Osiągnięcia uczniów poszczególnych szkół są wynikiem nauczania i uczenia się. W każdej szkole uczniowie rozwijali skrzydła w różnorodnych dziedzinach, osiągając sukcesy, zarówno te codzienne, jak i te spektakularne w konkursach: ogólnopolskich, wojewódzkich, regionalnych (powiatowych i gminnych), a także szkolnych. Poniżej wyszczególniono najważniejsze osiągnięcia w poszczególnych szkołach, dla których organem prowadzącym jest gmina Międzyrzecz, w roku szkolnym 2017/2018:

— Szkoła Podstawowa Nr 1 w Międzyrzeczu:

- laureat Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego z Fizyki,
- finalista Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego z Języka Polskiego,
- laureat Konkursu Matematycznego im. Majki Ostrowskiej,
- laureat Lubuskiego Konkursu Literackiego.

— Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Szarych Szeregów w Międzyrzeczu:

- 2 laureatów Konkursu Przedmiotowego z Matematyki,
- laureata Konkursu Przedmiotowego z Języka Angielskiego,
- finalista Konkursu Przedmiotowego z Języka Niemieckiego,
- finalista w Ogólnopolskim Turnieju Wiedzy Pożarniczej,
- I, II i III miejsce w Wojewódzkim Konkursie Przyrodniczym „Mój Las”,

- 2 wyróżnienia w Ogólnopolskim Konkursie Polonistycznego „Z poprawną polszczyzną na co dzień”,
  - 12 wyróżnień w konkursie matematycznym „Kangur”.
- **Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Powstańców Wlkp. w Międzyrzeczu:**
- finalista Konkursu Przedmiotowego z Matematyki,
  - finalista Konkursu Przedmiotowego z Języka Polskiego,
  - finalista Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej,
  - 2 finalistów Lubuskiego Konkursu Recytatorskiego PRO ARTE.
- **Szkoła Podstawowa Nr 4 w Międzyrzeczu:**
- 2 wyróżnienia w etapie powiatowym Lubuskiego Konkursu Recytatorskiego PRO ARTE 2018,
  - Finalistka Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego z Języka Niemieckiego,
  - III miejsce w etapie powiatowym Turnieju Wiedzy o Bezpieczeństwie.
- **Szkoła Podstawowa Nr 6 w Międzyrzeczu:**
- laureat Konkursu Przedmiotowego z Języka Polskiego,
  - laureat Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego z Historii,
  - I i II miejsce w Wojewódzkim konkursie na recenzję książki,
  - laureat Lubuskiego Konkursu Recytatorskiego,
  - 3 wyróżnienia w Międzynarodowym Konkursie Matematycznym Kangur,
  - Laureat i I miejsce w Ogólnopolskiej Olimpiadzie Historycznej,
  - I miejsce w konkursie Mój las.
- **Szkoła Podstawowa w Kaławie:**
- 2 wyróżnienia w Międzynarodowym Konkursie Matematycznym Kangur,
  - II miejsce w eliminacjach powiatowych Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej.
- **Szkoła Podstawowa w Bukowcu:**
- 2 Wyróżnienia w konkursie przyrodniczym „Mój Las”,
  - Wyróżnienie w Powiatowym Festiwalu Piosenki Pro Arte.

18. Opieka społeczna oraz profilaktyka zdrowotna

18.1. Dokumenty kluczowe

1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Międzyrzecz na lata 2014-2020.
2. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Międzyrzecz.
3. Gminnego Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w gminie Międzyrzecz na lata 2016-2020.

4. Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego HPV w latach 2017-2020 w gminie Międzyrzecz.
5. Program Międzyrzecka Karta Rodziny 3+.
6. Program Międzyrzecka Karta Seniora.

18.2. Zadaniach w zakresie polityki społecznej

Gmina Międzyrzecz stwarza mieszkańcom możliwości wszechstronnego rozwoju oraz skutecznie przeciwdziała zjawiskom marginalizacji i wykluczenia społecznego.

W ramach diagnozy zidentyfikowano obszary, w których podejmowane są działania:

1. **Przeciwdziałanie ubóstwu i bezrobociu oraz zapobieganie ich skutkom** poprzez:
  - Zapewnienie pomocy finansowej w formie zasiłków okresowych i celowych oraz prowadzenie pracy socjalnej z osobami doświadczającymi ubóstwa i nim zagrożonym, wsparcie bezrobotnych, zagrożonych utratą pracy i poszukujących zatrudnienia;
  - Prowadzimy jako jedna z niewielu gmin lubuskich noclegownię dla bezdomnych;
  - Współpracujemy ze Stowarzyszeniem „Pomocna dłoń”, przez które realizujemy pomoc żywnościową w postaci paczek. Z tej formy korzysta ponad 300 rodzin oraz 30 osób bezdomnych.
2. **Wspieranie rodzin**, podnoszenie poziomu ich funkcjonowania i pomoc rodzinom będącym w kryzysie poprzez objęcie ich asystenturą rodzinną i pracą socjalną:
  - W 2018 r. zatrudnionych w OPS było 2 asystentów rodziny na umowę o pracę. Koszt całkowity realizacji tego zadania, tj. zatrudnienie na umowę o pracę w 2018 r. wyniósł 110.091,81zł.;
  - Łącznie na dzień 31.12.2018 r. ze wsparcia asystenta korzystało 36 rodzin, w których łączna liczba dzieci wynosi 79. Dodatkowo w 9 rodzinach prowadzony był monitoring (działania asystenta po zakończonej współpracy). W roku 2018 zakończono współpracę z 15 rodzinami, w tym 1 rodzina odzyskała władzę rodzicielską.
3. **Utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania oraz umożliwienie im udziału w życiu społecznym** poprzez:
  - usprawnianie osób starszych i zapewnienie im właściwej opieki,- świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania (6 opiekunek zatrudnionych w OPS świadczy usługi dla 50 osób pozostających w domach rodzinnych, a jedna w mieszkaniach chronionych w Kęszycy Leśnej, gdzie zamieszkuje 11 podopiecznych). Usługi realizowane są na podstawie art. 50 ustawy o pomocy społecznej oraz Uchwały Nr XXIII/210/16 Rady Miejskiej w Międzyrzeczu z dnia 22 czerwca 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również tryb ich pobierania;
  - aktywizację psychofizyczną i społeczną osób starszych – otwarcie w grudniu 2018 r. Dziennego Domu Senior+. Zadanie współfinansowane ze środków budżetu państwa w ramach programu rządowego „Senior+ na lata 2014-2020”;

- prowadzenie 11 mieszkań chronionych w Kęszycy Leśnej, gdzie na koniec roku przebywało 13 osób. Dzięki tym miejscom kilka osób starszych nie trafiło do domów pomocy społecznej lecz pozostaje w środowisku;
  - ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz aktywizację społeczną osób niepełnosprawnych, poprzez wypłaty zasiłków stałych, współpracy z PCPR w zakresie uzyskania dofinansowania do zakupu sprzętu ortopedycznego, środków pomocniczych, dofinansowanie zakupu leków ratujących życie lub stosowanych w chorobach przewlekłych.
4. **Wspieranie rodzin i osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie** poprzez:
- zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia polegającej na dofinansowaniu zakupu leków oraz opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne osobom, które nie są nigdzie ubezpieczone;
  - profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie: funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego, współpraca z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, prowadzenie indywidualnych porad terapeuty uzależnień oraz prowadzenie grupy wsparcia dla osób uzależnionych.

Część klientów OPS reprezentujących wszystkie wyżej wymienione grupy społeczne miała możliwość skorzystać ze wsparcia w ramach projektu konkursowego pt. „Aktywność – szansą na zmianę” współfinansowanym z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Lubuskie 2020; Oś priorytetowa 7. Równowaga społeczna; Działanie 7.1. Programy aktywnej integracji realizowane przez ośrodki pomocy społecznej.

W latach 2017-2018 działaniami o wartości: 1 213 800,00 zł objętych było 180 osób podzielonych na 9 poniżej wymienionych grup:

Realizacja w 2017 r.:

- 10 rodzin doświadczających bezradności opiekuńczo – wychowawczej,
- 12 osób bezdomnych – ścieżka nowego życia,
- 15 osób z ustalonym III profilem PUP,
- 10 osób młodych do 30r.ż. dziedziczących uzależnienie od pomocy społecznej,
- 24 osoby powyżej 50 r.ż. – Dom Chronionej Starości w Kęszycy Leśnej.

Realizacja w 2018 r.:

- 10 rodzin wielodzietnych otrzymujących 500+,
- 15 osób biernych zawodowo,
- 10 osób uzależnionych,
- 24 osoby powyżej 50 r.ż.

5. **Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego** poprzez wzmacnianie kadry pomocy społecznej:
- realizacja projektu pt. „Wdrożenie usprawnień organizacyjnych w OPS w Międzyrzeczu poprzez działania ukierunkowane na poprawę obsługi klienta”. Projekt o wartości

239 534,00 zł jest w pełni finansowany ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Wiedza Edukacja Rozwój. Celem nadrzędnym realizowanego Projektu jest rozdzielenie pracy socjalnej od przyznawania i wypłacania świadczeń z pomocy społecznej;

- trzech pracowników socjalnych ukończyło stopnie specjalizacji w zawodzie pracownika socjalnego, finansowane przez środki UE z EFS;
  - dwóch pracowników podjęto dokończanie na studiach podyplomowych z rachunkowości współfinansowane ze środków Krajowego Funduszu Szkoleń.
6. **Realizacja programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”**, gdzie udział dofinansowania z budżetu wynosi dla gminy 60%. Z posiłków finansowanych ze środków programu skorzystało łącznie 251 osób , w tym 166 dzieci.

18.3. Środowiskowy Dom Samopomocy w Międzyrzeczu

Środowiskowy Dom Samopomocy w Międzyrzeczu jest samorządową jednostką Gminy Międzyrzecz, która wykonuje zadania z zakresu administracji rządowej. Świadczy usługi specjalistyczne w formie pobytu dziennego dla osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnością intelektualną. ŚDS dysponuje 23 miejscami. Ze względu na kategorię osób, dla których jest przeznaczony:

- osoby niepełnosprawne intelektualnie w stopniu umiarkowanym i znacznym oraz lekkim jeżeli jednocześnie występują inne zaburzenia ,zwłaszcza neurologiczne,
- osoby wykazujące inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych.

Celem głównym ośrodka jest zapewnienie wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększania zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji społecznej.

Dom świadczy usługi, których rodzaj zajęć dla każdego uczestnika ustala się w indywidualnym planie postępowania wspierająco-aktywizującego obejmującym:

- treningi umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów,
- trening umiejętności samoobsługowych,
- trening zaradności życiowej,
- trening w zakresie wyglądu zewnętrznego i higieny osobistej,
- treningi kulinarne,
- treningi gospodarowania własnymi środkami finansowymi,
- treningi spędzania czasu wolnego,
- poradnictwo psychologiczne,
- terapię zajęciową,
- terapię ruchową,

- zajęcia zorganizowane dla grupy (biblioterapia, umuzykalnianie, zajęcia rewalidacyjne, elementy teatru).

18.4. Zadania z zakresu profilaktyki uzależnień

Gmina Międzyrzecz podejmuje wiele działań oraz realizuje programy profilaktyczne skierowane do dzieci, młodzieży i osób dorosłych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Działania profilaktyki uzależnień zgodnie z ustawami o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, jak i z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii, są zadaniem własnym gminy.

Ustawy wskazują środki finansowe, z których zadania te powinny być realizowane, jako dochody gminy uzyskiwane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Ustawodawca w obu ustawach wyszczególnia także kierunki, jakie gmina powinna uwzględniać podejmując działania związane z profilaktyką. Działania te obejmują:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem (finansowanie programów terapeutycznych, współpraca z placówkami leczenia uzależnień, działalność „Klubu Aktywizacji Społecznej osób i rodzin z problemem uzależnień, szkolenia osób pracujących na rzecz profilaktyki uzależnień);
- udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy narkomanii, alkoholizmu i przemocy domowej (prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego, finansowanie punktów konsultacyjnych, prowadzenie i finansowanie świetlic opiekuńczo-wychowawczych – wsparcie dziennego na terenach wiejskich);
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych, w tym: finansowanie szkolnych programów profilaktyki alkoholowej, narkotykowej i przeciwdziałania przemocy, finansowanie działań profilaktycznych realizowanych w środowiskach grup wysokiego ryzyka, program profilaktyczny dla dzieci z zajęciami sportowymi, profilaktyka alkoholowej dla kierowców);
- wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii (dotacje dla podmiotów współrealizujących zadania programu profilaktyki – świetlica wsparcia dziennego, wypoczynek letni, doposażenie oddziałów leczenia uzależnień).

18.5. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy

W ramach podjętych działań został powołany Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy, w składzie którego wchodzi przedstawiciel Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Policji, Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Sądu, Prokuratury, służby zdrowia, pedagogy szkolni. Zespół podejmuje działania

kompleksowego zajmowania się rodzinami, w których dochodzi do przemocy, opracowaniem adekwatnej strategii, monitorowaniem sytuacji rodzinnych, podnoszeniem świadomości społecznej w zakresie tego problemu, wspieraniem ofiar przemocy, zwiększeniem dostępności pomocy i zwiększeniem skuteczności działań interwencyjnych. W 2018 r. Zespół objął swoją działalnością 126 rodzin prowadząc procedury Niebieskich Kart dla 424 osób. W 11 rodzinach udokumentowano kolejne zdarzenia przemocy domowej. Dla 64 rodzin zostały powołane grupy robocze w celu skoordynowania działań w tym obszarze. W 48 przypadkach zakończono procedury Niebieskiej Karty stwierdzając ustanie przemocy.

18.6. Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) w latach 2017-2020 w Gminie Międzyrzecz w 2018 roku

Celem głównym programu jest zmniejszenie liczby zachorowań na raka szyjki macicy, sromu, pochwy, odbytnicy i brodawek płciowych w populacji dziewcząt. Cele szczegółowe dotyczą zmniejszania zapadalności i umieralności na w/w choroby, kształtowanie postaw prozdrowotnych, zwiększenie zgłaszalności na badania cytologiczne oraz zwiększenie poziomu wiedzy rodziców i opiekunów. Przedmiotowy program obejmuje szczepienia dziewcząt z rocznika 2004 oraz przeprowadzenie akcji informacyjno – edukacyjnej na temat zagrożeń związanych z zakażeniem wirusem HPV. Realizacja programu przebiega na terenie gminy Międzyrzecz. Szczepienia dziewczynek zrealizowano w 73 % planowanej populacji- rocznika 2004, bowiem zaszczepiono 3 dawkami 76 z 104 dziewcząt z rocznika 2004. W okresie od 09.04.2018 r. do 07.05.2018 r. odbyły się spotkania informacyjno-edukacyjne dla rodziców (opiekunów prawnych), dziewcząt oraz chłopców z rocznika 2004. W 7 spotkaniach z rodzicami i opiekunami prawnymi wzięło udział 44 osoby. W 7 spotkaniach z dziewczętami i chłopcami z rocznika 2004 wzięło udział 196 osób.

Stwierdzenie, czy cel główny został osiągnięty będzie możliwe dopiero po wielu latach.

Wykonywanie szczepień ochronnych przeciw HPV w populacji dziewcząt w połączeniu z edukacją profilaktyczną w przyszłości powinno znacząco wpłynąć na obniżenie zachorowalności na raka szyjki macicy u kobiet w gminie Międzyrzecz.

Koszt realizacji programu w 2018 r. wyniósł 38 014,00 zł. Na podstawie zawartej umowy z Lubuskim Odziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia gmina otrzymała refundację części środków w wysokości 12 814,00 zł.

18.7. Promocja i działania profilaktyczno-prozdrowotne – fluoryzacja zębów

W ramach profilaktyki próchnicy zębów ze środków budżetowych zakupiono żel FLUORMEX do fluoryzacji. Żel zostały przekazany Zespołowi Pielęgniarek Szkolnych, które prowadzą akcję fluoryzacji zębów wśród dzieci i młodzieży szkół podstawowych w okresie całego roku

szkolnego. Fluoryzacja jest prowadzona systematycznie w okresie całego roku szkolnego (co 6 tygodni). Z fluoryzacji skorzystało ok. 1800 dzieci i młodzieży szkół podstawowych.

18.8. Program Międzyrzecka Karta Rodziny 3+

W 2014 roku gmina Międzyrzecz wprowadziła Program Międzyrzecka Karta Rodziny 3+ skierowany do rodzin wielodzietnych, w tym rodzin zastępczych, zamieszkałych na terenie gminy, z przynajmniej trojgiem dzieci, do ukończenia 18 roku życia, a w przypadku dziecka kontynuującego naukę do ukończenia 24 roku życia.

Potwierdzeniem uprawnień do korzystania z ulg i zniżek jest karta wydawana bezpłatnie.

Do dnia 31 grudnia 2018 r. wydano 1000 kart dla 199 rodzin. Użytkownicy kart mogą korzystać ze zniżek na towary i usługi w 33 punktach na terenie gminy Międzyrzecz, udzielanych przez partnerów, którzy przystąpili do programu.

18.9. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny

Od 2014 roku, zgodnie z ustawą o Karcie Dużej Rodziny, gmina realizuje zadanie związane z jej obsługą. Jest to system zniżek dla rodzin liczących przynajmniej troje dzieci. Jej posiadacze mają możliwość korzystania z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. Do dnia 31 grudnia 2018 r. wydano 1007 kart dla 179 rodzin.

18.10. Program Międzyrzecka Karta Seniora

W ramach opieki senioralnej na rzecz osób starszych w 2017 wprowadzono Programu Międzyrzecka Karta Seniora. O Kartę Seniora może ubiegać się każdy mieszkaniec gminy, który ukończył 60 lat. Seniorzy mogą skorzystać ze specjalnych promocji oferowanych przez partnerów karty. Karta wydawana jest bezpłatnie.

Do dnia 31 grudnia 2018 r. wydano 1780 kart. Do programu przystąpiło 33 partnerów – przedsiębiorców i instytucji oferujących zniżki na towary i usługi w punktach handlowych usługowych również poza terenem gminy Międzyrzecz.

19. Transport w gminie Międzyrzecz

Publiczny transport autobusowy na terenie gminy Międzyrzecz odbywa się w komunikacji regularnej i specjalnej (transport w celu dowozu pracowników do zakładów pracy) na liniach gminnych, powiatowych, wojewódzkich i krajowych.

Na 20 miejscowości na terenie gminy, wszystkie są objęte komunikacją transportu publicznego. Aktualnie Gmina Międzyrzecz posiada połączenia ze wszystkimi gminami w Powiecie Międzyrzeckim.

W 2018 r. zostało wydanych 21 zezwoleń na regularny przewóz osób.

Dodatkowo Burmistrz Międzyrzecza uruchomił w okresie wakacyjnym połączenia na trasie Międzyrzecz- Kęszycza Leśna (**8840,00 zł**) oraz całoroczne na trasie Bobowicko – cmentarz komunalny (**10.300,00 zł**).

20. Bezpieczeństwo mieszkańców

Modernizacja i rozbudowa systemu ostrzegania ludności- zakup nowoczesnych, elektronicznych syren alarmowych (**17.600,00 zł**).

Dokonano zakupu sprzętu i materiałów na potrzeby zabezpieczenia możliwości działań ratowniczych wypadku wystąpienia zdarzeń kryzysowych (**14.293,00 zł**).

Przeprowadzono szkolenia z kadrą kierowniczą urzędu, jednostek gminnych w sprawie zadań i obowiązków czasie wyższych stanów gotowości obronnej państwa i nadzwyczajnych zagrożeń.

Na terenie gminy Międzyrzecz aktualnie działa 7 ochotniczych straży pożarnych. Są to: OSP Bukowiec, OSP Gorzyca, OSP Kaława, OSP Kęszycza Leśna, OSP Kursko, OSP Międzyrzecz-Obrzyce i OSP Wyszanowo. Dwie jednostki: OSP Kęszycza Leśna i OSP Międzyrzecz-Obrzyce działają w ramach Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

Wszystkie jednostki ochotniczych straży pożarnych zarejestrowane są w Krajowym Rejestrze Sądowym jako stowarzyszenia z osobowością prawną.

W dyspozycji ochotniczych straży pożarnych znajduje się 7 obiektów, stanowiących własność gminy.

Na dzień 31.12.2018 r. w ochotniczych strażach pożarnych zrzeszonych było 216 członków, w tym 130 członków wchodzących w skład jednostek operacyjno- technicznych, uprawnionych do udziału w akcjach ratowniczo-gaśniczych.

Jednostki ochotniczych straży pożarnych dysponują aktualnie 5 średnimi samochodami gaśniczymi, 4 lekkimi, jednym samochodem - drabiną o długości 18 m oraz jednym samochodem ciężarowym wielozadaniowym. Na wyposażeniu ochotniczych straży pożarnych znajduje się duża ilość sprzętu gaśniczego, ratowniczego i pomocniczego, w tym motopompy, pompy szlamowe, zestawy ratownictwa technicznego, pilarki spalinowe, piły do betonu i stali, agregaty prądotwórcze, aparaty oddechowe, zestawy do ratownictwa przedmedycznego, drabiny, sprzęt łączności, kamery termowizyjne, specjalistyczne umundurowanie itd.

W 2018 roku w akcjach ratowniczo – gaśniczych uczestniczyły wszystkie jednostki, które oprócz gaszenia pożarów przygotowane są do likwidacji miejscowych zagrożeń, w tym wypadków drogowych oraz zdarzeń wynikających ze zjawisk pogodowych. W 2018 roku strażacy brali udział

w 115 akcjach ratowniczo-gaśniczych. Ponadto strażacy uczestniczyli w minionym roku w szkoleniach i ćwiczeniach.

Realizacja zadań statutowych ochotniczych straży pożarnych możliwa jest dzięki współpracy z samorządem gminnym, Oddziałem Miejsko-Gminnym, Powiatowym i Wojewódzkim Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Międzyrzeczu.

Podstawowym źródłem finansowania ochotniczych straży pożarnych jest budżet gminy. Zgodnie z ustawą o ochronie przeciwpożarowej koszty wyposażenia, utrzymania, wyszkolenia, zapewnienia gotowości bojowej ochotniczej straży pożarnej, bezpłatnego umundurowania członków ochotniczej straży pożarnej, ubezpieczenia w instytucji członków ochotniczej straży pożarnej i młodzieżowej drużyny pożarniczej oraz koszty okresowych badań lekarskich ponosi gmina. Każdego roku w budżecie gminy planowane są środki finansowe na ten cel. W roku 2018 z budżetu Gminy Międzyrzecz wydatkowano na ten cel kwotę prawie 361 000 zł. Dodatkowym źródłem finansowania ochotniczych straży pożarnych był Związek Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej Województwa Lubuskiego (kwota 26 600 zł), a także budżet państwa za pośrednictwem Państwowej Straży Pożarnej (kwota 35 340 zł) oraz Ministerstwa Sprawiedliwości (kwota 59 130 zł).

W 2018 roku z budżetu gminy przekazano dla Komendy Powiatowej Policji w Międzyrzeczu kwotę 20.000 zł na dofinansowanie dodatkowych służb prewencyjnych zwanych służbami ponadnormatywnymi.

21. Wydawanie zezwoleń, przestrzeganie przepisów sprzedaży napojów alkoholowych

Dokonano zmiany uchwał dotyczących zasad sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy, dostosowując je do wchodzącej w życie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W 2018 r. na terenie gminy **204** placówek posiadała zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, przeprowadzono 45 kontroli punktów sprzedaży. Z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych uzyskano **560.491,78, 00 zł**.

9 marca 2018r. weszła w życie nowelizacja ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (j. t. z 2028r. , poz. 2137 z późn. zm). Zmiana dotyczyła między innymi wprowadzenia limitu udzielania zezwoleń na sprzedaż wszystkich napojów alkoholowych, a także tych, które zawierają do 4,5% alkoholu, w sprawie zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy oraz limitu

udzielania zezwoleń na sprzedaż wszystkich napojów alkoholowych na terenie gminy (sołectwa) przez gminy.

Dnia 20 czerwca 2018r. podjęto 3 uchwały dotyczące sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy Międzyrzecz:

- Uchwała Rady Miejskiej w Międzyrzeczu nr LII/475/18 z dnia 20 czerwca 2018r w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Międzyrzecz;
- Uchwała Rady Miejskiej w Międzyrzeczu nr LII/476/18 z dnia 20 czerwca 2018r w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Międzyrzecz dla poszczególnych jednostek pomocniczych gminy;
- Uchwała Rady Miejskiej w Międzyrzeczu nr LII/477/18 z dnia 20 czerwca 2018r w sprawie zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy Międzyrzecz.

W ramach prowadzenia, kompletowania do wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i opłat odbyły się:

- kontrola na wniosek policji – 5,
- kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych – 45,
- oświadczenia o sprzedaży,
- na konto gminy wpłynęło 566 tysięcy zł.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Zielonej Górze kontrolowała prawidłowość kompletowania dokumentacji sprzedaży napojów alkoholowych i wnoszenia opłat za wydanie zezwolenia.

Kontrola przebiegła bez żadnych uwag.

22. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi

Gmina Międzyrzecz jest członkiem lub partnerem szeregu ciał lokalnych i regionalnych.

Do najważniejszych należą:

1. Celowy Związek Gmin CZG 12 – związek powołany w celu wspólnego rozwiązania problemu gospodarki odpadami. Obecnie Związek tworzy dużą jednostkę samorządową skupiającą 15 gmin, w tym gminę Międzyrzecz. Burmistrz należy do Zgromadzenia Związku wraz z Panią Anną Lubaczewską, jako delegata gminy Międzyrzecz.
2. Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu „Pro Europa Viadrina” - Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu „Pro Europa Viadrina” zrzesza obecnie 28 gmin i 3 powiaty, które tworzą polską część Euroregionu PRO EUROPA VIADRINA. Stowarzyszenie wspiera partnerstwa i współpracę polsko-niemiecką przyczyniającą się do zrównoważonego rozwoju pogranicza. Dzięki zawiązanej sieci partnerstw tworzące Euroregion podmioty wspierają realizację wspólnych celów społecznych, gospodarczych, kulturalnych.

Burmistrz jest członkiem Walnego Zebrania Stowarzyszenia. W 2018 r. w ramach programu Współpracy INTERREG V A Brandenburgia – Polska 2014-2020 w ramach celu “Europejska Współpraca Terytorialna” Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Projekt “Na szlaku wspólnej historii” udało się pozyskać dofinansowanie dla Muzeum Fortyfikacji i Nietoperzy w Pniewie w partnerstwie z Muzeum Bitwy o Wzgórza Seelow w kwocie wysokości 1.432.144,25 euro, czyli około 6 159 523,53 PLN.

3. Zrzeszenie Gmin Województwa Lubuskiego - jest jedyną w Polsce organizacją skupiającą wszystkie 82 jednostki samorządu gminnego jednego regionu. Ponadto, Zrzeszenie jest sygnatariuszem Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych (któremu przewodniczyło w latach 2013-2014), dzięki czemu głos wypracowany na forum regionalnym dostrzegany jest przez Sejm i Senat RP oraz przez Radę Ministrów. Burmistrz w 2018 był członkiem **Grupy roboczej ds. gospodarki przestrzennej, obrotu nieruchomościami i obsługi inwestora, która obradowała w latach 2015 – 2018 obradowała w Międzyrzeczu**. Prace grupy skupiały się przede wszystkim nad zmianami legislacyjnymi w prawie budowlanym.
4. Gmina Międzyrzecz jest członkiem Stowarzyszenia LGD Brama Lubuska, które jest stowarzyszeniem „specjalnym” posiadającym osobowość prawną. Partnerstwo ma charakter trójsektorowy, jego członkami, obok osób fizycznych, są osoby prawne. Nadzór nad działalnością LGD prowadzi marszałek województwa. Organem partnerstwa, odróżniającym go od innych stowarzyszeń jest Rada, do której wyłącznych kompetencji należy ocena i wybór operacji oraz ustalanie kwot wsparcia.
5. Lokalna Grupa Rybacka Obra – Warta, które jest stowarzyszeniem „specjalnym” posiadającym osobowość prawną. Partnerstwo ma charakter trójsektorowy, jego członkami, obok osób fizycznych, są osoby prawne. Gmina Międzyrzecz jest partnerem Grupy.

Rada Miejska w Międzyrzeczu uchwałą Nr LV/502/18 z dnia 25 września 2018 r. powołała Młodzieżową Radę Miejską i nadała jej statut. MRM kadencji 2018/2019 (obejmujący rok szkolny) liczy 12 członków. W 2018 r. działała również MRM kadencji 2017/2018. Łącznie w ciągu roku MRM obydwóch kadencji odbyła 10 sesji. W dniach 4-6 maja na zaproszenie MRM z Berlina Charlottenburg-Wilmersdorf, odbył się wyjazd członków MRM do Berlina. W lipcu 2018 r. odbyło się spotkanie młodzieży polsko – niemieckiej z gminy partnerskiej Haren (Ems). Międzyrzeccy harcerze gościli u naszych przyjaciół z Niemiec. W dniach 7-9 września 2018 r. gościła w Międzyrzeczu grupa młodzieży z Berlina Charlottenburg-Wilmersdorf.

23. Inne istotne działania burmistrza

W roku 2018 były podjęte przedsięwzięcia i środki rozpoczynające długofalowy proces pozytywnych zmian ilościowych oraz towarzyszących im zmian jakościowych zmierzających do poprawy warunków życia mieszkańców gminy. Należy tu wymienić w szczególności:

- złożenie w listopadzie 2018 roku wniosku na zadanie pn. „Kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych w powiecie międzyrzeckim”

w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020 Osi Priorytetowej 1 Działanie 1.3 Tworzenie i rozwój terenów inwestycyjnych Poddziałanie 1.3.1 Tereny inwestycyjne – projekty realizowane poza formułą ZIT. Całkowita wartość projektu 13.680.769,10 zł, wartość wydatków kwalifikowalnych 11.532.788,30 zł, wartość wnioskowanego dofinansowania 9.802.870,00 zł, w tym dla gminy M-cz wartość projektu 6.796.362,42 zł, wnioskowane dofinansowanie 4.893.010,51 zł. W roku 2019 gmina otrzymała informacje o otrzymaniu dofinansowania na realizację wnioskowanego zadania, co skutkować będzie rozpoczęciem działań zmierzających do powstanie uzbrojonej strefy inwestycyjnej, w której powstaną nowe miejsca pracy dla naszych mieszkańców;

- w roku 2018 r. zlecono wykonania prac projektowych dotyczących budowy dróg wraz z oświetleniem i kanalizacją deszczową na ulicach Guzowskiego, Kowalskiego, Sybiraka i Żołnierskiej w Międzyrzeczu. Dzięki temu w roku 2019 r gmina mogła złożyć w ramach Funduszu Dróg Samorządowych wnioski o pozyskanie dofinansowania na realizację tego zadania. Obecnie trwają prace komisji oceniającej wnioski w Lubuskim Urzędzie Wojewódzkim. Dzięki realizacji inwestycji mieszkańcy uzyskają bezpieczny i stabilny dojazd do swoich posesji oraz wzrośnie atrakcyjności działek, które gmina ma jeszcze do sprzedaży w tej okolicy;

- w 2018 r. burmistrz odbył szereg spotkań z Wojewodą Lubuskim oraz w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju celem rozpoczęcia działań zmierzających do realizacji jednej z największej planowanej inwestycji tj. budowy wschodniej obwodnicy miasta wraz z mostem na rzece Obra. Efektem tych działań jest złożenie wniosku o dofinansowanie na wykonanie projektu budowanego w ramach programu „Mosty dla regionów” w założonym zakresie. Obecnie trwają prace komisji oceniającej wnioski w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju.

24. Podsumowanie

Szanowni Państwo!

Rok 2018 był czasem bardzo intensywnych działań, zarówno pod względem administracyjnym jak i inwestycyjnym. W okresie tym, zauważalny jest wzrost czynności formalnych. Ogólnopolski system uszczelniania informacji, wymusza dodatkowe czynności związane z bieżącym składaniem raportów oraz sprawozdawczością. W samym wydziale finansowo – budżetowym sporządziliśmy oraz przedstawiliśmy 740 sprawozdań.

W maju ubiegłego roku zaczęły obowiązywać bardzo poważne zmiany przepisów dotyczących ochrony danych osobowych. Należało dostosować nasz urząd do RODO oraz jak najlepiej zapewnić bezpieczeństwo danych osobowych pracowników, a także mieszkańców czy instytucji współpracujących z urzędem.

Z dniem 1 stycznia 2018 r. weszła w życie ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. 2017, poz. 1566), która zmieniła struktury prawno – organizacyjne organów administracji publicznej, właściwych w sprawach gospodarowania wodami polskimi.

Sytuacja ta spowodowała, że w momencie tworzenia „Polskich Wód” oraz przejmowania ustawowych zadań, znacząco wydłużył się czas oczekiwania na uzgodnienia co do planowanych przez gminę zadań inwestycyjnych. Czynności administracyjne zdecydowanie wydłużyły okres „od zamysłu do realizacji”. Zgodnie z przedstawioną prezentacją na Targach w Kielcach pod patronatem Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju oraz Ministerstwa Infrastruktury postępowanie środowiskowe trwa ok. 3-4 miesiące, natomiast gdy wydaje je wójt i nie ma oceny oddziaływania od 10 do 12 miesięcy, w sytuacji kiedy wydaje ją RDOŚ i nie ma oceny oddziaływania.

Sama procedura uzyskania pozwolenia na budowę trwa ustawowo 65 dni, natomiast w praktyce trwa od 3 do 4 miesięcy. Natomiast, zezwolenie na realizację inwestycji drogowej trwa ustawowo 90 dni, a w rzeczywistości od 5 do 6 miesięcy.

Cały proces:

Studium, koncepcje: 2-12 miesięcy.

Decyzje środowiskowe: 3-24 miesięcy.

Projektowanie: 3-10 miesięcy.

Pozwolenia wodno –prawne: 3-6 miesięcy.

Pozwolenie / zezwolenie: 3-6 miesięcy.

Razem: od 14 do 58 miesięcy.

Analiza ta wskazuje z jakimi problemami gmina jako inwestor musi się „mierzyć”. Szczególnie trudne do zrealizowania są zadania, które w ramach budżetu obywatelskiego winny być wykazane w ciągu jednego roku budżetowego.

Tak jak wynika z powyższego, realizacja zadań gminnych, pomimo ciągłym wysiłkom jest w chwili obecnej zdecydowanie wydłużona w czasie.

2018 rok to również czas obowiązywania wielu nowych przepisów. Należą do nich między innymi: ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji, rozporządzenie Ministra Przedsiębiorczości i Technologii z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia obszarów i przypisania ich zarządzającym, rozporządzenie Ministra Przedsiębiorczości i Technologii z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie powierzenia zarządzającemu Kostrzyńsko – Słubicką Specjalną Strefą Ekonomiczną wydawania decyzji o wsparciu oraz wykonywania kontroli realizacji decyzji o wsparciu oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 sierpnia 2018 r. w sprawie pomocy publicznej udzielanej niektórym przedsiębiorcom na realizację nowych inwestycji, co stanowi, że rok ten stał się przedsięwzięciem do wielkich możliwości inwestycyjnych i rozwoju gminy Międzyrzecz.

Należy również przypomnieć, że w roku 2017/2018 rozpoczęło się wdrażanie reformy oświaty, które wymagało opracowania nowej rejonizacji uczniów i procedury wygaszania gimnazjów. Był to bardzo intensywny okres, który zapamiętam (biorąc udział w licznych spotkaniach) jako merytoryczną współpracę z dyrektorami szkół jak i przedstawicielami lokalnych związków: Związku Nauczycielstwa Polskiego oraz Solidarności.

Rok 2018 pozostanie w mojej pamięci jako szczególnie ważny. Wybory samorządowe, które odbyły się jesienią były podsumowaniem moich dotychczasowych działań. Jeszcze raz dziękuję mieszkańcom gminy Międzyrzecz za obdarowanie mnie zaufaniem i ponownym wyborom na burmistrza Międzyrzecza. Nie byłoby takich efektów i takich działań, gdyby nie otaczający mnie współpracownicy, dyrektorzy poszczególnych placówek, a także Rada Miejska Międzyrzecza, której jeszcze raz za współpracę dziękuję.